

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
62. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 19.07.2005.godine sa početkom, u 10,05 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti, otvaram 62. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani gosti, predstavnici medija sve vas skupa pozdravljam.

Konstatujem da 62. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima kvorum. Za sada su u sali prisutna, prema evidenciji 32 poslanika. Očekujemo da, kao što je to inače praksa, nažalost u ovom domu u narednih nekoliko minuta i ostali uđu u salu da stanje kvoruma bude još veće.

Za danas su pravdali odsustvo poslanici gospodin Abdulah Nakaš, gospodin Momčilo Novaković i gospodin Mladen Potočnik i gospodin Ibrahim Đedović. Evo dobijam informaciju i da je gospodin Zorić, preko gospodina Raguža pravdao izostanak. Nalazi se na službenom putu u Njemačkoj.

Dakle mi imamo uvjete za punovažan rad i odlučivanje. Gospođa Azra Hadžiahmetović je javila da će izvjesno vrijeme kasniti na sjednici. Očekujemo i njen dolazak.

Poštovane kolegice i kolege, vi ste dobili prijedlog dnevnog reda za današnju sjednicu. Mi smo u pripremi ove sjednice jutros održali i sjednicu Kolegija i sjednicu Kolegija u proširenom sastavu i nakon naših sjednica dnevni red je ostao neizmjenjen.

Planirano je da danas radimo praktično u dva dijela. Prvi dio se odnosi na tačke od 1 do 7, nakon čega bi smo napravili pauzu, a nakon toga bi smo išli na ovu tačku 8. koja se tiče zaključaka Komisije za vanjske poslove Predstavničkog doma o temi odnosi institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu Visokog predstavnika međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini kada će sjednici prisustvovati i Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu gospodin Pedi Eždaun.

Toliko u uvodu za dnevni red. Dakle Kolegij smatra da dnevni red i KOlegij u proširenom sastavu i Kolegij, ne treba mjenjati. Imali smo neka pitanja koja smo raspravili, ili raspravljali.

Ja sada otvaram raspravu na ovoj sjednici o samom dnevnom redu.

Ko želi da govori?

Gospodin Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem vam se gospodine predsjedavajući. Mi smo prije tri sedmice imali zajedničku sjednicu oba doma na kojoj smo imali na dnevnom redu, između ostalog i materijale koji proizilaze iz naše obaveze sa 53. sjednice Predstavničkog doma.

Napominjem da je ovo danas 62. sjednica. Naime, na 53. sjednici Predstavničkog doma mi smo, između ostalog zaključili da Vijeće ministara pred nas izađe, dakle pred ovaj dom sa setom informacija koje se tiču vanjsko trgovinske i ukupne ekonomske drame koja se odvija u zemlji. Prije svega se radilo o informacijama vezanim za efekte i procjenu uvedenih tarifnih kvota, ili prevedeno na narodski jezik o pljački kroz uvoz smeća, tj. carine u zemlju.

Zatim, druga tema je bila stanje trgovinskog deficita i mjere za njegovo smanjenje, imajući u vidu da u historiji ove zemlje trgovinski deficit nikada nije bio veći nego sada i prijeti kolapsu finansijskog i ekonomskog sistema.

I treći informacija sa predlogom mjera je trebala da bude informacija o efektu privremene suspenzije dijela sporazuma o slobodnoj trgovini sa Republikom Srbijom, Republikom Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom.

Takođe, prije više od pola godine je ovaj parlament dao u obavezu Vijeću ministara i potvrđeno je to na 53. sjednici Predstavničkog doma da se izađe sa nacrtom socijalnih programa i ublažavanja posljedica poskupljenja osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a. Mi smo, nažalost poslije četiri mjeseca, a nešto od toga poslije sedam mjeseci konačno imali na dnevnom redu prije tri sedmice na onoj famoznoj zajedničkoj sjednici.

Sobzirom na teme koje sam ovdje napomenuo, sobzirom na obaveze koje je Parlament sam sebi nametnuo i obavezao Vijeće ministara da nešto uradi, smatram da je potpuno neprimjereno da danas na Predstavničkom domu nemamo upravo ove tačke dnevnog reda i obraćanje predsjednika Vijeća ministara prigodno, prije svega za nacrt socijalnih programa, a zatim ove tri teme. U pismu koje sam vam poslao, ja sam pod navodnicima tačno naveo ovo kako se zovu ove tačke dnevnog reda, jer su one identično takve bile nominirane prije tri sedmice. Tako da eventualno svaka moguća argumentacija koja kaže da ovo nije prošlo kroz komisije, ne znam ni ja kroz šta nije prošlo je potpuno besmislena, jer prije tri sedmice smo ovo imali na dnevnom redu i nije nam smetalo što to nije prošlo kroz odgovarajuće komisije, kroz kojekakve stvari

stoje neće nikada ni proći. A nažalost situacija je manje više javnosti poznata da je alarmantna.

Dakle to je jedan prijedlog za proširenje dnevnog reda i molio bih da se izjasnite o ovome. Ja sam ovo uputio i predsjedavajućem Vijeća ministara, gospodine predsjedavajući, ovo pismo, sa jednim jednostavnim razlogom što predsjedavajući Vijeća ministara ima mogućnost da ovo stavi sam po našem poslovniku na dnevni red, neovisno o tome jesmo li mi spremni, ili nismo. To sam uradio zbog toga da ne bi sutra predsjedavajući Vijeća ministara rekao da je opet samo Parlament kriv. Mi ako ovo ne stavimo na dnevni red onda mi sigurno jesmo suodgovorni za ovo. Ali, ovo ne amnestira Vijeće ministara i predsjedavajućeg Vijeća ministara ukoliko on ne vidi da je ovo nešto što je neophodno. Dakle, to su četiri tačke dnevnog reda.

I gospodine predsjedavajući kandidiram još jednu tačku dnevnog reda, njen naziv ću vam u pismenoj formi dostaviti. Bojim se da obrazloženje nije prijeko potrebno i ako treba ja vam mogu kasnije o tome nešto govoriti. Javnost ovih dana je najblaže rečeno fokusirana na sramotna događanja vezana za pasoše i za tablice i za činjenicu da je to nešto što je nečuveno i u svakoj zemlji na svijetu odletilo bi Vijeće ministara, minimalno, a o ministru da i ne govorim i onome ko je za to odgovoran.

Ja bih zato zamolio, ne kandidujem ono što bi bilo normalno da ovdje stavimo tačku dnevnog reda - smjena Vijeća ministara zbog ovoga, nego idem ipak ka tome da probamo nešto riješiti i zato kandidiram tačku dnevnog reda, molim da nam se obrati ili predsjednik Vijeća ministara, ili neko ko je zadužen u Ministarskom vijeću, da nam da informaciju o stanju vezanom za izdavanje pasoša i automobilske tablice sa okvirnim planom aktivnosti na urgentnom rješavanju tog problema uz odgovarajući osvrt na davanje i traženje odgovornosti za one koji su do ovoga doveli. Ja o ovome mogu obrazlagati onoliko koliko i svako od vas može obrazložiti i mislim da je, najblaže rečeno nepotrebno ići u detalje. Nema čovjek u ovoj zemlji čak nažalost i oni koji svakako ne mogu nigdje putovati, jer nemaju para za to, niti imaju auto i oni su zbog ovoga zabrinuti jer vide da se zemlja raspada u organizacionom smislu, prirodno, hvala bogu, samo u organizacionom.

Eto hvala vam lijepa gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori o dnevnom redu?

Gospodin Miloš Jovanović. Izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, cijenjene kolege, ja sam, čini mi se to je bilo i prošle godine govorio, a možda je bio i zaključak ovoga doma da u buduću na stolovima ne dobijamo ove stranačke simbole. Mislim da je gospodin Lagumdžija mogao ovo dostaviti kao poslanik ili u ime Kluba poslanika.

Ja sam prošli put, da priznam, bio nekulturan pa sam pocjepao ovaj stranački simbol. Ovoga puta neću pocjepati, ali bih molio stručnu službu, znači da više pred moj sto, znači na moj sto ne dostavlja znači ničiji stranački simbol. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Lagumdžija. Poslovnička intervencija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Prvo ja ne moram stavljati memorandum da bi se znalo da sam predsjednik SDP. Pretpostavljam da vam je to gospodine Jovanoviću poznato.

Međutim stranački simbol je simbol kao i svake druge organizacione jedinice ili entiteta u ovoj zemlji. Mi na stolovima imamo stranačke dopise, pardon dopise udruženja kojekakvih koji djeluju kao stranke. Dakle mi na stolovima dobijamo sasvim prirodno u originalu one materijale koji su inicirani od odgovarajućih institucija i ja to poštujem i ja mislim da je to normalno da se zna ko ih, a ne trebamo bar u ovom predstavničkom domu smo mi došli kao predstavnici stranaka sa stranačkih listi, tako da stranke nisu ilegalne u ovom parlamentu.

Međutim, bojim se da ćemo daleko otići ako počnemo cjepati stranačke simbole legalnih stranaka, čak i onih je li iza kojih stoji ratni zločin još uvijek neosvijetljen, pa opet nisam gadljiv na te stvari, bar u Parlamentu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Miloš Jovanović, odgovor na poslovničku intervenciju. Izvolite

MILOŠ JOVANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ako vi dozvolite znači u buduću da ovako znači da dobijamo stranačke simbole, znači ja sad kažem znači da u ime Kluba poslanika da ćemo mi u buduću, znači kada poslanik iz SDS-a bude bilo šta predlagao znači ovaj imati u memorandumu znači znak SDS-a.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ko dalje želi da govori o dnevnom redu?

Gospodin Jozo Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja ću se osvrnuti na 8. točku dnevnog reda i odmah reći da visoko cijenim organiziranu javnu raspravu u povodu odnosa institucija Bosne i Hercegovine prema statusu, budućem statusu OHR-a i njegovim ovlastima.

Javna rasprava je bila zaista kvalitetna i zaključci koji su tim povodom doneseni, odnosno koji se ovdje predlažu Domu su jako dobri.

Međutim, želim vas podsjetiti poštovane kolege da smo kao Klub SDP-a 10.3., to znači prije četiri mjeseca i evo deset dana u parlamentarnu proceduru uputili Prijedlog rezolucije o odnosu institucija koje se također zove Prijedlog rezolucije o odnosu institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu i imenovanju novog Visokog predstavnika međunarodne zajednice. Želio bih vas podsjetiti da je dakle iz ove rezolucije uzet i naslov i oni ključni stavovi su ugrađeni i u ove zaključke.

Ono što želim sada reći jeste da predložim da se ova točka dnevnog reda proširi i da glasi – Prijedlog rezolucije o odnosu institucija BiH prema mandatu OHR-a itd. i zaključci ovako kako je to formulirano sada u dnevnom redu, dakle sa javne rasprave u vezi sa ovom temom koju je organizirala Komisija za vanjske poslove. Zašto je ovo važno? U ovim zaključcima se, pored ostalog pozivaju Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine da se u skladu sa svojim ovlastima uključe aktivno u izbor, definiranje itd. budućeg visokog predstavnika. Naše iskustvo sa zaključcima ovog doma je loše. Uglavnom se ne poštuju i ne izvršavaju zaključci ovog doma.

I zbog toga mi smatramo da bi donošenje rezolucije ovakve kako smo je formulirali dakle odnos institucija Bosne i Hercegovine prema izboru i mandatu Visokog predstavnika u Bosni, budućeg visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini imao jednu snažnu poruku, jednu veliku važnost da barem jedna institucija u Bosni i Hercegovini ima jedan rezolutan svoj odnos prema ovoj stvari. Dakle Parlament bi se na jedan jasan način očitovao o ovom problemu.

I s druge strane zalažem se za proceduru. Rezolucija je kao što znate Poslovníkom definirana kao određeni jedan dokument koji može usvajati ovaj dom i da obzirom na to da je u parlamentarnu proceduru ušla prije četiri mjeseca i nešto dana, skoro 4,5 mjeseca da ona mora dobiti svoj epilog. Neka ona bude odbačena, ili prihvaćena, ali mislim da može biti prihvaćena jer se potpuno utkala i ovo i reflektira svoje, mnogo njenih stavova je utkano u ove zaključke itd. I jednostavno želimo da to se poštuje Poslovníci da o njoj, o ovoj rezoluciji ne raspravljamo kada već bude došao novi visoki predstavnik u Bosni i Hercegovini, kada bude potpuno neaktuelno to pitanje.

Evo ja vas molim na razumjevanje, dakle imamo dvije mogućnosti da se uvrsti u dnevni red rezolucija kao rezolucij, ili da je utkamo u ovu postojeću osmu tačku dnevnog reda koja bi trebala glasiti – Prijedlog rezolucije o odnosu institucija Bosne i Hercegovine prema izboru i mandatu Visokog predstavnika i zaključci javne rasprave itd. itd. kako glasi već po ovome prijedlogu dnevnog reda. Hvala vam.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem i ja vama. Gospodin Beriz Belkić. Neka se pripremi gospođa Majkić Dušanka.

BERIZ BELKIĆ

Evo, ja nisam zaista sklon da u okviru rasprave o dnevnom redu zloupotrebljavam vrijeme i ulazimo u sferu rasprava o meritumu stvar, ali sam osjećao za potrebu da malo prokomentarišem na neki način inicijativu, odnosno prijedlog gospodina Lagumdžije. Očigledno ovaj da članovi Proširenog kolegija nisu baš do kraja sa svojim klubovima razmjenili informacije što se suštine samog prijedloga tiče kada je riječ o planu aktivnosti koji proizilaze iz ovih dokumenata o kojim smo mi raspravljali i ovih socijalnih programa.

Stranka za BiH apsolutno je na liniji potrebe rasprave o takvim stvarima, tim prije što mi mislimo da smo zaista prevareni izmanipulisani u onom trenutku kada samo usaglašavali dva različita teksta donešenog zakona itd. i kada nam je čvrsto obećano da će do 31. itd. i socijalni program itd. Dakle mi smo prevareni i apsolutno smo za to.

Međutim, ja sam se digao da kažem da smo mi na Proširenom kolegiju dogovorili da ćemo imati sjednicu 27. jula i što se nas tiče mi apsolutno podržavamo, smatramo vrlo važnim raspravu o ovim temama, ali smo skloni da to bude 27. jula. Hvala.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem Gospođu Dušanka Majkić. Izvolite.

MAJKIĆ DUŠANKA

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege i kolegice i poslanici želim da govorim u sličnom duhu kao gospodin Belkić. U skladu sa prijedlogom koji je iznio gospodin Lagumdžija ja doista smatram da je problem o kome se govori ovdje ozbiljan i zahtijevao je jednu veoma ozbiljnu raspravu u dosadašnjem toku i bila je organizovana javna rasprava na temu spornih kvota.

Sobzirom na veliki broj različitih mišljenja i stavova, sobzirom da je javnost veoma uzburkana ovim stavom, mislim da ne bi bilo upitno staviti danas ovu tačku dnevnog reda zato što komisija još uvijek nije završila rad i očekujemo da će to biti urađeno danas ili sutra. Dakle za sljedeću sjednicu Parlamenta imaćemo spremno, ne samo ovu tačku koja je od 15.4. nego i ove dve koje su tek od 29.6.

Zato mislim da ne bi bilo uputno staviti ove tri tačke na dnevni red danas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospođo Majkić. Ko dalje želi da govori.
Gospodin Petar Kunić. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Da ja sam poštovano predsjedništvo želio također na ovom tragu da kažem vezano za rad komisije. Naime, komisija je sazvana i nije imala kvorum.

Mislim da je ovo prilika da se istakne činjenica da se veoma teško sastavljaju kvorumi na sjednicama, berem ove komisije. I ovo je prilika da se ukaže na to i da se pozovu poslanici da prisustvuju sjednicama. Nažalost moram ovo reći da sjednici nisu prisustvovali članovi komisije iz Sarajeva. Dakle komisija je sazvana, dolaze ljudi iz Banja Luke, dolaze iz dalje itd., a iz Sarajeva nemamo ni jednog člana komisije. Mislim da nije, u prvom redu korektno prema kolegama, gube dan, dolaze itd. i da ne dođu na sjednicu, a da ne govorim da je ovo urgentno pitanje na koju činjenicu je komisija ukazivala i prošli put, aktivno se uključila i izradili smo zaključke vezane za ova goruća pitanja i mislili smo da razmotrimo, nije razmotreno iz ovih činjenica da nisu članovi komisije prisustvovali toj sjednici.

No, međutim, ja bih također nešto rekao vezano za ovaj izvještaj Komisije za spoljne poslove. Malo mi je taj izvještaj neobičan i ukoliko se prihvaća u formi zaključaka, za mene je neprihvatljiv ovakav izvještaj. Mislim da je ovo uslovljavanje koje nema osnova i nema potrebe.

Ja bih skrenuo pažnju ovom prilikom na tačku 4. Većina sudionika javne rasprave podržala je stav Venecijanske komisije Vijeća Evrope o tome kako je još uvijek rano za ukidanje ovlasti Visokog predstavnika i kako potpuno slabljenje njegove ovlasti trebe reći paralelno sa ustavnom reformom koja postoji u BiH. Vezati ovo za Ustav i reformu nema smisla. I to je opet uslovljavanje. Dakle sami sebi stalno proširujemo uslove za evropske integracije. To je činjenica. Dakle sami sebi stvaramo, povećavamo, proširujemo uslove za ...Prema tome za mene je ovaj izvještaj neprihvatljiv. Prema mojim informacijama neki članovi uopšte nisu sudjelovali u donošenju ovih zaključaka. Rekli su mi da je predsjednik sam pisao ovaj izvještaj što je takođe nedozvoljeno i neprihvatljivo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja se zahvaljujem. Zamolio bih kolege, dakle ovo je već bila rasprava o suštini jednog dokumenta. Mjesto toj raspravi, kada se otvori rasprava u toku dnevnog reda.

Ja bih zamolio dakle kolege, sada smo na dnevnom redu. Ima li novih prijedloga ili sugestija kada je u pitanju dnevni red? Hvala vam lijepo.

Zaključujem raspravu o dnevnom redu i prelazimo na izjašnjavanje. Prije nego što pređemo na izjašnjavanje nekoliko pojašnjenja.

Prvo dakle, meni je drago da je gospodin Kunić danas rekao da ima problema, javno obavijestio Parlament u funkcioniranju komisije zbog nedostatka kvoruma. Odmah da kažem da smo mi ovdje svi profesionalci i da je ovo prva obaveza svakog od poslanika, nismo svi, dakle uglavnom svi, ima nekoliko dakle izuzetaka, ljudi koji nisu profesionalci, ali uglavnom svi I ovo je prilika da Administrativna komisija, ja to sada javno kažem sagleda malo to pitanje i pokuša predložiti uvođenje odgovarajućih mjera odgovornosti za one koji neopravdano izostaju sa sastanaka radnih tijela ovoga Parlamenta. MOže to se urediti kroz finansijske efekte, kroz plaću, kroz prinadležnosti koje se primaju ovdje i ovo je dobar prijedlog i dobra prilika da Administrativna komisija prema Parlamentu istupi sa jednim takvim prijedlogom. To je jedna stvar.

Druga stvar, ili sljedeće stvari što se tiču samoga dnevnoga reda. Ja ću ići po redu i daću osvrt, dakle obavjestiću vas o stavovima Kolegija i naravno staviću stvar na glasanje onako kako to procedura nalaže.

Dakle, prvi prijedlog koji je danas stigao je zapravo prijedlog gospodina Zlatka Lagumdžije koji predlaže da se u današnji dnevne, današnji red, dnevni red današnje sjednice uvrste i ovi materijali koji se tiču na plan aktivnosti koji proizilaze iz efekata i procjene, čitam sada dokument koji ste svi dobili, uvedenih tarifnih kvota, stanje trgovinskog deficita i mjera za njegovo smanjenje te efekata prijevremene suspenzije dijela sporazuma o slobodnoj trgovini sa Republikom Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom.

Zatim dakle da Parlament izađe sa Nacrtom socijalnih programa ublažavanja posljedica poskupljenja osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a te sa temama koje su osnova za rješavanje naraslih ekonomskih i socijalnih problema. To je otprilike naziv svih ovih tema. Ja sam ih pročitao iz dva pasosa dopisa gospodina Lagumdžije. On je danas ponovio svoj zahtjev.

Mi smo ovo pitanje jutros imali na Kolegiju, to želim dakle da vas obavjestim i na Proširenom kolegiju ove teme i ovi dokumenti se nalaze pred nadležnom komisijom i imaju proceduru kakvu imaju svi dokumenti u Parlamentu. Tačno je da je to bio predmet rasprave na plenarnoj sjednici, onoj, odnosno bilo je uvršteno u dnevni red, pa je kasnije skidano sa dnevnog reda, ali mi smatramo da je potrebno da se o ovome izjasne komisije.

Sjednica Predstavničkog doma je planirana 27. jula, kao što vas je obavjestio gospodin Belkić, to smo jutros dogovorili na sjednici Proširenog kolegija i ukoliko komisije završe to do tada ovo će biti tema i ja apelujem na komisije da ovo završe. Mi smo zapravo, hvala vam gospodine Belkiću, dakle zaključili da to komisija završi i da to bude tema sjednice od 27. Međutim, ukoliko gospodin Lagumdžija insistira da mi glasamo o ovome i za današnju sjednicu ja ću staviti na glasanje.

Da li vi ostajete kod vašeg prijedloga gospodine Lagumdžija? Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Prvo ovdje imate tri vanjsko političke, vanjsko trgovinske teme koje ste nabrojali ovdje. Efekti i procjene uvođenja tarifnih kvota, zatim stanje trgovinskog deficita i mjere za njegovo smanjenje i treća tema je efekti privremene suspenzije i dijela sporazuma o slobodnoj trgovini sa Republikom Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom.

Te tri teme smo mi zaključili 10.3., 10.3. ove godine da se nađu na sjednici Parlamenta sljedećoj. 10.3. ove godine prije evo peti mjesec smo ušli. To je jedna stvar.

I pošto u komisijama nije vi sad kažete nek komisije opet završe. Ja i dalje insistiram da se mi izjasnimo o ovome, jer ja mislim da je ovo jedini način da mi o ovome razgovaramo tako što ćemo otvoriti ovu raspravu, pa makar na njoj zaključili da se ponovo komisije o tome očituju. Ali, tačka dnevnog reda – Nacrt socijalnih programa ublažavanje posljedica poskupljenja osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a to ni na kakvoj komisiji nije. MOlim vas. I nemojte ovdje da zaključujemo dok komisije to ne završe. Jer ovo uopšte nije na komisiji.

Dakle, Nacrt socijalnih programa je zaključak ovog doma iz decembra prošle godine i mi smo prije 3 sedmice ovdje imali premijera koji se ubio objašnjavajući nam da je spreman da nam to istrese u lice. Ni na kakvim komisijama nije. Tako da, uvažavajući vašu logiku, ja prihvatom logiku da ovo ide prvo na komisije, ove tri tačke jer se nalaze u komisiji, mada smatram da to ne treba tako i ja insistiram da se mi odredimo prema tome, ali ovaj nacrt socijalnih programa nema nikakve veze sa komisijama, tako da to komotno možemo danas imati onako kako je predsjedavajući, jer ni na kakvoj neće biti.

I zato bih molio da se o tome izjasnite, jer kao što vi dobro znate i dobro, drago mi je da ste se ispravili poslovnčki nismo svi ovdje profesionalci. Ja nisam profesionalac u ovom parlamentu, ali mi to ne daje, to vam ne daje za pravo da mene tretirate kao nekoga ko ne zna šta se dešava u komisijama i šta se gdje dešava, jer ja jako dobro znam i učestvujem u tome svemu iako nisam profesionalno na plati u Parlamentu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine Lagumdžija ne znam na osnovu čega ste zaključili ovo posljednje što ste rekli, jer ja ništa nisam zapravo na tu temu kazao pitao sam dakle samo je li vi ostajete kod vašeg prijedloga. Nećemo sada voditi ponovo raspravu.

Vi ostajete kod vaših prijedloga. Nećemo voditi više raspravu. Zaključili smo raspravu.

Pitanje. Izvolite. Kratko pitanje. Gospođa Milićević.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Pitanje se odnosi na to da bi se ja mogla odrediti prema prijedlogu Lagumdžije, jako mi je važno da li ćemo mi, šta nam je garancija da ćemo do 27. imati urađene izvještaje nadležnih komisija, jer mislim da su ova pitanja sva pobrojana suviše važna da bi dočekala septembar i završetak naših godišnjih odmora.

Znači šta je garancija i voljela bih da na toj sjednici budu i ova socijalna pitanja vezano za PDV da bismo imali i mi bili pripremljeni, ponjeli papiri, pripremili svoju raspravu. Znači možete nam to garantovati. Moram reći niste vi baš amater. Niste profesionalac, ali niste ni amater.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da. Zahvaljujem. Dakle ovako, ja sam već rekao da je sjednica 27. da Kolegij smatra da svi ovi dokumenti pa i ovaj nacrt socijalnih programa treba da prođu nadležnu komisiju i to će biti uvršeno u dnevni red sjednice za 27. a komisije se pozivaju da urade svoj dio posla.

Ali, ali, kolega Lagumdžija insistira da mi glasamo o ovome i ja prijedlog gospodina Lagumdžije stavljam na glasanje.

Pripremite se za glasanje. Glasamo o, molim,

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Molim vas, ja gospodine predsjedavajući, ja imam pet tačaka dnevnog reda, potpuno, ove pasoši i tablice su jedna tačka, zatim

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Molim vas, samo malo, izvinite, Nacrt socijalnih programa je potpuna tema za sebe odvojena od ovih i vi ste čak sada meni rekli vi mislite da treba i to ići u komisiju, to znači da će za jedno šest mjeseci ovo doći na dnevni red. Nemojte molim vas tako.

Zato molim vas jedno po jedno da se glasa. Ništa vas to ne košta. Imate većinu da ovo sve oborite, ali nema nikakvih problema.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Lagumdžija molim vas, biće urađeno po Poslovniku sve će biti. Hvala vam na ovom pojašnjenju.

Vi ste predložili bili dvije tačke dnevnog reda, danas ste, druga se odnosi na pasoše i tablice. Biće stavljeno na glasanje dakle, a ovu prvu tačku sad ste razložili u pet tačaka i tražite ili četiri i ne znam ni ja i tražite posebno da se glasa o svakoj i biće urađeno tako. Nema potrebe da unosimo nervozu i ići ćemo redom kako ste to u vašem pismu naglasili.

Gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Ja se zaista izvinjavam, način na koji se formulira, način na koji se predlaže apsolutno nije niko protiv rasprave socijalnih programa. Mi smo ih tražili kao i ti, na potpuno isti način. Ali ja sam jutros, jutros, ja kao poslanik, ne govorim o komisijama niti o bilo kome, dobio papir koji je napisan 18.7. jutros sam ga dobio, ja nisam kao Beriz Belkić spreman da rapsravljam danas o tome. O tome se radi Zlatko.

Ja te stvarno molim da nas ne dovodiš u situaciju. Mi ćemo glasati za to. Evo ćemo glasati da uvrstimo u dnevni red. I šta ćemo onda? Evo glasaćemo i šta ćemo onda?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro.

BERIZ BELKIĆ

Jutros sam saznao da pokušavamo to danas uraditi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Mislim da su stvari. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Neko neupučen bi pomoislio da sam ja malo prehladen ovdje gospodine Belkiću. Ja ne znam kako danas niste spremni o tome govoriti kada ste bili o ovome spremni govoriti prije tri sedmice kada ste ovdje imali uvodno izlaganje i podjeljen materijal. Šta? Amnezija od tri sedmice. Prije tri sedmice smo, prije tri sedmice smo za ovo, na ovo bili spremni da razgovaramo. I danas nismo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam lijepo. Molim vas lijepo.

Poštovane kolege, molim vas nema potrebe da, nema potrebe da unosimo bilo kakvu nervozu. Izjasnićemo se o svemu.

Ja stavljam dakle, mi imamo ovako, koliko sam ja razumio pod ovim prvim prijedlogom, zapravo ima nekoliko prijedloga o kojima gospodin Lagumdžija insistira da se tačke o tačke izjasnimo.

Prvi je Nacrt socijalnih programa za ublažavanje posljedica poskupljenja osnovnih životnih namirnica usljed uvođenja PDV-a.

Stavljam ovaj, molim vas lijepo, ja ću staviti tačku. Ovo je daklo prijedlog o kojem se izjašnjavamo.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 14 za, 15 protiv.

Prijedlog nije dobio opću parlamentarnu podršku.

Prelazimo na drugu, dobićete listing. Molim vas nemate potrebe za tim. Sve listinge dajte. Dobićete koje tražite.

Zatim idemo ovako.

Sljedeće što iz ovog dokumenta je dakle, ja ću to pročitati, sve piše ovdje, dakle predložite plan aktivnosti koji proizilaze iz efekata i procjene uvedenih tarifnih kvota.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 10 za, 17 protiv, 6 suzdržanih.

Prijedlog nije dobio parlamentarnu podršku.

Zatim – stanje trgovinskog deficita i mjere za njegovo smanjenje, jel tako.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 11 za, 16 protiv, 8 suzdržanih.

Prijedlog nije dobio parlamentarnu podršku.

Zatim, prijedlog koji se odnosi za efekte privremene suspenzije dijela sporazuma o slobodnoj trgovini sa Republikom Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 12 za, protiv 15, 8 suzdržanih.

Prijedlog nije dobio potrebnu podršku.

Na ovaj način smo iscrpili set ovih prijedloga koji se odnose na ovu, ovaj prvi prijedlog o kojem je govorio gospodin Lagumdžija.

Drugi prijedlog gospodina Lagumdžije glasi ovako – da nam Vijeće ministara dostavi danas podnese informaciju o izdavanju pasoša i automobilskih tablica sa prijedlogom aktivnosti na razrješenju ovog problema i utvrđivanje odgovornosti za nastalo stanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 23 za, 6 protiv, 4 suzdržana. DOvoljna entitetska većina.

Deseta tačka dnevnog reda je ovaj prijedlog gospodina Lagumdžije.

Na ovaj način smo iscrpili prijedloge gospodina Lagumdžije.

Idemo na prijedlog gospodina Joze Križanovića.

Gospodin Jozo Križanović je predložio da tačka dnevnog reda 8. glasi – Prijedlog rezolucije SDP-a , ma dobro, Prijedlog rezolucije dakle, Prijedlog rezolucije o odnosu institucija prema mandatu Visokog predstavnika i zaključci Komisije.

Dakle ovdje radi o sljedećem. Gospodin Križanović je to objasnio.

Gospodin Raguž predsjednik KOMisije za vanjsku politiku i evo mi kao Kolegij smo jutros razmatrali ovo pitanje i mi danas imamo preciznu tačku dnevnog reda, to su zaključci Komisije za vanjsku politiku koja je kada je obrađivala materijal uzela u obzir i sve rezolucije i sve inicijative. Nije ova rezolucija jedina inicijativa o ovom pitanju i na osnovu svega toga predložila zaključke.

Zbog toga Kolegij procjenjuje da tačka dnevnog reda treba da bude ovako definirana kako je definirana sada. Međutim, gospodin Križanović predlaže da se tačka dnevnog reda zove ovako kako je on objasnio u naziv unese i Prijedlog ove rezolucije i evo ja stavljam njegov prijedlog na glasanje. Dobro, ili da se uvrsti kao posebna tačka.

Evo ja stavljam njegov prijedlog na glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 9 za, 18 protiv, 8 suzdržanih.

Konstatujem da ovaj prijedlog nije prihvaćen.

Poštovane koleginice i kolege, nakon ovoga konstatujem da današnja 62. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima sljedeći dnevni red

1. Usvajanje zapisnika 59, 60. i 61. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Zahtjev poslanika Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika,

4. Prijedlog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (prvo čitanje),
5. Prijedlog zakona o zaštiti tajnih podataka (prvo čitanje) – predlagač Zajednička sigurnosno-obavještajna komisija,
6. Prijedlog zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima (prvo čitanje),
7. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Službi za poslove sa strancima,
8. Zaključci Komisije za vanjske poslove Predstavničkog doma o temi "Odnos institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu visokog predstavnika međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini".
9. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - Kreditnog i finansijskog sporazuma između Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main (KfW) i Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske – Sanacija gradskog vodovoda u Unsko-sanskoj regiji i
10. Informacija Vijeća ministara o izdavanju pasoša i automobilskih pasoša sa prijedlogom aktivnosti na razrješnju ovoga problema i utvrđivanje odgovornosti za nastalo stanje

Ja pozivam predstavnike Vijeća ministara da obavijeste nadležne službe u Vijeću ministara da se pripreme do 10. tačke dnevnoga reda kako bismo mogli da nastavimo normalno da radimo na današnjoj sjednici.

Prelazimo na prvu tačku dnevnoga reda, to je

1. Usvajanje zapisnika 59, 60. i 61. sjednice Predstavničkog doma

Otvaram raspravu po svim ovim zapisnicima, a glasaćemo odvojeno.
Ko želi da govori? Gospođa Ljiljana Milićević. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ustvari ja imam tehničke popravke i matematičke ovih zapisnika. Opet prva ova verzija znači zapisnika 60. sjednice Predstavničkog doma piše nakon završetka 29. sjednice. Nije 29., nego 59. radi arhiva čisto.

I drugo zapisnik sa 61. sjednice Predstavničkog doma kažemo da je prisutno 25 poslanika, a nabrajamo 18 odsutnih. Imamo 43 člana, poslanika u Domu. Matematička greška.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dalje ko želi da govori?

Zaključujem raspravu uz ove primjedbe tehničke naravi, ja bih zamolio službe da se ovakve stvari više ne ponavljaju.

Dakle uz ove primjedbe gospođe Milićević koje su tehničke naravi, predlažem da se izjasnimo o zapisnicima.

Glasamo o zapisniku sa 59. sjednice.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Zapisnik sa 59. sjednice je jednoglasno usvojen koliko ja vidim. 33 za, nema protiv, nema suzdržanih.

Pripremite se za glasanje o zapisniku sa 60. sjednice.

Glasajte sad.

I ovaj zapisnik sa 60. sjednice je jednoglasno usvojen. 31 za, nema protiv, nema suzdržanih.

I imamo zapisnik sa 61. sjednice.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Glasajte gospodine Špiriću.

I ovaj zapisnik je jednoglasno usvojen sa 30 glasova za, bez glasova protiv, bez suzdržanih glasova.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, to su

1. Poslanička pitanja i odgovori

Za ovu sjednicu odgovore su dobili gospođa Ruža Sopta pitanje je postavila na 47. sjednici.

Azra Hadžiahmetović na 48.

Sead Avdić, Muhamed Moranjkić, Selim Bešlić, Muhamed Suljkanović na 50. sjednici.

Ivo Lozančić, Nikola Špirić i Mirsad Ćeman na 53. sjednici.

Seada Palavrić i Beriz Belkić na 58. sjednici.

Ima li komentara dostavljenih odgovora? Ko želi da govori?

Gospodin Mirsad Ćeman, gospodin Moranjkić, neka se pripremi gospodin Lozančić itd. vi pišite dalje.

MIRSAD ĆEMAN

Hvala lijepa. Ja sam konačno dobio odgovor, ali to pitanje na neki način je vezano za problematiku evo Zakona o bezbjednosti saobraćaja koji uređuje pitanje vozačkih dozvola itd., ali moje pitanje je ustvari bilo vezano za međudržavne sporazume.

Naime, jedan broj građana Bosne i Hercegovine koje evo i ja predstavljam ovdje u ovom parlamentu imaju pitanje i ja sam njihovo pitanje prenjeo

- Kako će oni u Republici Italiji vozačke dozvole Bosne i Hercegovine koristiti kao validan dokument, a da ne moraju tamo polagati vozački ispit?

Sporo tamo te stvari idu. Ja sam dobio odgovor koji ne daje baš kompletnu sliku, niti pojašnjenje tog pitanja nego više govori o validnosti naših vozačkih dozvola koje se mogu u određeno vrijeme koristiti u zemljama u inozemstvu. Ovdje je riječ o ljudima koji tamo rade, koji nisu tamo otišli na godišnji odmor, nego su godinu, dvije, tri itd. Njima treba dokument, a i međudržavni sporazum da oni jednostavno ne moraju u Italiji polagati ponovo vozački ispit, a već 30 godina voze itd. itd.

Prema tome nisam zadovoljan odgovorom i molim u krajnjem slučaju da se ovaj aspekt obradi, odnosno da bude poticaj nadležnim organima, evo resornom ministarstvu, pa i ovom parlamentu sutra da pitanja međudržavnih dogovora i u ovoj oblasti privede kraju. Hvala lijepa.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Ono što je neobičajeno gospodo kolege poslanici, ja ću komentarisati dvije stvari. Komentarišaću pitanje i komentarišaću odgovor.

Pitanje, ako ga je dobio neko od poslanika u ovoj sali, a mislim da jeste može da vidi da je u interpretaciji totalno masakrirano i napisano namjerno, ili ne namjerno tako da je nerazumno, nečitko i nepismeno. Trebalo bi ga pročitati i vidjeti da mislim od 40 poslanika u sali, uključujući i mene dvojica bi mogla šifrirati ili dešifrirati to pitanje. Znači tu je primjedba.

Tu je primjedba na odgovor. Odgovor je kao i pitanje više nego kriminalno, jer tvrdnje u odgovoru koje su izrečene nisu tačne, tvrdim nisu tačne. Naprotiv, gore se najmanje 50% od onoga što sam ja tvrdio i naveo, a ne kako piše u odgovoru.

Dalje, u odgovoru je navedeno kako bi trebalo da se radi. Znači prepisano je iz nekog dokumenta, da li iz zakona, da li iz poslovnika nekog itd. i ja se slažem da bi tako trebalo raditi. Vjerovatno ja ne bi ni postavio pitanje da je tako rađeno kako je meno odgovoreno. Međutim, ja znam da se tako ne radi na tom prelazu, znam da je nažalost ove države i ovog naroda tamo organizovani kriminal.

Dalje, ne vrše se, a kad kažem ovo tvrdim da se ne vrše pregledi svima koji dolaze na prelaz sa istim, sličnim robama, a pogotovo se radi o visokotarifnim robama. Na papiru nema povlašćenih to i ja znam, to zna svako djete u ovoj državi, ali u praksi

tamo ko zastane pola sata i pogleda vidi da ima. Zato sam ja i postavio pitanje da se neko uključi i da pokuša riješiti to.

Zašto svi ne idu u terminal? Zašto sa mosta Gunja jedan dio uvoznika i prevoznika špeditera odlazi lijevo, a jedan dio odlazi desno, jer lijevi put ide ka terminalu, a desni put ide ka slobodnoj, slobodnom prometu?

Moji podaci, tvrdim nisu podaci izmišljeni, to su podaci koji su uzeti od ljudi koji rade na toj carini, službenika, ali koji nisu u mreži kriminala koji se odvija na tom prelazu. Stanje na carinskom prelazu Gunja nije proizvod nove organizacije kako je neko htio da kaže. Možda sam ja slikovito drukčije rekao, ali je ona proizvod naslijeđenog kriminalnog posla koji se radio na tom prelazu i prije stupanja na snagu organizacije i kada je u pitanju carina i kada je u pitanju uključenje CAFAO-a i kada je u pitanju uvođenje PDV-a.

Ovakav odgovor od Vijeća ministara meni govori da neko štiti ovakvo stanje koje ja javno u ovom parlamentu kažem da je kriminalno. Zašto se to tako radi ja mogu da naslućujem, a vjerovatno i vi. I volio bih da ovo moje pitanje bude praktično inicijativa da se to tamo začepi i da se to tako više ne radi. Ovo što je meni odgovoreno od postavljenog pitanja ka nadalje i kriminalno. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Ivo Lozančić. Neka se pripremi gospodin Petar Kunić.

IVO LOZANČIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja sam zadovoljan. Relativno brzo sam dobio odgovor u odnosu na druga pitanja je potrebno mnogo duže vremena da se dođe do odgovora. A i najvećim dijelom teksta, ali ne možemo svi biti zadovoljni, ne može niko od nas biti zadovoljan da to još nije usvojeno, da nije usvojeno na jednom domu entiteta i da nije prešlo nadležnost ministarstva energetike.

A posebno u zadnjem dijelu teksta gdje se vidi jedna pasivnost Vijeća ministara, a očekivala se nešto aktivnija uloga Vijeća ministara obzirom da od nove godine ćemo imati Ministarstvo odbrane samo na nivou države, tako da će dijelom i koristiti usluge, odnosno imati potrebe za suradnju bližu sa ministarstvima koja će vršiti namjensku proizvodnju. Znamo i u prošlosti kako se odnosilo kod dozvola za promet dijela proizvoda iz namjenske proizvodnje i vojne industrije, a isto tako i u dijelu inspekcija i nadzora koje je sada pripalo ministarstvu vanjskih trgovina.

Tako da ne mogu u potpunosti zadovoljan, posebno nezadovoljan sam jer je Vijeće ministara ovdje pasivno i nema aktivnosti da preuzme najvećim dijelom kontrolu nad namjenskom proizvodnjom.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Gospodin Petar Kunić. Neka se pripremi gospodin Selim Bešliagić.

PETAR KUNIĆ

Uvaženo predsjedništvo, ja se ne javljam povodom datog odgovora na postavljeno pitanje, nego se javljam da ukažem da sam u 2-3 navrata intervenisao, ja nisam dobio odgovor povodom postavljenog pitanja vezano za Upravu za indirektno oporezivanje, gdje sam tražio strukturu rukovodećeg osoblja, nacionalnu strukturu, način postavljanja službenika u tom sektoru unazad 3 mjeseca. Nisam dobio taj odgovor.

Dobio sam 2-3 pisma od bivših ljudi, lica koja su radila u tom sektoru gdje ukazuju na niz anomalija u radu Uprave za indirektno oporezivanje. Ja sada ne bih iznosio te stvari jer nisam ja utvrdio te činjenice, pa ne mogu ni govoriti. Ali sasvim sigurno, što kaže naš narod gdje ima dima tu ima i vatre i molio bih Kolegij da interveniše po tom pitanju, jer to je potcjenjivanje ne samo poslanika, nego i Kolegija. Niko ovdje nije bogom dat i bez svakog se može.

Ne mogu državni činovnici da negiraju pitanja, poslanička pitanja koja se postavljaju i na koja trebaju dobiti odgovor. To je obaveza svakog državnog činovnika. Pa molim Kolegij da u tom smislu preduzme odgovarajuće mjere. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja ću prvo na pitanje od 12.01.2005. godine u vezi markica i odgovor je dat da faktički se markice mogu upotrebljavati. Međutim zaključak, dakle sve do 30.jula 2005. godine, tj. dok se ne donesu jedinstvene markice. Hoću da kažem, da je 30.juna opet našla se zbrka sa markicama, jer Uprava za indirektno oporezivanje nije izabrala štampariju koja će štampati markice, govorim samo o neozbiljnosti.

Odgovorom sam zadovoljan, ali evo do 30.juna je faktički pokazalo se da je ovo pitanje bilo opravdano, jer Uprava za indirektno oporezivanje ne radi svoj posao. Nisu dali da se štampaju jedinstvene markice za Bosnu i Hercegovinu, samim tim ponovo bi se izazavala zbrka, pa je ovako rečeno da entiteti mogu odštampati dovoljan još dio markica i sad dok oni ne budu preuzeli taj posao. Uprava za indirektno oporezivanje ne radi svoj posao. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Nema novih komentara.

Idemo na nova pitanja.

Ko želi postaviti pitanje? Gospođa Seada Palavrić prva, gospodin Moranjkić, pa dalje vi pišite, dignite vi ruke neka vam sekretar popiše, molim vas.

SEADA PALAVRIĆ

zahvaljujem. Uvažene kolege, vi znate da je jučer Komisija za reformu odbrane završila višemjesečni posao i potpisan je koncept Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine, Zakon o Službi u oružanim snagama.

Moje pitanje je u vezi stom činjenicom i postavljam ga Regulatornoj agenciji za komunikacije. Naime, u centralnoj emisiji dnevnik II Federalne TV Bosne i Hercegovine, emitirano je sa početkom u 19,30, 18.7. Informacija o izvještaju Komisije za reformu odbrane, što je rezultat oko sedmomjesečnog rada, emitirana je u drugom dijelu dnevnika, dok su svi drugi elektronski mediji svoje informativne emisije počeli sa događajem dana, a to je bio izvještaj Komsiije o reformi odbrane.

Nasuprot ovome Federalna TVBiH je u prvim minutama istog dnevnika javnost upoznala sa cijelinom pisma predsjednika SDP-a, upućenom predsjedavajućem Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i Vijeću ministara BiH, a koji bi trebao i za Federalnu TV jedan od 57 ravnopravnih članova Parlamentarne skupštine BiH.

Tražim od Regulatorne agencije za komunikacije da procjeni da li je ovakvim ponašanjem Federalna TVBiH ispunila svoju obavezu pravovremenog i nepristrasnog informiranja javnosti i druge kriterije koje zahtjeva dozvola za emitiranje kao javni serviser? Ukoliko nije očekujem od RAK-a da ovakvo kontinuirano ponašanje Federalne TVBIH sankcionira adekvatnom sankcijom.

I molim službe da ovo pitanje proslijede odmah, jer ovdje postoje rokovi. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala. Gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala. Ja imam dva pitanja.

- 24.3. ove godine podnio sam interpelaciju po članu 130. do 133. poslovnika našeg vezano za donošenje zakona kojima se reguliše sadržaj i djelokrug rada Administrativne komisije sobzirom da se u posljednja dva izvještaja revizije ukazalo na to kao nedostatak, a ovaj dom ostao nijem, a čak i na naloge te revizije.

- 4.5., dakle nakon mjesec i po dana na svojoj 63. sjednici Kolegij je konačno razmatrao moju interpelaciju i ocjenio da se ona pretoči pod navodnim znacima u poslaničko pitanje i da se u roku od 60 dana u Vijeću ministara pripreme i stave u

parlamentarnu proceduru ti zakoni po skraćenom, odnosno onom, ja poluskraćenom postupku o čemu sam i pismeno obaviješten. Ja sam to i čekivao.

Pitanje. Sobzirom da je prošlo već 75 dana, a ne 60, kada će ti zakoni doći u parlamentarnu proceduru, jer je dato je vidite rok od 60 dana davno probijen, a tih zakona nema ni na pomolu.

I pitanje broj 2. – Ovom domu je poznato da sam ja dva do tri puta podnosio prijedloge i inicijative za izmjenu Izbornog zakona po nekoliko osnova i normalno što je redovno u ovom parlamentu je odbijeno. Zadnji moj prijedlog vezan je za uvođenje i prihvatanje sistema pasivne registracije birača u Bosni i Hercegovini u saradnji sa CIPS projektom.

Poslije odbijanja i ovog prijedloga, a koncem maja mjeseca ove godine ovom domu se obratila Izborna komisija BiH informacijom koju ja shvatam i kao inicijativa za razmatranje uvođenja sistema pasivne registracije birača u Bosni i Hercegovini.

Pitanje – Šta je sa ovom informacijom i inicijativom i zašto se taj problem ne postavlja na ovaj dom da ne bude kasno pred izbore kako se obično odgovaralo meni iako sam se ja javljao najmanje pola godine prije izbora. Hvala lijepo.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Suljkanović. Izvolite. Ko je sljedeći? Nemamo zapisanih ovdje, Križanović, dalje, Žigić, Lozančić, Hadžić, Lozančić, Belkić. Pišite to sve.

Izvolite Suljkanoviću, ili Šuljkanoviću, ja ne znam kažite kako da vas zovem.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Tražim do Vijeća ministara da dostavi Izvještaj Predstavničkom domu o stanju na izradi planersko studijske dokumentacije za auto cestu na Koridoru Vc. Ovaj zahtjev bi se uklopio u obavezu Vijeća ministara da informiše Parlament o auto cesti na Koridoru Vc. Mi znamo da takvih izvještaja nije bilo.

Posebno bi bilo interesantno to dobiti ovaj izvještaj obzirom na to da je planersko studijska dokumentacija trebala biti gotova 1.jula, a ima informacija da je za lot 3 i lot 4 u najvećem dijelu segmenata ova planersko studijska dokumentacija ocjenjena negativno.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa. Gospodin Beriz Belkić. Beriz, pa onda gospodin Križanović. Izvolite gospodine.

BERIZ BERKIĆ

Hvala. Ja ću ustvari postaviti dva pitanja na inicijativu dvije organizacije, odnosno jedna je individualna, jedna je kolektivna. Ove inicijative smo svi dobili, pa ja sam evo procjenio da ne bilo loše da čovjek postavi pitanja.

Dakle, Vijeću je ministara pitanje i pitam hoće li Vijeće ministara reagirati pa pod navodnicima na posljednji apel asocijacije inovatora Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje neko posebno nemam. Ljudi su dostavili čitav dosije praktično dokumentacije kojom dokazuju da je njihova djelatnost od posebno značaj, to je očigledno i o svom statusu. Dakle očekujem od Vijeća ministara da će reagirati iako je njima upućeno, upućen ovaj apel.

Drugo pitanje također Vijeću ministara, a na inicijativu jednog mladog čovjeka, pitanje Vijeću ministara glasi

– Razmišljate li, ili eventualno vodite aktivnosti na ispitivanju mogućnosti uvođenja poreskih olakšica pri prvoj kupovini stana mladim ljudima?

Dakle stambeni problemi su jedan od vrlo bitnih čak ponekada odlučujućih problema koje ljude opredjeljuju da idu van Bosne i Hercegovine. Čovjek navodi iskustva iz susjednih država, recimo u Hrvatskoj se stimulira kupovina i olakšava kupovina mladim ljudima pri prvoj kupovini do 40 godina. Ljudi su oslobođeni plaćanja poreza po određenim kriterijima i do određene kvadrature itd.

Evo to su ta dva pitanja gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Jozo Križanović. Izvolite. Neka se pripremi gospodin Izet Hadžić.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ja sam jedan od zastupnika u ovom domu koji je postavio vrlo malo zastupničkih pitanja, ali zato nisam dobio ni jedan odgovor na pitanja. I naravno da sam ja i u neko doba postao destimuliran da postavljam ta pitanja i obzirom da je danas ova strana prazna, ja danas neću naravno postavljati pitanje Vijeću ministara, ali bih želio postaviti pitanje našem kolegiju.

Mislim da obrazloženje, a postavljam u vezi ove rezolucije o kojoj smo pričali pri usvajanju dnevnog reda. Naravno da to nije, stvari ne stoje tako kao su data obrazloženja od strane predsjedavajućeg i ja jednostavno potavljam pitanje

- Prošlo je četiri i nešto mjeseca, ja sad postavljam jedno lagano pitanje na koje mislim da ću dobiti odgovor na njega. Pitam dakle Kolegij ovaj naš – kada će se

rezolucija o odnosu Skupština BiH itd. biti uvrštena u red, u dnevni red ovog doma? Evo jedno lagano pitanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Odgovor. Lagan odgovor glasi kada dobijemo izvještaj nadležne komisije po vašoj rezoluciji.

JOZO KRIŽANOVIĆ

To znači da ćemo moći raspravljati kada dobijemo novog predstavnika, onda ćemo raspravljati o ovom predlogu ove rezolucije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne znam. Vi to tako zaključujete. Hvala.

JOZO KRIŽANOVIĆ

To morate znati gospodine predsjedavajući i morate voditi računa i poštovati Poslovnik o radu ovog doma, a ne da se 5-6 mjeseci jedan običan prijedlog jedne obične rezolucije, svjesno zadržavate. To sad mogu reći da je svjesno zadržavanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja, poštujem ja Poslovnik. Gospodin Raguž. Samo kratko da odgovorim. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Dakle ovo je replika na ovo što je gospodin Križanović već treći put danas znači, kroz različite forme i različitu metodologiju postavlja kao pitanje.

Ja sam vas dobro pratio, dakle Komisija je za vanjske poslove o kojoj sada predsjedatelj govori, kada ona stavi na dnevni red, da će on staviti na dnevni red, a ja sam i njega informirao i KOlegij da je u sadržaju ovih zaključaka sadržan i odnos prema rezoluciji SDP-a. i to jedan rekao bih transparentan i odgovoran odnos u kome značajan dio te rezolucije je bio poticaj za ove zaključke.

I to je u više navrata rečeno i predstavnicima Kluba SDP-a i danas ima otvoren prostor za raspravu kroz ove zaključke i o tome da li je i u kojoj mjeri ta rezolucija doživjela, ili promociju, ostvarila svoj cilj i još jednom naglašavam ova tema nije za dnevno političku i stranačku upotrebu, nego za jedan ozbiljan i strateški odnos institucija Bosne i Hercegovine prema budućnosti i ulozi Visokog predstavnika, njegovoj perspektivi i način na koji će se utvrđivati budući mandat i ja kao predsjedatelj Komisije tvrdim da smo odgovorno uradili i to nije pitanje u pet dana. Vidite da je to pitanje tajminga, procjene i mislim da je kvalitetno pripremljeno da se danas ozbiljno

raspravi. I kada se dovede do kvalitetne raspave, do kvalitetne pripreme četiri puta se ide u stranačke intervencije na ovaj način.

Dakle vi možete i dalje nastaviti, ali ja ću danas kroz raspravu objasniti neke stvari koje vi kroz proceduralnu intervenciju u političkom smislu stvarno postavljate. U ovim zaključcima sadržan je odnos Komisije koja smatra da rezolucija nije zahvatila sve bitnije elemente, ali da je dala neke odgovore koji su danas prezentirani. Imate mogućnost da kroz raspravu popravite ili dovedete...

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte molim vas. Dobićete riječ gospodine Križanoviću. Samo kratko. Ovo je bilo pitanje i odgovori. Dajte kratko kažite ako imate komentar.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Kako shvaćam ovo je trebao biti odgovor završen odgovor Kolegija na moje postavljeno pitanje. Ja totalno nisam zadovoljan odgovorom. Ovdje se sada ulazi u raspravu o sadržaju rezolucije u zaključcima itd.

Ja postavljam proceduralno pitanje. Molim vas. Kada će doživjet epilog jedan dokument koji je ušao u normalnu raspravu u Parlamentu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Ništa. Najjednostavnije pitanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Neću odgovarati nikome. Što bi ja odgovarao.

Molim vas lijepo. Hvala vam lijepo. Gospodin Izet Hadžić. Neka se pripremi gospodin Niko, odnosno Ivo Lozančić. Izvinjavam se. Ivo Lozančić, pa gospodin Lagumdžija. Ustvari ima Lagumdžija. Gospodin Lagumdžija će doći na red poslije Ljilje, evo piše sekretar Doma sve, sa pitanjem. Bićete zapisani. Pa Sead Avdić, gospodin Sead. Sve vi to zapišite fino.

Izvolite.

IZET HADŽIĆ

Ja bih postavio pitanje – Zašto se sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Italije uzajamno reguliranja međunarodnim cestama prometa putnika i tereta zadržava ovako dugo u pripremi za ratifikaciju? Trenutno dvije godine i tri mjeseca.

Koje je štete proizveo u međunarodnom transportu i kod koga je zadržan ovaj dokument? Da ne uvodim velika obrazlaganja, mislim da se ovaj problem CEMT dozvola za Italiju regulišu ovim ugovorom i prije sam sklon sumnji da se svjesno zadržava u proceduri nego li da se ova problematika riješi sporazumom.

I drugo pitanje – Šta je sa sličnim sporazumima između Austrije i Mađarske, jer se isti problem reguliše zaštita CEMT dozvolama, a vjerovatno bi se olakšalo našim transportnim organizacijama da problem riješi sa rješavanjem ovih ugovora.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Ivo Lozančić. Neka se pripremi gospođa Ljilja Milićević.

IVO LOZANČIĆ

Hvala predsjedavajući. Moje pitanje za tri elektroprivrede koje investiraju u Bosni i Hercegovini, a obzirom da njima ne mogu postaviti pitanje moje pitanje je za Vijeće ministara da preko agencije dođem do odgovora od tri elektroprivrede, a razlog za postavljanje pitanje je taj što prateće pokazatelje proizvodnje i potrošnje električne energije na prostorima Bosne i Hercegovine mi za godine dvije možemo doći u deficit, odnosno možemo mnogo više trošiti, pa ćemo biti uvoznici.

Naime, mi smo od '90. godine proizvodili 12.813 gigavata, a potrošnja nam je bila 11.535 gigavata. Devastacijama u ratu i uništavanja '96. smo do 5% smo smanjili, a nismo imali dovoljno ni energenata za proizvodnju. Prije rata je radilo 13 hidrocentrala i 4 termoelektrane, a donacijama međunarodnim i sanacijama i izgradnjom i investiranjem u proizvodnju elektroenergije mi smo 2003. dostigli 89% proizvodnje iz '90. Ali smo i potrošnju povećali pa smo je dostigli oko 95% u odnosu na '90. Ovaj trend govori da bismo mi za dvije godine premašili potrošnjom proizvodnju i bili bi ovisnici, a ne vidim iz postojećeg da elektroprivrede posebno investiraju u proizvodnju električne energije. Uglavnom se vrši sada sanacija i rekonstrukcija 400 kilovoltne mreže za distribuciju prenosa električne energije.

Pa iz tog razloga nisu ni čudne najave višegodišnje da će se ovdje praviti više hidrocentrala od stranih investitora, što znači da čekaju i taj trenutak kada ćemo mi biti ovisnici da nam i prodaju struju, a da naš hidropotencijal vrlo jeftino dobije i da ga koriste za pretvaranje i prodaju električne energije.

Iz ovih razloga, a time što nije ni u sukcesiji još razrješeno ni pitanje zajedničkih ulaganja investicija i korištenja hidropotencijala sa susjednim zemljama za proizvodnju električne energije, ja postavljam pitanje za tri elektroprivrede

- poduzimaju li u smislu izgradnje novih energetske objekata modernizacije postojećih korištenja nekih drugih izvora koji su sada vrlo rasprostranjeni u svijetu, proizvodnja vjetroenergije. Normalno i daljne proizvodnje energije sa međunarodnim

standardima zaštite okoliša i postoji li neka zajednička strategija ili strategija tih elektro privreda za, na razini Bosne i Hercegovine za proizvodnju da ne bismo došli u ovisnost i da ne bi bili uvoznici električne energije, bez obzira na naš hidro i termo potencijal?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospođa Ljiljana Milićević. Gospodin Zlatko Lagumdžija neka se pripremi.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Moje pitanje je upućeno Savjetu ministara, odnosno nadležnim ministarstvima glasi

. Kakva je sudbina, tj. šta je Savjet ministara preduzeo, ko su nosioci aktivnosti, ako su preduzete po pitanju izvještaja koji je Evropski komitet za prevenciju torture i nehumanog ponašanja skraćeno CPT uputio Bosni i Hercegovini na osnovu svoje prošlogodišnje posjete Bosni i Hercegovini, konkretno zeničkom zatvoru?

Poznato je da je ovaj evropski komitet tijelo Savjeta Evrope i sastavljeno od eksperata i zemalja i nadležan je za zemlje članice Savjeta Evrope za čitavu teritoriju, odnosno interesuje me da li mi kao poslanici možemo dobiti taj izvještaj, ili se on slučajno nalazi u nekoj od fioke naših službenika u ministarstvima i čeka da nam se ispostavi faktura za standarde koje nismo ispoštovali. Ovaj put konkretno u zatvorima. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Lagumdžija. Hvala lijepa. Neka se pripremi gospodin Avdić.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pardon. Moje pitanje je ponukano pitanjem koje sam čuo danas ovdje i ono glasi

- Misli li i kada će Vijeće ministara educirati poslanike vladajuće njihove većine, kao što je gospođa Palavrić, da ne postavlja nesuvisla pitanja koja proizilaze iz totalnog nepoznavanja principa demokratskih institucija javnih servisa, zašto je najbolji primjer njeno današnje pitanje, imate ga u prilogu, o Federalnoj televiziji iz kojeg se vidi da ono nema veze sa mandatom RAK-a i vodi se usko stranački i ličnim frustracijama, zbog toga što javni servis nije privatni ili stranački?

U potpisu Zlatko Lagumdžija, poslanik SDP-a. Evo izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Sead Avdić. Izvolite.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, poštovani gosti, Vijeće ministara, naš klub znači Stranka penzionera i umirovljenika i dva nezavisna poslanika traže sljedeće, a to je da tražimo da stranke parlamentarne većine u pisanoj formi dostave poslanicima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH politički program na kojem će djelovati do kraja mandata, posebno sa aspekta reforme policije, dinamike uključenja u evropske integracije i evroatlanske asocijacije tj. uključenje u Partnerstvo za mir.

I apostrofiram dva zakona o Visokom obrazovanju i Zakona o Javnom radio televizijskom sistemu. Za slučaj da parlamentarna većina nema ovakav dokument, a pošto ga nema odgovor tražimo od Vijeća ministara. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam.

Na ovaj način smo zaključili tačku poslanička pitanja. Prelazimo na treću tačku dnevnog reda, to je

Ad.3. Zahtjev poslanika Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika

Poslanik, gospodin Živković prijedlog ovog zakona podnio je 29. juna 2005. godine sa zahtjevom da se razmatra po članu 105. To je ono vezano za vanredne izbore, koliko ja razumijem.

Otvaram raspravu. Ko želi da govori? Gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, sobzirom da prošli put nije po Poslovniku bilo da se stavi na dnevni red, evo danas je došlo, međutim, nije zakasnilo. Mi iz SNSD-a već duže vremena pokušavamo da ovo pitanje stavimo na dnevni red. Pokušavali smo i preko Izborne komisije, međutim u Izornoj komisiji su nam rekli da još uvijek nisu dobili i druge prijedloge za promjenu Izbornog zakona, tako da ne mogu da stave³ čitav komplet tih prijedloga na dnevni red.

Mi to više nismo mogli čekati, jer očigledno da neko opstruiše da sa svoje strane dostavi te prijedloge Izornoj komisiji, pa ljudi ne mogu ni da stave na dnevni red. Mi smo mislili da je u Zakonu očigledna pravna praznina i da je jedan od načina da se izađe iz očigledne krize koja ne traje od juče nego je malo duže je ovaj koji mi predlažemo, a da kriza postoji to ne trebamo niko da se zavarava u Republici Srpskoj u Parlamentu je bila u proljeće. Riješeno je na način kako je riješeno. Mislim da i dalje postoji i da će se i dalje pogoršavati i kriza u Parlamentu Federacije, koliko sam

upoznat i danas je na dnevnom redu. Ne trebamo da govorimo krizu u tome u Vijeću ministara.

Ovo je jedan od načina na kome se, na koji se se može da riješi kriza u Bosni i Hercegovini. Mi smatramo da smo dovoljno dali obrazloženja i molimo poslanike da glasaju za ovo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ko dalje želi da govori? Hvala lijepo. Zaključujem raspravu.

Glasamo o proceduri.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 5 za, 19 protiv, 4 suzdržana.

Prijedlog za proceduru nije dobio potrebnu većinu. Zakon ide u redovnu parlamentarnu proceduru.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda, to je

Ad.4. Prijedlog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (prvo čitanje)

Podsjećam vas da smo na 55. sjednici dali novi rok za amandmane i dodatno razmatranje Prijedloga poslovnika u nadležnoj komisiji. Tada smo pozvali i privremenu komisiju da, za izradu Prijedloga poslovnika da se uključi i na bazi rasprave na 55. sjednici učestvuje na dogradnji teksta Poslovnika.

Ustavno-pravna komisija 8. jula dostavila je novi izvještaj u kojem je sadržano 29 amandmana koje je usvojila Komisija.

Otvaram raspravu.

Gospodin Mirsad Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Vrlo kratko u ime Ustavno-pravne komisije, dakle kao nadležne Komisije. Imajući u vidu da rad na pripremi i evo na razmatranju Poslovnika, odnosno Prijedloga izmjena i dopuna Poslovnika već duže traje, imajući u vidu činjenicu da smo evo imali i dopunski rok određen od ovoga doma za sve one koji su mogli ponuditi bolja rješenja nego što smo ih u startu dobili, a cijeneći što je evo na Ustavno-pravnoj komisiji potvrđeno kroz usvajanje dobrog dijela tih amandmana, gotovo svih, da je urađen dobar posao i da je krajnje vrijeme uistinu da ove, ono što je dobro u ovim izmjenama i dopunama konačno verificiramo, ja samo u ime Ustavno-pravne komisije evo, mada ne praktikujemo to stalno, apelujem da jednostavno danas bude pozitivan odgovor ovoga doma prema ovom do sada učinjenom poslu. Dakle da usvojimo ovaj poslovnik i da

jednostavno damo šansu da u, o radu ovoga parlamenta, ovoga doma ono što smo uočili kao moguće poboljšanje što prije primjenimo.

Najkraće toliko, inače mislim da je jasno iz pisanog izvještaja šta je prihvaćeno, šta nije i evo nadam se da je ovo ovaj puta dobro okončan posao bar kada je riječ o Ustavno-pravnoj komisiji. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Ko dalje želi da govori?
Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje.

Pripremite se za glasanje o Prijedlogu izmjena Poslovnika, odnosno Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine u prvom čitanju.

Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.
- 30 za, nema protiv, nema suzdržanih. Jednoglasno.

Predlažem da idemo, usvojili smo ga u prvom čitanju, dakle Poslovnik.

Predlažem da idemo odmah u drugo čitanje. Ali ćemo se izjasniti o tome.

Pitam vas ko je za to da se ide odmah u drugo čitanje?

Pripremite se za glasanje o ovom pitanju.
Glasajte sad.
- 29 za, nema protiv, nema suzdržanih.
Odlučili smo da idemo u drugo čitanje.

Otvaram raspravu u drugom čitanju. To ćemo da vidimo. Izgleda da ste bili u pravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Poslovniku u drugom čitanju.
Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.
Molim vas pažnja. 31 za, 1 protiv, 1 suzdržan. Dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio Poslovnik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Neko je rekao da je ovo konačno nakon 2,5 godine. Jeste zaista konačno 2,5 godine.

Sada treba sačekati da Dom naroda to uradi, pa onda pa da onda usaglasimo neke zajedničke odredbe i da odredimo, Poslovnik ima mehanizam kada će stupiti na snagu.

U svakom slučaju hvala vama, mi idemo na petu tačku dnevnog reda, to je

Ad.5. Prijedlog zakona o zaštiti tajnih podataka

Moćemo li se dogovoriti ovako da vi svi između sebe pričate i da ja vodim sjednicu i tako može. Ali meni nekako. Ja dobićete, dobićete. Ili možemo da slušamo jedni druge. Kako god vi kažete, ja ću tako raditi. Molim vas lijepo. Ali mislim da bi bilo bolje da slušamo jedni druge.

Prijedlog zakona o zaštiti tajnih podataka, prvo čitanje, peta tačka dnevnog reda. Predlagač Zajedničko sigurnosna obavještajna komisija.

Prijedlog zakona podnijela je Zajednička sigurnosna obavještajna komisija Parlamentarne skupštine. Dostavljen je u proceduru 25. marta 2005. godine. Ustavno-pravna komisija mišljenje je dala 12. aprila. Izvještaj nadležne komisije o Prijedlogu zakona dostavljen je 17. juna. Komisija je kao što ste vidjeli usvojila jedan amandman. U plenarnoj fazi nema amandmana.

Otvaram raspravu.

Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasanje o Zakonu u prvom čitanju.

Glasajte sad.

- 31 za, nema protiv, nema suzdržanih. Dovoljna entitetska većina. Usvojen Zakon u prvom čitanju.

Predlažem da idemo u drugo čitanje.

Glasamo o tome hoćemo li ići u drugo čitanje.

Pripremite se da odgovorite na ovo pitanje. Sad. Mobitel.

-31 za, nema protiv, nema suzdržanih, dovoljna entitetska većina. Odgovorili ste, smo da idemo u drugo čitanje.

Otvaram raspravu u drugom čitanju.

Zaključujem raspravu u drugom čitanju.

Pripremite se za glasanje o Zakonu u drugom čitanju.

Glasajte sad.

- 33 za, nema protiv, nema suzdržanih. Dovoljna entitetska većina. Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jednoglasno usvojio Zakon o zaštiti tajnih podataka.

Idemo na šestu tačku dnevnog reda,

Ad.6. Prijedlog zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima (prvo čitanje)

Prijedlog zakona dostavljen je u parlamentarnu proceduru 17. decembra 2005., 2004. godine. Mišljenje Ustavno-pravne komisije dostavljeno je 17. januara ove godine. Nadležna je Komisija za saobraćaj i komunikacije.

Nadležna komisija je 23. februara ove godine dostavila izvještaj o otvaranju javnog saslušanja o Prijedlogu zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja. Izvještaj o javnom saslušanju Komisija je dostavila 7. jula. Izvještaj o Prijedlogu zakona dostavljen je također 7. jula 2005. godine.

Vidjeli ste da je nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije usvojila čak 77. amandmana. Zbog tako velikog broja amandmana sačinjen je prečišćeni tekst zakona i nadam se da ste ga svi dobili.

U plenarnoj fazi u skladu sa članom 94. stav 2. Poslovnika amandmane su podnjeli gospoda Mirsad Čeman 21 amandman koje želi braniti u plenarnoj fazi. Adem Huskić je podnio 2 amandmana koje želi braniti u plenarnoj fazi i gospodin Milorad Živković podnio je jedan amandman kojeg takođe želi braniti u plenarnoj fazi iako nije baš pravilno formuliran. Naime, on je navo da podnosi amandman na član, amandman na amandman XXVII. Komisija, ustvari radi se o njegovom amandmanu koji je imao u komisijskoj fazi i da je usvojen bio bi novi stav 2. člana 14, 142a).

Mi smo dakle na Zakonu u prvom čitanju.

Otvaram raspravu.

Gospođa Majkić Dušanka izvolite.

MAJKIĆ DUŠANKA

Poštovano predsjedništvo, poštovane kolegice i kolege poslanici, ja se javljam u želji da osporim principe predloženog zakona. Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine je veoma kompleksan i obiman zakon i znate sami da je on izazvao značajnu polemiku u javnosti. Sadrži 13 glava i 250 članova, tako da obuhvata nekih 13 cjelina.

Zašto želim da osporim principe na kojima počiva ovaj zakon? On nije zadovoljio osnovni princip, a to je povećanje bezbjednosti saobraćaja koje se može postići jedino i isključivo kroz reformu rada auto škola i uvođenjem ključnih reformi u oblast polaganja vozačkih ispita. Dakle u poglavlje 8. ovog zakona.

Drugi razlog zbog kojeg osporavam principe je – Zakon ispunjava princip humanosti, jer njegove odredbe ne štite najugroženiju populaciju saobraćaja, a to su

djeca. Zakon ne tretira edukaciju djece u ponašanju u saobraćaju, kao ni prisustvu djece biciklista u saobraćaju na način kako to čine sve evropske zemlje.

I treći razlog - primjena ovakvog zakona ne obezbjeđuje građanima Bosne i Hercegoine međunarodni status vozačke dozvole. Dobro je bilo pitanje koje je gospodin Ćeman pokrenuo i na koje nije dobio odgovor. Nikada građani Bosne i Hercegovine neće biti u poziciji da dobiju međunarodni status vozačke dozvole ako u nekoj zemlji boravi duže od 6 mjeseci sa ovakvim predloženim tekstom Zakona.

Ja želim da istaknem da osposobljavanje kandidata i polaganje vozačkih ispita predstavlja strategiju EU kada je u pitanju bezbjednost drumskog saobraćaja. Kakva je bezbjednosna slika u Bosni i Hercegovini vama je vjerovatno svima poznato. U 2004. godini na putevima u Bosni i Hercegovini su se dogodile 36 hiljada saobraćajanih nezgoda. Poginulo je 500 ljudi. Materijalna šteta je ogromna i procjenjuje se da iznosi preko 4% bruto nacionalnog dohotka. Ni jedan nivo u ovoj državi nije raspravljao o tako ozbiljnim pitanjima.

Na koji način se stvari mogu promijeniti. Jedini način da se napravi pomak u ovoj oblasti je da se djeluje zakonskom regulativom, što je propušteno u verziji ovog zakona. Dakle mislim isključivo na tačku 8. poglavlje 8. Predloženi tekst zakona nije usaglašen sa direktivama EU.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Mobiteli, mobiteli. Nemojte više mobitele. Isključite mobitele. Donjeli smo 100 zaključaka po tom pitanju. Dajte brate više. Nema smisla. Nastavite, izvinite molim vas.

DUŠANKA MAJKIĆ

Dakle predloženi tekst zakona, kao što rekoh nije usaglašen sa direktivama EU u dijelu koji se odnosi na saobraćaj.

Takođe sobzirom da u predloženom tekstu zakona nisu uzeta u obzir ni važna uputstva iz bijele knjige, odnosno nisu ispoštovane instrukcije šta treba uraditi da bi vozačka dozvola bosansko hercegovačkih građana bila validna vani. Ovakvim rješenjem građani Bosne i Hercegovine će i dalje biti diskriminisani kada borave u inostranstvu duže od 6 mjeseci i moraće svoju dozvolu da podvrgnu na naknadnoj provjeri znanja.

Strategija EU i zaključci Svjetskog kongresa obuke vozača predviđaju četiri principa u oblasti osposobljavanja kandidata za polaganje vozačkog ispita od kojih ni jedan nije ispoštovan u ovom zakonu. To su stepenasto obrazovanje, vožnja pod nadzorom, izdavanje privremene vozačke dozvole i naknadno napredno osposobljavanje.

Samo ukratko da vam kažem da prvi princip tj. stepenasto obrazovanje kandidata omogućava da samo kandidat koji ima položenu "B" kategoriju može polagati neku drugu "C" ili neku drugu, što u ovom zakonu nije uobzireno. Dakle u Bosni i Hercegovini mladi čovjek sa 18 godina može da se javi i istog momenta da polaže za kategoriju "C". To je otprilike tako kao da formalno obrazovanje počnemo od fakulteta pa prema dole. Mislim da to nije logičan princip koji je u zakonu usvojen. Druga se odnosi na vožnju pod nadzorom. To podrazumjeva da mladi čovjek od 16 do 18 godina kada polaže ispit mora da vozi samo pod kontrolom nekog od starijih.

Treće, izdavanje privremene vozačke dozvole vrši se vani kada osoba sa 16 godina otsluša teoretsku nastavu, završi praktičnu obuku i položi vozački ispit. Tada dobija privremenu vozačku dozvolu koja važi do napunjenih 18 godina. Poslije 18 godine izdaje se probna dozvola koja važi samo jednu godinu, a da bi dobio konačnu morada polaže dodatan ispit koji se odnosi na neke posebne situacije, vođenje u nekim posebnim eteo uslovima, lošim drumskim uslovima itd. Dakle, predloženi tekst zakona ne sadrži ni jedan od predloženih principa koji bi važili u EU.

Još jedna značajna stvar koja odstupa od direktiva EU vezana za sam proces polaganja vozačkog ispita. Bez obzira na to što je najšira javnost u Bosni i Hercegovini zagovarala da se polaganje ispita vrši od strane agencije koja bi bila organizovana pri ministarstvima obrazovanja, taj princip nije usvojen i ovaj odgovorni društveni posao je i dalje ostao pri komisijama koje se formiraju od strane Ministarstva unutrašnjih poslova. Ne znam koliko je poslanicima ovog parlamenta poznato, našta liče te komisije.

Ali samo jedan podatak da u Bosni i Hercegovini postoji 90 ispitnih centara u kojima radi više od 500 ljudi po osnovu ugovora o djelu, dakle honorarno. Ti ljudi su u komisijama koje su privremenog karaktera često i više od 10 godin. Dakle znamo da su te komisije veoma podložne korupciji i da jedan od načina na koji bismo se mogli izboriti protiv toga, a upravo tim komisijama to neodgovara i oni su najveći oportunisti bili kod donošenja ovog zakona nisu prihvatili da se ovo organizuje unutar ministarstava, dakle unutar agencije.

Reći ću vam još samo jedan podatak koji bi bilo dobro da se zna. Ja sam provjerila za Republiku Srpsku iako taj podatak nemam za Bosnu i Hercegovinu, prosječno 16 hiljada ljudi polaže godišnje vozački ispit. Ti ljudi plaćaju po 60 maraka. To je suma od nekim blizu milion maraka. Prosječno izlaženje na vozački ispit je 3 puta. Dakle u budžet se slije blizu 3 miliona maraka po osnovu polaganja vozačkog ispita. To su dovoljna sredstva da bi se moglo isfinansirati 150 ljudi koji bi bili profesionalno i stalno zaposleni u agenciji za polaganje vozačkih ispita.

Dakle, za novi način rada Bosna i Hercegovina mora naći svoj interes. Tranzicija ne podrazumjeva samo promjenu vlasničke strukture. Ona podrazumjeva i programsku i drugi promjenu. Zato smatram da ona prvenstveno mora promijeniti svijest, a ovaj zakon je napravljen više u kozmetičkim promjenama nego što je suštinski promijenio ono što Bosni i Hercegovini treba.

Zato predlažem da se predložena verzija zakona ponovo vrati komisiji na doradu kako bi se obuhvatili osnovni principi zbog kojih se ovakav zakon donosi, odnosno da bi se isti uskladio sa direktivama EU i bijele knjige. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Ko dalje želi da govori?

Gospodin Miloš Jovanović. Izvolite, predsjednik komisije, mislim ne za vozačke ispite, nego ove parlamentarne. Izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Pa evo vidite, ja stvarno nisam mislio da govorim, jer smo toliko vremena utrošili na ovom zakonu i biću ovako otvoren, a mislim da nema zakona koje smo mi donosili, a da se više vremena trošilo i da se stvarno nije ozbiljno radilo. Znači imali smo i javnu raspravu i tražili od Kolegija produženje roka za zakon i svi ovi lobisti koji su lobirali gospodu takođe su svaki put bili na komisiji.

Znači svi iz auto škola, ružno je možda da pominjem njihova imena. Ovo što je gospođa Majkić čitala, ja to imam znači sve kod sebe, sve su to oni nama dostavili. I dobro, ja nemam ništa protiv, svako ima pravo da kaže ono što ima, ali mislim da, ponavljam, znači ovi ljudi koji su, posebno iz auto škola koji normalno imaju ljudi svoj interes. Znači svaki put su bili pozvani na komisiju i učestvovali znači zajedno sa članovima komisije u donošenju ovog zakona, odnosno u raspravi o amandmanima.

Vidjeli ste i sami stvarno da smo imali skoro 200 amandmana. Od toga smo preko 70 usvojili. Ono što bi možda ja tražio, ako postoji mogućnost da znači do petka, to je 22. da produžimo vrijeme za podnošenje amandmana, jer u razgovoru sa nekim kolegama nisu imali dovoljno vremena, da smo dobili da kažem ono boldirano što je, dobili smo da kažem zakon sa tim usvojenim amandmanima, pa su mi određene kolege rekle da nisu imali dovoljno vremena da pročitaju. Pa ako postoji mogućnost, mislim da ne bi bilo loše znači da do petka se produži rok za amandmansku fazu. To je da kažem i onda bi možda ovaj na neki način svi bili zadovoljni i čini mi se donjeli jedan dobar zakon. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala. Dalje ko želi da govori?

Gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Gospodin Jovanović je potpuno u pravu da je ovo jedan od zakonskih projekata kojim je pristupljeno sa velikom ozbiljnošću barem u ovom proceduralnom dijelu i provođenjem javnih rasprava i davanjem mogućnosti itd.

Nakon izlaganja gospođe Majkić čovjek se, mislim izlaganje je ukazalo na nekoliko vrlo, vrlo ozbiljnih stvari i danas je jako ovdje važno da znamo jel to tačno ili nije tačno. Odluke koje se ne donose na provjerenim činjenicama zaista mogu proizveste vrlo, vrlo loše posljedice. Ja nisam sklon produživanje ovo Miloše što ti predlažeš zbog amandmana i ovo ono. Ja sam skloniji da čujem obrađivača. Dakle nemojte me krivo shvatiti. Komisija nema vjerovatno ekspertnu snagu u smislu tačnog i autorativnog odgovora na ovo što je gospođa Majkić iznjela. Dakle, obrađivač treba da izađe pred ovaj parlament i argumentima kaže - da gospođa Majkić je u pravu ili nije u pravu. Znači otvorila je se strašna dilema, ja sam u velikoj dilemi sada.

Dakle, gospođa Majkić je ustvrdila da ovaj zakonski projekat ne omogućava građanima Bosne i Hercegovine da imaju međunarodno priznatu dozvolu. Da sistem obuke itd. nije u skladu sa evropskim standardima itd. To su krupne stvari. Evo gospodin Muhamed kaže - nije tačno! Saće neko drugi reći - jeste tačno! Kako mi da odlučujemo o ovakvim stvarima na ovakav način.

Dakle ja tražim da obrađivač zakona izađe i da na jedan ozbiljan način ovaj parlament uvjeri, ili razuvjeri ovo o čemu je gospođa Majkić govorila da bi mi mogli donositi odluke. Hvala.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Gospodin Živković se javio. Prije toga samo da poslanik završi pa ćemo onda. Ja sam svakako imao to u planu. Dakle, ovdje mi smo dobili i pismo kako se zove, ko će zastupati ovaj zakon danas ispred Vijeća ministara. Ovdje je čovjek, on će dobiti riječ. Radi se o pomoćniku ministra koliko ja, radi se dakle o sekretaru Ministarstva za komunikacije. Prema tome dobićemo mi odgovore. Ali prije toga poslanici.

Dakle gospodin Živković. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, ovaj zakon koliko je meni poznato se priprema u Vijeću ministara već duže vrijeme. Negdje 6 godina. On, trebaju svi da znaju nije u listi 16 prioriteta tako da ovaj zakon nije ekstra hitan. Po svojoj, po svom značaju, po svojoj obimnosti on prevazilazi mogućnost svakog od nas kao poslanika da se u ovaj zakon kao stručno lice, ili kao neko ko se ne bavi ovom materijom dovoljno aktivno uključi.

Nisam bio zadovoljan ni na način na koji se održavala javna rasprava. Naime, prvo smo dobili zakon, pa je onda Parlament preko svoje komisije organizovao javnu raspravu ovdje u Parlamentu umjesto da je to radilo prvo ministarstvo prije toga, pa na osnovu te javne rasprave i prijedloga koje su davale stručne organizacije dostavi drugi uređen da kažem prijedlog zakona, a onda da parlamentarna grupa, odnosno komisija razmatra taj i takav uređen zakon. Znači red poteza nije bio u redu.

S druge strane u komisiji sam se zalagao da se zakon podjeli u tri dijela i da se razmatra svaki dio posebno. Dio koji se tiče vozača, dio koji se tiče cesti i dio koji se tiče, šta je još ostalo, vozila. I da se svaki put kada se razmatraju ta tri dijela pozove sve strukovne organizacije i svi ostali koji mogu da doprinesu da taj zakon bude dobro napravljen.

Isto tako, predlagao sam da se zajedno sa zakonom donose niži, odnosno podzakonski akti, pravila i propisi kojih ima preko tridesetak. Hrvatska je tako radila i dešava nam se vrlo često da kada donesemo zakon, da ministarstvo nadležno, ili ostali podzakonskim aktima taj zakon drugačije urede ili ga da kažem preurede na svoj način.

Međutim, u međuvremenu, sobzirom da se ova rasprava vodila u komisiji duže vremena, da smo dobili uvjeravanja od Vijeća ministara da će podzakonski akti kada budu donošeni, sozbirom da se ovaj zakon neće moći provoditi do sljedećih 6 mjeseci, da će podzakonski akti biti prvo dovedeni, odnosno u komisiju stavljeni i da ćemo mi iz komisije moći da ga, ta podzakonska akta vidimo, ja sam smatrao da na ovakav način zakon može da dođe u Parlamentu.

Međutim, slažem se sa predsjednikom da se produži amandmanska faza i da svi oni koji su zainteresovani da mogu da promjene u zakonu da im se dopusti ta mogućnost. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ako se od kolega niko više ne javlja, dajem riječ sekretaru Ministarstva za komunikacije. Gospodin će vam se predstaviti kada izađe za govornicu. Izvolite.

SEKRETAR MINISTARSTVA

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, dozvolite mi da vas pozdravim sve u ime Ministarstva prometa i komunikacija i da kažem nešto o ovom zakonu.

Kao što je zastupnik jedan rekao, ovaj zakon se dugo radi, evo u Vijeću ministara sigurno je to negdje 5-6 godina i u tih 5-6 godina vođeno je puno rasprava o ovom zakonu. Ja mislim da su sve institucije koje trebaju biti uključene u izradu ovog zakona bile uključene i svi su davali svoje primjedbe, sugestije. To smo usuglašavali, sve te primjedbe oje su imale pojedine institucije da bi dobili jedan ovakav zakon.

Također smo uz pomoć OHR-a koristili četiri eksperta koji su nam, koji su oni angažirali iz Švedske, Finske, Irske i čini mi se iz Francuske jedan gdje su nam takođe pomagali i sve njihove da kažem konkretne prijedloge koje su imali mi smo, evo da kažem dobro razmotrili i probali ugraditi u naš zakon vodeći računa da mi ovaj zakon donosimo u Bosni i Hercegovini, a ne donosimo ga u Švedskoj, Finskoj i ne znam ni ja Francuskoj. Znači sve te njihove sugestije, primjedbe smo uvažili, uvažavajući i

situaciju u Bosni i Hercegovini i na kraju smo od OHR-a dobili pozitivno mišljenje da smo sve evropske direktive poštovali i probali ugraditi u ovaj zakon.

Također primjedbe sa javnih rasprava komisija je takođe, koja je čini mi se održana u ovoj sali, također dobro razmotrili i probali smo ugraditi u ovaj zakon. Ovih 100 i nešto amandmana koji su pred u predparlamentarnoj raspravi priloženi zajedno sa komisijom, odnosno najprije je komisija ministarstva raspravljali o tim amandmanima uključujući sve zainteresirane institucije gdje smo dali prijedlog komisiji koje amandmane usvojiti, koje amandmane evo da kažem odbaciti i zajedno sa komisijom smo usuglasili evo koje prihvatiti koje ne i koji su ugrađeni u ovaj da kažem prijedlog zakona.

Ja mislim da smo napravili dobar zakon, posebno ako znamo da u Bosni i Hercegovini se trenutno primjenjuje bar 7-8 zakona o sigurnosti prometa od entitetskog, županijskog zakona, neki uredbi zatečenih, pa čak i onaj predratni zakon koji je u nekim da kažem županijama, kantonima na snazi.

Koristili smo takođe sve zakone susjednih država iz okruženja, zakona evropskih država i to nam je bio temelj za izradu ovog našeg zakona tako da ne bi mogao prihvatiti da nismo uvažili ove evropske direktive, ja mislim, one su maksimalno ugrađene u ovaj zakon. Kažem ono što sam na početku rekao, vodeći računa da ipak ovaj zakon donosimo u Bosni i Hercegovini i da ga možemo evo nakon pola godine primjeniti, odnosno nakon godinu dana kada donesemo sve podzakonske akte u kojima će biti razrađena i ova neka pitanja što je uvažena članica predložila. Eto toliko ja za početak.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Riječ je tražila Dušanka Majkić, pa Beriz Belkić.

DUŠANKA MAJKIĆ

...sobzirom da ste rekli da da ste se pridržavali direktiva UN i bijele knjige, ja želim da vam postavim konkretno pitanje

- Da li će nakon usvajanja Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima u ovom parlamentu vozačka dozvola građana Bosne i Hercegovine koji borave u inostranstvu duže od 6 mjeseci biti validna ili će građani kao i do sada morati ići na dodatnu provjeru znanja?

Molim vas samo mi konkretno na to odgovorite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Bilo je to pitanje uvažene kolegice. Vi izvolite za govornicu, fospodine sekretaru ili tajničke da date odgovor Ministarstva.

SEKRETAR MINISTARSTVA

Kada je u pitanju vozačka dozvola, znači mi program koji ćemo napraviti za polaganje vozačkih ispita, što će regulirati podzakonski akt, mi ćemo uvažiti sve propise koji se primjenjuju u Evropi i nema nikakvih razloga da ta naša vozačka dozvola sutra se ne bi mogla prevesti na nekakvu dozvolu u Njemačkoj isto kao što i Njemačka se kod nas prevodi.

Znači pod istim, isto će se tretirati vozačka dozvola evo da kažem naša u Njemačkoj i Njemačke kod nas. Ja toliko mogu odgovoriti, ako ste zadovoljni.

DUŠANKA MAJKIĆ

Nisam zadovoljna, to je jedna uopštena, mi ćemo to riješiti pod zakonskim aktima. Ali da bi to bilo istinito što gospodin predlagač govori, ja ponovo podsjećam da strategija EU, ali zakonski Svjetskog konresa obuke vozača predviđaju na četiri principa o kojima sam govorila. Ni jedan od ta četiri principa nije ispoštovan. Ako principi takvi kakve je uvela EU nisu ispoštovani kako mislite da će neko izvršiti verifikaciju vozačke dozvole Bosne i Hercegovine vama.

Dakle, meni ništa od ovoga što je rečeno ne daje garanciju da će to tako biti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospođo Majkić. Gospodine imate li vi nešto kazati na ovo?

SEKRETAR MINISTARSTVA

Ako ćemo imati iste programe kod polaganja vozačkih ispita, znači kao što je i u Evropi, kao što se i u Evropi primjenjuje, ja ne vidim razloga da nam sutra neko ne prihvati tu vozačku dozvolu našu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Ko dalje želi da govori? Ko dalje želi da govori?
Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje o zakonu u prvom čitanju.
Pripremite se za glasanje. Glasamo o zakonu u prvom čitanju.
Glasajte sad.

Glasajte o zakonu u prvom čitanju. Traje vam ovo.
- 30 za, 1 protiv, 4 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH usvojio Prijedlog zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u prvom čitanju.

Drugo čitanje možemo ostaviti za iduću sjednicu.

Ima 21 amandman gospodina Ćemana, dva amandmana gospodina Huskića, postoji amandman gospodina Živkovića. Neka se malo pogledaju još ovi amandmani.

Gospodin, možete, gospodin Miloš Jovanović, predsjednik Komisije za saobraćaja.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Ja bih zamolio da se Dom, ja bih ipak zamolio da se Dom izjasni o mom predlogu zaključka, mada ga nisam napisao, ali mogu. Znači da se do petka, 22. znači produži rok za amandmansko djelovanje. Mislim da bi to bilo stvarno, onda bi čini mi se da bi onda svi bili zadovoljni.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo.

Ovako dakle, dobro. Evo odlučite sami. Ja osobno smatram da to ne treba da radimo, zašto što se dugo vremena već raspravljalo o ovom zakonu. Podneseno je amandmana što je podneseno. Ali vi se sami odlučite sami na to šta ćete uraditi, hoćete li dozvoliti produženje amandmanske faze do 22. Zakon će 27. biti na sjednici u drugom čitanju, da znate.

Evo stavljam prijedlog gospodina Jovanovića, predsjednika Komisije na izjašnjenje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 23 za, 9 protiv, 2 suzdržana, ima dovoljna.

Dakle, zaključak je usvojen. Usvojili smo dakle zakon u prvom čitanju i omogućili smo da se ulažu novi amandmani zaključno sa 22. ili, znači zaključno sa 22. Dobro.

Nakon toga će Komisija sjesti ponovo to obraditi sve jel tako? To je zadatak komisije i dostaviti nam onda izvještaj novi, jel tako, odnosno dostaviti nam dopunjeni izvještaj. Jel to vaša obaveza predsjedniče Komisije? Da znamo samo gdje smo stali.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Ne, ne, ali ne znaju što bi to Komisija. Znači idu amandmani Domu i znači sada da kažem mi glasamo o ostalim amandmanima kao znači i ovi što su došli do sada.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas Komisija sve nove amandmane Komisija mora pretresti. To je procedura.

Dakle, zaključak je ovako, prvo, ne zaključak, nego

1. Usvojili smo zakon u prvom čitanju.
2. Dom je usvojio zaključak kojim je do 22. do, do podrazumjeva i 22. produžio amandmansku fazu.

Nakon toga Komisija za saobraćaj mora sjesti i dati svoj sud o amandmanima i dostaviti dopunjeni izvještaj u odnosu na te amandmane prema Domu i 27. to imamo na Parlamentu ako bogda u drugom čitanju. Jesmo se razumjeli. Hvala vam lijepo.

Idemo na sljedeću tačku dnevnog reda. Ne treba, ko razumije shvatiće, ja sam tri puta ponavljao, kako se zove, tri puta ponavljao. Ko razumije shvatiće. Dobro Nikola.

Idemo na sedmu tačku dnevnog reda

Ad.7. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Službi za poslove sa strancima

Jel komisija zasjedala? Izvještaj Zajedničke komisije oba doma. Ima li tog izvještaja? Gdje je izvještaj? Jel podjeljen?

Molim vas lijepo. Dok se ne podjeli izvještaj poslanicima, nema glasanja.

Poštovane kolegice i kolege u skladu sa našim planom rada današnje sjednice ja sada dajem pauzu do 13 sati. U 13 sati nastavljamo sa, do tada podjelite ovaj izvještaj. Samo ćemo glasati o sedmoj tački dnevnog reda i nakon toga idemo sa raspravom vezano za odnos institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu Visokog predstavnika.

Zamolio bih službe da obavjesti Ured Visokog predstavnika da zamole Visokog predstavnika da ovdje, da dođe u šarlamentarnu salu u 13 sati. Vas molim da budete ovdje 5 minuta prije 13 sati kako bismo tačno u 13 mogli početi sa radom. Hvala vam lijepa.

/PAUZA/

13 i 2,3 minuta Ja pozdravljam i želim dobrodošlicu Visokom predstavniku za Bosnu i Hercegovinu gospodinu Pedi Eždaunu koji se na naš poziv odazvao i učestvovaće u raspravi po 8. tački dnevnog reda.

Prije nego što pređemo na 8. tačku dnevnog reda, mi imamo vrlo kratko izjašnjavanje vezano za 7. dačku dnevnog reda, to je Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Službi za poslove sa strancima.

Vi ste dobili Izvještaj Komisije o usaglašavanju teksta Zakona o službi za poslove sa strancima. Vidjeli ste da je Komisija usvojila 11 amandmana.

Na kraju Zajednička komisija oba doma predlaže Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH da usvoje ovaj izvještaj i prihvate jedinstveni tekst Prijedloga zakona o Službi za poslove sa strancima sa amandmanima kako ih je usvojila Zajednička komisija.

Da li ima potrebe za raspravom na ovu tačku dnevnoga reda? Nema.

Zaključujem raspravu.

Pripremite se za izjašnjavanje. Glasamo dakle o Izvještaju Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Službi za poslove sa strancima.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 31 za, nema protiv, nema suzdržanih. Dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Službi za poslove sa strancima, čime konstatujem da ovaj zakon definitivno usvojen u ovom tekstu kako je usaglašen na Zajedničkoj komisiji od strane Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Prelazimo na 8. tačku dnevnog reda

Ad.8. Zaključci Komisije za vanjske poslove Predstavničkog doma o temi "Odnos institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu Visokog predstavnika međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini"

Poštovane kolegice i kolege, ja koristim priliku da još jedanputa pozdravim Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu gospodina Pedija Eždauna koji je prisutan ovdje u ovoj dvorani.

Vi ste dobili zaključke Komisije za vanjske Poslove Predstavničkog doma na ovu temu, dakle temu – Odnos institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu Visokom predstavnika međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovni.

Kolegij Predstavničkog doma je usaglasio sljedeći redosljed kada je u pitanju ova tačka dnevnoga reda.

Prvo će nam se obratiti predsjednik Komisije za vanjsku politiku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, gospodin Martin Raguž, zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma.

Nakon toga će se Predstavničkom domu obratiti Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, gospodin Pedi Eždaun.

Poslije toga ćemo otvoriti raspravu u kojoj ćete vi imati mogućnost da iznesete vaše stavove i da postavite pitanja Visokom predstavniku, a nakon toga će Visoki predstavnik se ponovo bratiti ovom domu i odgovarati na pitanja koja vi eventualno budete postavljali.

Ja sada dajem riječ gospodinu Martinu Ragužu, predsjedniku Komisije za vanjsku politiku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koja je pripremila ovaj izvještaj i prijedlog zaključaka.

Gospodine Raguž izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodine predsjedatelju, poštovane dame i gospodo zastupnici, gospodine Visoki predstavnice, uvaženi članovi VIjeća ministara, dopustite mi da napravim jedan kratki uvod o tome kako je došlo do ovih zaključaka, do ovog tajminga i kako je Komisija vidjela ovu današnju raspravu.

Temeljem nekoliko inicijativa, podsjetiću samo na neke, to je zahtjev skupine zastupnika u Zastupničkom domu da se raspravi ovo važno pitanje zajedno sa Visokim predstavnikom da se analizira stanje u Bosni i Hercegovini i radi na strategiji izlaska iz postojeće situacije, temeljem zahtjeva Kluba HDZ-a da se povodom najnovijih odluka Visokog predstavnika o smjeni člana Predsjedništva također na ovu temu, te Prijedloga rezolucije SDP-a o odnosu institucija Bosne i Hercegovine prema mandatu, imenovanju novog visokog predstavnika, a isto tako temeljem rezolucija relevantnih evropskih skupština, podsjetiću vas na rezoluciju Vijeća Evrope broj 1284 kao i rezoluciju evropskog parlamenta koja također na svoj način zahvataju mandat i ulogu institucije Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini, te mišljenja Venecijanske komisije organizirana javna rasprava koja je održana 18.5. ove godine i sumirana 2.6.

Zaključci su pred vama i ja se ovdje zahvaljujem dakle svima i gospodinu Eždaunu što je prihvatio da sudjeluje u ovoj raspravi i da u jednoj otvorenoj i konstruktivnoj raspravi sagledamo sve aspekte mandata ove institucije i njene perspektive, ali obzirom da se radi o činjenici da smo u desetoj obljetnici Dejtona, mislim da je to dovoljno vremena za objektivno sagledavanje uopće i rezult i pozitivnih i negativnih aspekata ovakve institucije u Bosni i Hercegovini.

Smatram da su sazreli kvalitetni uvjeti za jednu ozbiljnu i odgovornu raspravu i zauzimanje stajališta nadležnih institucija Bosne i Hercegovine, u ovom slučaju Zastupničkog doma. Ja sam imao najavu da će se, da nam se pridružiti i članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Ja očekujem, tako da u Parlamentu čujemo

relevantna stajališta svih najznačajnijih institucija i pokušamo doći do jedne, do jednog usuglašenog pristupa ovom važnom pitanju.

Prije nego što nešto kažem o zaključcima, dozvolite mi samo da vas ukratko provedem kroz mandat Visokog predstavnika koji je definiran Aneksom X Dejtonskog mirovnog sporazuma sa napomenom da je taj mandat fokusiran na implementaciji Mirovnog sporazuma, na ostvarivanje bliskih kontakata sa stranama potpisnicima, na koordinaciju i aktivnosti međunarodnih civilnih organizacija i agencija u Bosni i Hercegovini sa ciljem učinkovite implementacije civilnih aspekata mirovnog sporazuma, na pomoć kada se to smatra neophodnim u rješavanju svih poteškoća koja se javljaju u svezi sa implementacijom, sudjelovanje na sastancima organizacija donatora, kroz podnošenje periodičnih izvješća UN-u, EU, SAD-u, Ruskoj Federaciji i drugim zainteresiranim vladama i organizacijama, te davanje smjernica za rad međunarodnih političkih snaga u Bosni i Hercegovini.

Ono što mogu reći dakle do sada smo imali četiri visoka predstavnika, OHR-a je u statusu diplomatske misije i njega predlaže Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira, a imenovanje potvrđuje Vijeće sigurnosti UN. Podsjetiću vas samo na relevantne konferencije koje su se ticale mandata Visokog predstavnika. Prva je bila 8. i 9. 12. na Konferenciji o implementaciji mira u Londonu kada je upotavljeno Vijeće za implementaciju mira, a svakako jedan od najvažnijih događaja u procesu implementacije mira je sastanak Vijeća u Bonu 1997. godine kada je od Visokog predstavnika zatraženo da koristi svoje ovlasti koje podrazumjevaju i smjenu javnih zvaničnika koji krše zakonski preuzete obaveze i Dejtonski mirovni sporazum. Te da kada smatra može nametnuti ključne zakone ukoliko ih ne usvoje zakonodavna tijela Bosne i Hercegovine.

I još u tom uvodu, što je vezano za mandat mogu reći da je 2002. godine restrukturirana struktura za koordinaciju međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini u cilju eliminiranja preklapanja aktivnosti, te uspostavljen odbor šefova vodećih međunarodnih agencija pod predsjedanjem Visokog predstavnika kao glavno tijelo za koordiniranje aktivnosti međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini.

I sada vrlo kratko izvod iz dvije najznačajnije rezolucije u ulozi Ureda Visokog predstavnika. Prva je već spomenuta Rezolucija Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope od 23.6. prošle godine gdje Skupština Vijeća Evrope poziva međunarodnu zajednicu da predvidi jednu koherentniju i konkretniju strategiju za prijenos ovlasti i odgovornosti i postupno povlačenje OHR-a, te da djelokrug rada i ovlasti OHR-a su takvi da u suštini predstavljaju vrhovnu instituciju sa najvišim ovlastima u Bosni i Hercegovini, te stim u svezi Skupština Vijeća Evrope smatra da je to u potpunom neskladu sa demokratskim principima. Činjenica da OHR-a može donositi i provodive odluke, a da za njih ne snosi izravno odgovornost te u tom smislu ne postoji ni valjan pravni lijek. Skupština je zatražila od Venecijanske komisije da ustanovi u kojoj su mjeri ovakvi postupci sukladni sa osnovnim principima Vijeća Evrope, naročito sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama.

I najnovija, to je Rezolucija Evropskog Parlamenta iz četvrtog mjeseca ove godine, gdje se kaže da je Ured Visokog predstavnika još uvijek potreban Bosni i Hercegovini, ali se traži veća transparentnost i evropski parlamentarni nadzor u pogledu njegovih aktivnosti i odluka, posebno u smislu planiranog postupnog transfera njegovih aktivnosti na vlasti Bosne i Hercegovine. U ovom kontekstu Visoki predstavnik je zamoljen da se uzdrži od opsežnog korišćenja tzv. bosnkih ovlasti sobzirom da ovakav način vlasti predstavlja prepreku uspostave vladavini zakona u Bosni i Hercegovini.

I samo još jedan citat koji se odnosi na nalaz Venecijanske komisije gdje se kaže da kao država članica Vijeća Evrope, Bosna i Hercegovina je odgovorna za obaveze prema toj organizaciji i ovu obvezu mora ispunjavati zemlja tj. Bosna i Hercegovina, a ne međunarodna zajednica. Potreba za vršenje širokih ovlasti je postojala u ranijem periodu, nakon zaključivanja Dejtona. Međutim, danas je takav aranžman fundamentalno nekontabilan sa demokratskim karakterom i suverenitetom Bosne i Hercegovine, te postoji jak rizik suprotnog učinka u smislu stvaranja kulture ovisnosti institucija Bosne i Hercegovine o takvoj ulozi i mandatu Visokog predstavnika.

Evo, to bi smatrao sam za potrebnim da ove elemente naznačim prije današnje rasprave i da kažem kako je Komisija nastojala imati uravnotežen odnos prema svim ovim inicijativama i u zaključcima napraviti jednu, jedan kondenz ustvari svih ovih pristupa na način da ipak strukturalno odgovori trenutnoj poziciji, trenutnom stanju u Bosni i Hercegovini, trenutnim obavezama, trenutnim reformama i budućnosti Bosne i Hercegovine. Dakle, sagledane su pozitivne stvari uloge Visokog predstavnika od početka do danas, jer je sasvim izvjesno da bez OHR-a ne bi bila pokrenuta niti rješavana mnoga ključna pitanja za Bosnu i Hercegovinu. Ona je sasvim izvjesno bila potrebna u prošlosti i svi sudionici javne rasprave, većina ustvari složila se da je ona još uvijek potrebna, ali uz jednu nužnu redefiniciju tih ovlasti.

Ono što bih posebno naglasio, a ono što je na neki način otvoreno i kroz raspravu o dnevnom redu, smatram da u zaključcima Komisije nije bilo nikakvih uvjetovanja i ja cijenim ono što je profesor Kunić rekao i zaista pročitajte pažljivo stavak 4. ovdje se samo referira o mišljenju Venecijanske komisije i Evropskog Parlamenta bez ikakvih obligacija, to su samo ulazni elementi za jednu kvalitetnu raspravu pitanje je može li se i to je legitimno pitanje, bez donošenja demokratskog ustava za Bosnu i Hercegovinu transformirati pozicija Visokog predstavnika ili uopće napustiti ta pozicija. To je jedno legitimno pitanje. O njemu Komisija nije zauzela precizan stav, to je stav za raspravu i jasno je dakle i ovdje u zaključku 6. je rečeno da trenutno oko tog pitanja ne postoji jedinstven stav u Bosni i Hercegovini. Znači, nije se išlo u prejudiciranje nikakvih zaključaka u tom smislu, nego je naznačeno jedno važno pitanje u tom domenu.

Ono što smatram da je jako bitno danas jeste da ovdje imamo Predsjedništvo BiH i da imamo Vijeće ministara i da imamo Visokog predstavnika, da imamo zastupnike, odnosno odraz političke volje, politički spektar u Bosni i Hercegovini, te da ovo pitanje ne treba posmatrati u dnevno političkom kontekstu, nego pitanje kao što

smo kada smo donjeli i zajedničku izjavu o evropskoj budućnosti Bosne i Hercegovine, mislim da je ovo jedno od pitanja koje zaslužuju da se postigne ozbiljan politički konsenzus u kojoj mjeri, ovakav mandat, do kada ovakav mandat, kakav redefinirani mandat, sa kojim trajanjem, koja dinamika tog, kako će institucije Bosne i Hercegovine preduzimati tu odgovornost i mislim da je ovaj zaključak deset, ustvari sukus ovih zaključaka da institucije Bosne i Hercegovine, Parlament, Vijeće i Predsjedništvo donesu akcioni plan o preuzimanju odgovornosti i oblasti zajedno sa Uredom Visokog predstavnika u partnerskom odnosu uz činjenicu da će nam ta institucija u redefiniranom mandatu trebati na evropskom putu i uz činjenicu dakle da samo u jednom kvalitetnom balansu odnosa između domaćih institucija i te institucije možemo napraviti temeljit iskorak.

Također smatram da su ovdje s pravom kao što postoji izuzetna odgovornost nas i pojedinačno i institucionano u Bosni i Hercegovine za stanje u Bosni i Hercegovini, isto tako nije moglo pobjeći od činjenice da su za ukupno stanje u Bosni i Hercegovini, gospodarsko, socijalno kao što su odgovorne i domaće institucije od odgovornosti ne može pobjeći ni međunarodna zajednica, obzirom na instrumente i moć i kapacitete koje u čitavih ovih 10 godina imamo. To je jedno legitimno pitanje i to nije personalno pitanje, nego institucionalno pitanje koje također treba raspraviti kao i pitanje u kojoj su mjeri određene odluke u proteklih 10 godina bile u koliziji sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava. Da li postoji pravni lijek, do kada će pojedine odluke Visokog predstavnika u ovih 10 godina koje su donesene biti na snazi, koji može staviti izvan snage, ako ih treba stavljati izvan snage. To su pitanja za raspravu.

Ali svakako najznačnije pitanje je danas kako na jedan način potpunog uvažavanja institucije i onog dosadašnjeg rada osigurati da mi ne budemo ovisni više o načinu i djelovanju institucija Ureda Visokog predstavnika, jer to zaista se pokazuje 10 godina nakon Dejtona kao ključna prepreka bržem i kvalitetnijem radu institucija i evropskom putu Bosne i Hercegovine.

Smatram da temeljem ovih zaključaka možemo i na temelju rasprave koju ćemo ovdje danas čuti, na temelju stajališta i Visokog predstavnika i nosioca, ključnih nosioca funkcija i u Predsjedništvu i u Vijeću ministara i u Parlamentu dopuniti ako treba ove zaključke, dogovoriti se o metodologiji daljeg odnosa sa fokusom da dođe zaista do jedne izlazne strategije koja će biti usuglašena sa međunarodnom zajednicom. Mislim da su ovo prevažna pitanja, mislim da je stvorena dobra osnova, da je pogodeno vrijeme, da su stvoreni uvjeti za jednu argumentiranu raspravu i da temeljem toga idemo dalje u realiziranju i obveza koje stoje pred Bosnom i Hercegovinom i vlastitih prioriteta. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ragužu. Koristim priliku da pozdravim predsjedavajućeg Predsjedništva Bosne i Hercegovine, gospodina Ivu Miru Jovića, ministre u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine koji su ovdje prisutni.

Sada dajem riječ i zamolio bih da se Parlamentu obrati Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu gospodin Pedi Eždaun.

PEDI EŽDAUN

Gospodine predsjedavajući, uvaženi predsjedniče, uvaženi poslanici, dame i gospodo, moram reći da se svim srcem slažem skoro sa svakom riječju koju je izgovorio gospodin Martin Raguž, osim možda jedne stvari koju je pomenuo i o tome ću govoriti nešto malo kasnije.

Ali u svakom slučaju izuzetno sam zahvalan gospodinu Ragužu koji mi je uputio ovaj poziv, jer mislim da je u pravu kada kaže da je ovo pravi trenutak da započnemo jednu konstruktivnu raspravu o ovom pitanju, dakle da počnemo ovaj otvoreni dijalog i zahvaljujem se takođe gospodinu predsjedavajućem koji me je pozvao na sjednicu Parlamenta. Ovo nije prvi put da sam ovdje, ali jeste prvi put da sam u ovoj veličanstvenoj sali. Samo jedna stvar, želim reći nešto o onomu što je rekao gospodin Raguž. On je rekao da ne postoji strategija izlaza za međunarodnu zajednicu i njen odlazak iz Bosne i Hercegovine.

Tema mog govora takođe je vezana za tu strategiju. Dakle ne radi se o strategiji izlaza međunarodne zajednice iz Bosne i Hercegovine, nego o strategiji ulazaka Bosne i Hercegovine u evroatlanske integracije, odnosno u EU. I ta strategija ulaza je zapravo ono što je najvažnije i kada to razmotrite vidite da međunarodna zajednica više ne bi trebala imati tako snažnu ulogu ovdje u Bosni i Hercegovini.

Dakle, jako mi je drago što imam mogućnost da još jednom govorim ovdje pred Parlamentom i moj govor će trajati 30 minuta, a nakon toga ću odgovarati na pitanja. Nadam se da ćete imati strpljenja.

Pozvali ste me da razgovaramo o Izvještaju Venecijanske komisije i evo ja se vrlo slažem sa nekim stvarima koje su tu rečene. Dakle to jedan obiman i ozbiljan izvještaj koji daje različite dokaze i mislim da se bez izuzetka slažem sa svim zaključcima iz tog izvještaja, a takođe i sa zaključcima koje je donjela vaša komisija za vanjsku politiku u pogledu ovog važnog dokumenta.

Venecijanska komisija se bavila dvjema temama, potrebom za ustavnom promjenom u Bosni i Hercegovini i ovlastima Visokog predstavnika. Ustavna promjena jeste pitanje koje je vaše, nije moje. Bosna i Hercegovina mora postati sigurno se svi sada slažu stim i razumiju da Bosna i Hercegovina mora postati funkcionalnija država, dakle ta funkcionalna promjena, odnosno ustavna promjena je nešto što se mora dogoditi. Međutim, ovo je pitanje o kojem moraju odlučivati građani Bosne i Hercegovine i narodi Bosne i Hercegovine. Dakle međunarodna zajednica ne može to dakle predložiti niti dati rješenja. To je pitanje koje vi trebate vi rješavati po mom mišljenju među međunarodna zajednica može da vam pomogne u tom procesu, ali vi predstavnici naroda Bosne i Hercegovine ćete morati doći do konačnih rješenja.

Ako mi dozvolite samo možda da vam dam jedan savjet kada je u pitanju ova tema. Ne dozvolite da ove ustavne promjene sada odvuku vašu pažnju od osnovnih pitanja. Ne govorim da se o ustavnim promjenama ne treba razgovarati. Treba razgovarati uskoro, ali mislim da je vrlo opasno ukoliko bi nas, dakle ukoliko bi naša pažnja bila skrenuta sa mnogo važnijih pitanja, a to je ova šansa koju sada ima Bosna i Hercegovina da pređe ovaj prag i započne proces stabilizacije i pridruživanja i da potpiše taj sporazum, a da to učini prije 10 godišnjice od potpisivanja Dejtonskog sporazuma. Ovo je po mom mišljenju osnovni zadatak koji moramo zajednički ostvariti i to je zadatak na koji se trebamo koncentrirati i na kojem trebamo zajednički raditi, a pri tome isključiti sva pitanja koja bi nam mogla odvratiti pažnju.

Pitanje ustavne reforme mora biti riješeno, ali možda kasnije i mislim da će ga biti daleko lakše riješiti u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja nego van njega. Dakle, moj govor u skladu sa vašim zahtjevima se zapravo koncentrira upravo na ova ovlaštenja koja ima OHR-a i kako bi se ona zapravo i trebala promijeniti.

Dozvolite mi gospodine predsjedavajući da prvo opišem i dam jednu sliku političkih izazova pred kojima se ova zemlja po mom mišljenju nalazi, jer su upravo ti izazovi jedan kontekst u okviru kojeg se dešava i ova diskusija. Kada sam se prvi put obratio ovom Parlamentu, to je bilo na prvi dan mog mandata 27. maja 2002. godine, tada sam rekao šta smatram da možemo zajednički ostvariti tokom svog mandata u Bosni i Hercegovini. Ako se sjećate, naveo sam tu jedan prvenstveni cilj, a koji je nakon izvjesnog vremena podržan i od strane svih političara u Bosni i Hercegovini. Taj cilj je bio da se ova zemlja stavi na put ka efikasnoj državotvornosti i na put koji će voditi ka evroatlanskim institucijama EU i NATO-u. Ja sam i tada rekao, čak i ako ja ne budem zadnji Visoki predstavnik da se ipak nadam da ćemo doći u fazu u kojoj ćemo moći vidjeti okončanje rada mandata Ureda Visokog predstavnika i da ćemo to okončanje moći vidjeti u tom periodu.

Tri godine nakon mog obraćanja ova zemlja se i dalje nalazi pred velikim izazovima, ne samo izazovima koji se tiču poboljšanja životnih prilika stotina hiljada običnih građana koji se i dalje i svaki dan moraju boriti da bi sebi osigurali jedan dostojanstveni život. Međutim, bez obzira na oto Bosna i Hercegovina je napravila velike pomake tokom ovog perioda. Mislim da smo uspjeli da osiguramo jedan široki okvir moderne visokodecentralizirane evropske države koja se nalazi na svom putu ka EU i koja se nalazi na putu ka NATO-u.

Dozvolite mi da u okviru ovog konteksta u kojem razgovaramo o ovim temama takođe kažem šta se desilo u protekle tri godine jer nekada izgubimo iz vida koliko smo upravo daleko otišli. Jedinstvena služba sudska i tužilačka je sada uspostavljena i radi na državnom nivou. Dakle imamo sada jedinstveno pravosuđe koje funkcioniše. Formirali smo dakle na državnom nivou odjel za zločine koji je u stanju da vodi procese protiv najtežih slučajeva i onih koji su do sada bili nedodirljivi i takođe smo uspostavili odjel za ratne zločine koji je sada u stanju da prema međunarodnim standardima sudi i ratnim zločincima. Uspostavili smo jedinstvenu službu carina, a takođe smo uspostavili i jednu vrstu bosanskog FBI-jaja odnosno SIP-u. Uspostavili

smo i indirektnu upravu, upravu za indirektno oporezivanje koja će početkom sljedeće godine uvesti PDV-a, a već u ovom periodu došlo je do povećanja prihoda od 10% u odnosu na isti ovaj period prošle godine kada nije radila uprava za indirektno oporezivanje.

Takođe smo uspostavili jedinstvenu obavještajnu strukturu koja sada radi u skladu sa obavještajnim standardima u Evropi i koja se nalazi pod parlamentarnom kontrolom. Takođe smo uspjeli objediniti dvije vojske, formirati vojnu silu Bosne i Hercegovine koja ima jednog ministra odbrane i jedinstvenu komandu. To je jedno historijsko postignuće, a ono što je ostvareno juče u smislu odbrambene reforme je sada Bosnu i Hercegovinu stavilo na ovaj put, ne samo prema Partnerstvu za mir, nego i prema kreiranju profesionalne vojske po modleu NATO-a. Takođe imamo i drugih postignuća, Mostar sve više postaje jedinstven i jedan grad koji ima jedinstven statut. Bosna i Hercegovina sve više postaje jedinstven ekonomski prostor i mjesto u koje je daleko lakše ulagati. Vrijeme koje je potrebno da u Bosni i Hercegovini registrirate preduzeće će uskoro biti samo 10 dana, što je najkraći period u ovom cijelom regionu. Prije tri godine taj period je bio najduži u ovom regionu. Dakle u Bosni i Hercegovini je bilo najteže registrirati preduzeće.

I rezultati, iako neki ne tvrde tako se pokazuju i u oblasti ekonomije, jer zaista vidimo da dolazi do rasta. Evo daću neke cifre. džidipi i sada raste stopom od 5,6% što je najbrži rast na Balkanu i daleko brži od onoga što je predviđjela međunarodna zajednica. Inflacija je 0,5% što je najniža stopa inflacije na Balkanu. Strana direktna ulaganja su prošle godine povećana za 25%. Ista stvar je ista i sa izvozom. Industrijska proizvodnja je porasla za 1/4 u toku prošle godine. Međutim, svi znamo da Bosna i Hercegovina ima i dalje dug put pred sobom, jer njena ekonomija ne raste jednom održivom stopom. Ili bar ne nekom stopom koja bi mogla uticati na život običnih građana. Međutim, ipak ovaj rast počinje.

Takođe ostvaren je i što je najznačajnije od svega, istinski progres nakon jako dugo vremena u pogledu saradnje sa Haškim tribunalom. Osam optuženika je prebačeno u Hag tokom prva četiri mjeseca ove godine, a to uporedite sa nulom koju smo imali u proteklih 9 godina. Dakle to je nešto našto ću se vratiti i kasnije tokom svog izlaganje.

Dakle, pitanje gospodine predsjedavajuće gdje je sada Bosna i Hercegovina u ovom momentu kada se približavamo desetogodišnjici od potpisivanja Dejtonskog sporazuma. Dakle koji su to ključni prioriteti za ostatak godine i za preostali dio mog mandata koji imam kao Visoki predstavnik u Bosni i Hercegovini. Kao što sam rekao na početku jedan od naših ciljeva koji je osnovni sastoji se od dva elementa i to je nešto što smo davno utvrdili. Dakle članstvo u NATO-vom programu Partnerstvo za mir i pokretanje formalnih pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa EU. Ovo su dakle te dvije kapije pred kojima se nalazimo i koje moramo preći kako bismo otvorili sljedeću fazu dešavanja ovdje u Bosni i Hercegovini. Sozbirom da smo toliko postigli, mislim da se Bosna i Hercegovina sada nalazi na vrlo maloj udaljenosti od ovih ciljeva i njihovog postignuća.

Samo Ratko Mladić i Radovan Karadžić sada stoje između Bosne i Hercegovine i dakle Partnerstva za mir NATO-vog programa. Dakle to je ta prva faza koju Bosna i Hercegovina treba proći kako bi se priključila najjaćem vojnom savezu u Svijetu. Dakle samo ta dva čovjeka Bosnu i Hercegovinu dijele od toga cilja.

Što se tiče EU, opet imamo dva ključna pitanja koja i dalje nisu riješena. To je usvajanje Zakona o PBS-u u skladu sa Dejtonskim principima i prema zahtjevima koje je postavila Evropska komisija. I naravno drugo pitanje koje je, kako neki tvrde daleko teže reforma policije u skladu sa principima EU. Dakle, naš prvenstveni cilj koji je sada po mom mišljenju daleko važniji nego bilo šta drugo jeste da uklonimo ove dvije preostale prepreke i da to učinimo u narednih nekoliko sedmica tako da Bosna i Hercegovina može pratiti svoje susjede.

Komesar Ren je rekao premijeru Terziću i meni kada smo se vidjeli snjim prošlog mjeseca u Briselu da uprkos određenim zastojima još uvijek postoji nada da Bosna i Hercegovina može ostvariti ove ciljeve prije jeseni odnosno prije 10 godišnjice od Dejtonskog sporazuma. Dakle u toku narednih nekoliko mjeseci kada Srbija i Crna Gora trebaju započeti svoje pregovore sa EU. Čini mi se da je na nama da osiguramo da ta nada i dalje postoji i da je ne uništimo. Ja sam i dalje uvjeren da se to može ostvariti. I dalje sam uvjeren da, naravno u zavisnosti od odluke Ustavnog suda koju očekujemo ove sedmice Zakon o PBS može biti na vrijeme donesen i da može biti u skladu sa principima Evropske komisije. I i dalje sam uvjeren i dalje sam optimističan uprkos nedavnim zastojima da pitanje policijske reforme može takođe biti riješeno ukoliko bude dobre volje. Postoje neke pozitivne indikacije koje smo nedavno dobili od Vlade Republike Srpske, posebno u toku prošle sedmice i te indicije su, indikacije su vrlo dobro došle i ohrabrujuće i one nam daju razloge za optimizam.

Takođe znam da ova policijska reforma nije jednostavno pitanje, ali nije bilo ni pitanje kreiranja jedinstvene poreske strukture, jedinstveno pravosuđa, jedinstvene obavještajne strukture, jedinstvene odbrambene strukture, ali mi smo bili uspješni sa provođenjem ovih reformi, a mislim da su one bile vrijedne našeg truda zbog toga što donose korist, ne samo entitetima i državi, nego i građanima Bosne i Hercegovine. Dakle sada imamo nekoliko sedmica, dakle samo nekoliko sedmica da završimo ove zadatke koje smo si dali do polovine septembra. Dakle nešto manje od 8 sedmica koje su pred nama, mora se dogovoriti restrukturiranje policije ukoliko ova zemlja želi dobiti zeleno svjetlo za započinjanje pregovora o stabilizaciji i pridruživanju, odnosno prije 10 godišnjice Dejtona.

Dozvolite mi da još jednom kažem zašto je ovako važan ovaj rok koji stalno pominjemo, koji je povezan sa Dejtonskim sporazumom. Važan je zbog toga da ukoliko Bosna i Hercegovina ovo ne ostvari do ovog planiranog perioda ulazimo u izborni proces i onda će biti daleko teže donositi teške političke odluke. Takođe je važan ovaj rok zbog toga što susjedi Bosne i Hercegovine ne čekaju na Bosnu i Hercegovinu, nego već idu naprijed i ostavljaju nas iza sebe. Hrvatska, Makedonija, Albanija, Srbija i Crna Gora, svi su već na tom putu. A mi nismo. Oni neće čekati na nas, neće čekati na Bosnu i Hercegovinu. A ni EU neće čekati na Bosnu i Hercegovinu.

Ukoliko Bosna i Hercegovina želi da dobije odbijenicu i da bude jedina zemlja na Balkanu koja će dobiti odbijenicu, onda to može učiniti, ali onda morate razumjeti da time stavljate na čekanje svoju budućnost, ali ne i budućnost cijele regije koja odlazi dalje. Vi ste ili snjima, ili ćete ostati iza njih.

Dakle, apeliram na vas sada govorim ne samo strankama na vlasti, nego i strankama iz opozicije da pronađete istinski politički koncenzus koji neće biti vezan samo za stranke u vlasti ili u opoziciji, dakle trebate se svi, bez obzira da li ste u poziciji ili opoziciji dogovoriti oko ove, ovog, ovih zadataka koji pred vama stoje u vezi sa pridruživanjem EU. Ovo su važna pitanja, jer sve one zemlje koje su uspjele u toku proteklih godina ući u EU, formirale su dakle i stranke iz opozicije i stranke na vlasti zajednički plan i odlučile su da je dakle to kretanje ka EU daleko važnije od svakodnevnih političkih debata i Bosna i Hercegovina mora uraditi tako nešto.

Ali evo sada se vraćamo opet na nešto što sam i ranije pominjao. Dakle ispunjavanje ovog roka i prelaženje ovih osnovnih zadataka i njihovo ispunjavanje je značajno iz ovog razloga. Započinjanje pregovora o stabilizaciji i pridruživanju će služiti kao jedna vrsta okidača za procese, ne samo u Bosni i Hercegovini, nego isto tako kao što je rekao gospodin Raguž kada je u pitanju uloga Visokog predstavnika, uloga OHR-a, moja uloga i buduća uloga međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini. Kada pređemo ovaj prag, onda EU zapravo preuzima onu ulogu koju je do sada imao Dejton, a Bosna i Hercegovina prelazi u sljedeću fazu svoga putovanja ka državotvornosti.

Dozvolite mi da vrlo kratko objasnim kako vidim tu fazu, sljedeću fazu dakle fazu povlačenja međunarodne zajednice i njenih intervencija, dakle kako bi se taj proces mogao odvijati, jer vidjećete da će se to odvijati daleko brže nego što zamišljate. Dakle ovako bi se to moglo odvijati. Kada počnu pregovori o stabilizaciji i pridruživanju, Vijeće za implementaciju mira PIK već je dao do znanja da je spreman krenuti naprijed i to brzo. I krenuti sa procesom povlačenja OHR-a moj posao Bonske ovlasti koje su postale tako predominantne u političkom pejzažu Bosne i Hercegovine nakon rata će se dakle povući. OHR bi tada mogla naslijediti, vjerovatno hoće misija koju će voditi EU, odnosno specijalni predstavnik EU, ali bez Bosnkih ovlasti.

Ukoliko se dakle pređe taj prag kada Bosna i Hercegovina bude u pregovorima, onda postepeni proces povlačenja tranzicije može početi već na 10 godišnjicu Dejtona, dakle negdje u oktobru, novembru ove godine, a OHR bi mogla zamjeniti jedna misija pod vodstvom EU veću u oktobru 2006. godine. Dakle u toku sljedećih izbora, nakon sljedećih izbora odnos između međunarodne zajednice i izabranih zvaničnika Bosne i Hercegovine bi se fundamentalno promjenio. Da li će se to desiti zavisi ne samo o tome da li će se Bosna, da li će Bosna i Hercegovina ispuniti uvjete za pregovore, nego i o tome šta će se desiti od sada do sljedeće godine. PIK neće povući OHR-a ukoliko ne bude apsolutno siguran da je to i bezbjedno. No, to je taj raspored koji oni imaju na umu.

Dakle sada je na vama gospodine Raguž, dame i gospodo na vama je ključna tranzicija OHR-a u Ured specijalnog predstavnika EU mogao bi, moglo bi da se desi već sljedeće godine. Ja se zaista nadam da će se to i desiti. To ja kažem i Venecijanskoj komisiji, to govorim u svojim razgovorima sa kolegama iz međunarodne zajednice. Vrijeme je da se to uradi, jer ja sam zaista i te kako svjestan dokle OHR-a ponekada često slabi demokratske prerogative institucija Bosne i Hercegovine uključujući i ovaj parlament. Venecijanska komisija je rekla i vi ste rekli da su Bonske ovlasti do sada bile neophodne i ja mislim da je to tačno, no cijena, kao što svi znamo je bila sve veća i veća zavisnost na korist nezavisnosti, na štetu nezavisnosti. Na taj način je otežana kultura uspostavljanja kulture odgovornosti i također je to bila prepreka uspostavljanju civilnoga društva, tako da se slažem gospodine Raguž 10 godina nakon Dejtona je zaista vrijeme da se suočimo sa tom činjenicom i da o njoj počnemo govoriti.

Ali, dopustite i da vas upozorim to će od bosanskohercegovačke politike tražiti veliko prilagođavanje, a također i da su moje kolege iz međunarodne zajednice ovdje, ja bih i njih upozorio, dakle nije to samo za organe BiH nego i za neke kolege iz međunarodne zajednice. Neki od njih su takođe isuviše potali naviknuti na pozivanje na bonske ovlasti kako bi izbjegli onu ponekada komplikovanu mašineriju demokratije koju treba da predstavlja ovaj parlament. Jer moderno je govoriti protiv bonskih ovlasti, ali svijet bez bonskih ovlasti će također tražiti navikavanje. Biće to svijet u kome neće biti, neće postojati deus eks mahina kako bi se na brz način izbjegle neke teške odluke i politički kompromisi. Tako da je zaista vrijeme da se počnemo svi pripremati na to, na tu tranziciju ka novrmalnijem međunarodnom prisustvu, civilnom prisustvu kako bi se ispunile potrebe ne posljeratne Bosne i Hercegovine iz '95. i '96., nego Bosne i Hercegovine koja se nalazi pred pridruživanjem Evropi i 2005. godine.

Tako da dame i gospodo ovo je moja poruka ta tranzicija iz OHR-a u Ured specijalnog predstavnika EU mogla bi se desiti već za nekih 15 mjeseci, a također bi se mogla desiti i nikada ukoliko Bosna i Hercegovina ne bude mogla proći tu tranziciju ka EU i NATO-u. Uzgrred budi rečeno ne moamo čekati 15 mjeseci da započnemo stim procesom, kada Bosna i Hercegovina pređe taj prag stabilizacije i pridruživanja. Ima stvari isto kojima možemo početi odmah ima zadataka koje trenutno obavlja moj ured, ja Ured Visokog predstavnika, a ustvari bismo ih gotovo odmah mogli predati van OHR-a u ruke demokratskih institucija Bosne i Hercegovine, prije svega ovom parlamentu i Vijeću ministara. Donekle se to već počelo dešavati, nasuprot nekim mišljenjima cifre su sasvim jasne upotreba bosnkih ovlasti u smislu nametanja zakona se u posljednje tri godine dramatično smanjila i to će se nastaviti.

Ove godine nisam nametnuo niti jedan zakon, koristio sam bonske ovlasti kako bih donio izmjene i dopune, a mislim da se i to desilo na konkretan zahtjev institucija Bosne i Hercegovine. Broj smjena je također značajno smanjen. Morao sam razmotriti samo dvije odluke o smjeni ove godine, a iskreno volio bih da ih nisam morao donjeti, ali na kraju sam morao to uraditi i mislim da nisam imao druge opcije. Sada smo čak krenuli sa ispravljanjem procesa smjena. U martu sam počeo sa razmatranjem slučajeva onih osoba koje su smjenjene u prošlosti i pet takvih osoba je, odnosno odluka o njihovoj smjeni je sada povučeno i biće ih još i nadam se da će ovakve odluke biti puno

brojnije nego odluke o smjenama koje će možda u budućnosti još morati da se donese. Međutim, mislim da možemo otići i dalje, mislim da ne moramo tu da se zaustavimo, ima i drugih oblasti gdje OHR jako angažovan, gdje OHR obavlja funkcije koje bi sada mogle i trebale da se, da pređu u domaće ruke ili pak, neke situacije za koje može da se nađe i domaći mehanizam. Evo vam primjer recimo davanje odobrenja za ministarske kandidate. Kao što znae OHR daje odobrenja za kandidate za ključne ministarske pozicije u vladama na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou. Nikola Špirić je prije nekoliko mjeseci sugerirao da bi organi BiH bili sposobni obavljati taj posao i ja se slažem s njim. Parlamentarna potvrda imenovanja u vladi je osobina mnogih demokratija. Zašto to ne bi bilo moguće u BiH? U toku moga mandata ja sam mogao vidjeti kandidate sa skandaloznim biografijama koji su predlagani za ministrarske pozicije za koje su sasvim jasno bili neprikladni. Trebalo bi da je vaša uloga da to zaustavite a ne moja.

Tako da sam tražio od moga ureda da zajedno sa vama pripremi nacrt zakona koji će doći pred vas u Parlament uskoro, kako bi se pokrenuo proces parlamentarnog nadzora nad ključnim izvršnim imenovanjima i nadam se da ćete ga vi pažljivo razmotriti. Ukoliko se takav proces može ustanoviti, onda uloga OHR-a u procesu davanja odobrenja može konačno da se završi. Zatim je tu pitanje pravnog tumačenja. Mnogi znate da je u posljednjih nekoliko godina OHR imao veliku ulogu u tumačenju Ustava BiH. Mi to više ne bi smo trebali raditi. Sada postoji Ustavni sud i zato Ministarstvo pravde trenutno vodi jednu radnu grupu koja radi na ustavnim amandmanima koji će omogućiti vladama u BiH da se konsultiraju sa Ustavnim sudom a ne sa OHR-om kada je riječ o nacrtima zakona prije no što se oni donesu. Kada se to dogodi uloga OHR-a i u tom smislu može da se okonča.

Ja sam također tražio te radne grupe da razmotri pitanje sudija iz međunarodne zajednice koji se nalaze u državnom sudu. Trenutno je ta njihova uloga neograničena vremenski. Ja nisam za to i očekujem amandmane koji će postaviti ograničenje na ovaj njihov mandat i to će doći također pred vas i nadam se da će dobiti vašu podršku.

Zatim pitanje izrade nacrt zakona. U posljednjih nekoliko godina OHR je izradio ogroman broj nacrt zakona u ovoj zemlji. Ne bi smo ni to trebali raditi mi, nego vi. Uskoro više i nećemo tako da ćete to morati raditi vi. Vi morate razmisliti o tome kako ćete se pripremiti za dane kada ćete vi izrađivati nacrt zakona, šta je i normalno kao demokratski Parlament a ne OHR i konačno, konačno postoji i delikatno teško ali važno pitanje standarda u javnom životu.

Ja sam dosta svoje pažnje u posljednje tri godine usmjerio ka tome. Zašto? Zato što mislim da postoji očajnička potreba da se ponovo izgradi povjerenje u politiku u BiH zato što moramo zaštititi međunarodnu reputaciju BiH, kako bi se pomoglo privlačenju investicija, što je neophodno za radna mjesta. Prvi korak u tome bilo je da se ograniči imunitet političara što je urađeno u januaru 2003. Mislim da je to dobilo široku javnu podršku. bila je to prava stvar. Političari donose zakone, no oni ne bi smjeli biti iznad zakona. Sada smo postavili standard da oni koji vrše visoke izvršne funkcije treba da odstupe od tih funkcija kada dođe do krivičnih optužnica. Ovo nije

uvijek prihvaćeno, uključujući i nedavno, od strane gospodina Čovića. No, ja mislim da i to ima javnu podršku i to je nešto što BiH treba da ustanovi u svojoj demokratiji. Ja se nadam da će i to dobiti podršku ovog parlamenta.

Ukoliko je to tako, ukoliko dobije vašu podršku, onda ću vam dati preporuku da razmislite o donošenju rezolucije u ovom parlamentu u kojoj bi se uspostavio takav jedan princip u parlamentarnoj praksi. Nakon toga će i to biti na vama a ne na meni.

Dakle, gospodine predsjedavajući, vidite ima puno toga što još treba uraditi i što prije prođemo tu kapiju, počnemo sa pregovorima i krenemo ka Evropi, to bolje. Ja sam pokušao danas da vam opišem kako ja vidim sljedeću fazu puta BiH ka većoj državnosti. Pokazao sam, pokušao sam da pokažem koliko je to važno i za međunarodnu zajednicu i za organe BiH. Sada treba razmisliti o tome, taj proces možda počinje i sa današnjim sastankom. Ja sam jasno rekao da su neka od ovih pitanja od fundamentalne važnosti, tako da zaista što prije počnete da ih riješavate, što prije preuzmete te odgovornosti, to bolje. Dopustite da jasno kažem da smo ipak tek na početku ovoga procesa, ne na kraju. Ideje koje sam ovdje izložio su samo ideje. Nije to nikakav plan, a svakako nisu nikakve instrukcije. One treba da budu predmet široke rasprave u ovom parlamentu a sa relevantnim institucijama BiH i vladinim i nevladinim u sedmicama i mjesecima koji su pred nama, kako si približavamo godišnjici Dejtona. Riječ je o vašoj budućnosti i samo vi možete o njoj odlučivati.

No, sada kako se približavamo desetoj godišnjici Dejtona, zaista je ispravno usmjeriti pažnju ka toj budućnosti. Kako će ona izgledati i kako BiH može preći iz jedne demokratije nad kojom stoji tutor, a to je međunarodna zajednica, ka jednoj pravoj decentraliziranoj modernoj, suverenoj demokratskoj državi u Evropi. To je dakle slijedeća faza puta koji se otvara pred vama nakon što prođete tu kapiju puta ka Evropi.

Da li će ta slijedeća faza tranzicije početi tako što će se OHR transformirati u jednu misiju koju će voditi EU u slijedećoj godini, zavisi prije svega od toga da li će se krenuti sa pregovorima o stabilizaciji i pridruživanju, to znači, da moramo riješiti praktična pitanja restrukturiranja policije do polovine septembra. No, kako se približavamo desetoj godišnjici Dejtona, smatram da taj veliki istorijski momenat kada BiH pređe na taj put, da je to vrijedan cilj koji moramo imati na umu. To je cilj u koji ja istinski vjerujem, vjerujem da nam je dostupan. To je cilj kome namjeravam posvetiti sve svoje napore u ostatku ove godine.

Gospodine predsjedavajući, ja apelujem na sve vas kao članove ovog parlamenta da također učinite isto. Hvala vam najljepša.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolegice i kolege, ja sada otvaram raspravu. Dakle, imate prijedlog zaključaka Komisije za vanjske poslove našeg doma. Čuli smo izlaganje Visokog predstavnika za BiH o pogledima OHR-a kada je u pitanju i budućnost te institucije i kada je u pitanju odnos institucija BiH spram mandata Visokog predstavnika. Mislim

da je ovdje dobro detektirano pitanje i mislim da mi istovremeno kada govorimo o odnosu mandata institucija BiH prema mandatu Visokog predstavnika, bilo bi dobro da govorimo o pravom, naravno o još jendnom pravom zapravo pitanju, a to je odnos institucija BiH prema Evropi i Euroatlanskim sigurnosnim asocijacijama i da su to dvije međusobno jako povezane stvari.

Ja ću se naravno kasnije nešto javiti za diskusiju, neću zloupotrebljavati poziciju predsjedavajućeg, ja ću otvoriti raspravu, dati vama mogućnost da govorite. Imate mogućnost da osim vašeg osvrta na ova važna pitanja postavite i određena pitanja Visokom predstavniku koji će pratiti naša izlaganja ovdje i našu raspravu i dati odgovore na pitanja koja vi postavite. Pa, evo izvolite, otvaram raspravu.

Gospodin Nijaz Duraković se javio prvi. Nakon toga gospodin Zlatko Lagumdžija, pa gospođa Majkić. Sekretaru, nastavite pisati a vi dignite ruke da sekretar dalje popiše. Ja vas molim pošto će ovdje biti puno diskusija, ja pretpostavljam, možemo se složiti da naše diskusije budu zaokružene unutar 5 minuta. Možemo li prihvatiti ovo kao princip. Dakle, diskusije traju, ukoliko se gospodine Lagumdžija ukoliko se složimo. Ja sam vas pitano. A ako hoćete po sahat da traju, i o tome ćemo raspraviti. Ja mislim da se sve što je pametno može kazati za 5 minuta. I, evo prihvatili smo to kao princip. I ja ću nakon 5 minuta prekidati.

Gospodine,

NIJAZ DURAKOVIĆ

Ja bih prihvatio to i inače nisam od onih koji puno govore ali s obzirom da imam rijetku priliku da postavim neka pitanja uvaženom Ešdaunu, moguće da ću koji minut produžiti. Ali svejedno,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa dobro jedna, dvije minute nije problem. Vi znate da sam ja tolerantan čovje, izvolite 5 minuta počinje sada.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Da ne gubim vrijeme, počeo bih time da sam negdje pri njegovom dolasku u jednom našem časopisu napravio jedan tekst koji je glasio, da li je BiH protektorat ili ne. I onda sam se našalio od prilike da je gospodin Ešdaun zapravo vice kralj Bosne aludirajući da u britanskom sistemu u ogromnom kolonijalnom carstvu glavna je bio kruna ili dragulj Indija i uvijek bi iz kraljevske porodice neko bio vice kralj Indije. I naravno, postavlja se i danas se postavlja pitanje, koliko je Bosna protektorat, koliko je poluprotektorat itd. u čijem je duhu i izvješće ove komisije Raguževe, da zapravo treba konačno otvoriti pitanje da kažem, u nadležnosti i Visokog predstavnika i samih institucija sistema.

I, u tom smislu, glavno je pitanje da li treba smanjiti tzv. bonske ovlasti Visokog predstavnika ili ne. Vi, mislim da je negdje u članu 4. ovog izvješća Komisije kaže da se većina sudionika podržala stav Venecijanske komisije Vijeća Evrope itd. da je još uvijek rano za ukidanje ovlasti Visokog predstavnika i kako postupno slabljenje njegovih ovlasti treba teći paralelno sa ustavnim reformom koja predstoji u BiH.

Ja se apsolutno slažem s tim. Ali, tu se otvaraju zapravo ključna pitanja po mom sudu naravno. Dakle, promjena Ustava zavisi od promjene Ustava zavise ovlasti, buduće ovlasti Visokog predstavnika. A ključno pitanje je da ustavnoj reformi o kojoj svi govorimo, ostaje dijamentalno različiti pristupi. Iz RS, združno, bez obzira na bilo koju političku stranku, nema ni govora o nekakvoj promjeni, kako oni kažu Dejtona. Dejton se tretira kao biblija kao kuran, kao neko sveto slovo itd. I svi se upinju dakle da eliminiraju bilo kakvu radikalniju promjenu Ustava. Da, nazovi hrvatska opcija je nešto fleksibilnija, ona jeste za ustavne promjene ali sa nešto drugačijim konotacijama i predznacima, implicite u mnogim opcijama u toj varijanti, zapravo se traži trodjelna podjela i sa u podtekstu je li, da u Federaciji kao je li, pandan entitetu jednostavno su Hrvati u podređenom položaju i da bi analogno formiranju RS možda mogli reafirmirati ideju o formiranju neke hercegbosne i slično. Naravno, ima i ideja o svekolikoj kantontonizaciji BiH koja je dobra i po mom sudu valjalo bi o njoj razmisliti, recimo na tipa, švicarskoga uređenja.

Ali, naravno uslovno kazano, postoji i ta bošnjačka opcija koja je uvijek za nekakvu decentralizaciju, npravo ona implicira ukidanje RS ali npravo, onda i same Federacije. Dakle, jednu svekoliku decentralizaciju BiH po principima bilo kantonizacije, bilo jedne visokorazvijene lokalne samouprave. I, dalje, da ne nabrajam.

Dakle, postoje niz, niz različitih opcija i prijedloga ali ono što je bitno jeste, da je apsolutno nerealno očekivati da ćemo se nekim konsenzusom, nekom demokratskom procedurom usaglasiti da idemo u ustavne promjene, jer sam ubjeđen a vrijeme će pokazati da iz RS nema volje za bilo kakve ozbiljnije promjene. Oni su ipak za očuvanje status kvoa, za očuvanje prerogativa RS itd. Kontra opcija je vrlo drastična, ona kaže da je RS genocidna tvorevina nastala na osnovu zločina i genocida, da je ukinuta Republika BiH a formirana RS i da ovaj, jednostavno više nema smisla nagrađivati zločin na način da imamo sistem prvo, koji je najkomplikovaniji politički sistem na svijetu. To svaki stručnjak svijeta kaže.

Drugo, imamo najskuplji politički sistem na svijetu. Malte ne kao da smo ekonomija Japana.

Treće, imamo najneefikasniji sistem na svijetu.

Četvrto, imamo politički sistem u kome su ugrađeni elementi blokade i opstrukcije. Dakle, sistem u kojima je tim nekim infaltnim rješenjima ustavno-pravnim rješenjima sam sebe dakle blokira i uvijek postoji mogućnost da jedna od tri ta konstitutivna naroda sve proglasi pa i sjeću blavana, proglasi za vitalni nacionalni interes. Imamo dakle, sistem gdje se miješaju, isprepliću ingerencije Visokog

predstavnik i institucija ovoga sistema, odnosno samog ovog parlamenta, državnog Parlamenta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

5 minuta je prošlo

NIJAZ DURAKOVIĆ

Evo, samo još dvije stvar. Ja bih postavio Visokom predstavniku konkretno dva pitanja.

Prvo, on je rekao u svom izlaganju može li se donijeti demokratski ustav. Od prilike vi to morate uraditi sami. I to nam poručuju još od Klintonovog govora u pozorištu, pa u Tuzli itd. od prilike ono, ni Bog vam ne može pomoći ako ne pomognete sami sebi je li. Mi to sami ne možemo uraditi očito, i nemoj mo se zavaravati. I, ne može se BiH cijela kažnjavati vječito 10 godina, kaže, ne možete ući u Evropu jer niste uhapsili Karadžića i Mladića. Ovdje je prošlo stotine hiljada vojnika NATO i raznih snaga, UMPROFOR-a, ESFOR-a, AIFOR-a, EUFOR-a itd. pa oni nas izluđuju. A zašto ga nisu uhapsili, znali su uvijek, gdje su šta su itd. Očito da ako ovako bude nećete to, e onda nam puta u Evropu.

To je dakle jedna vrsta rekao bih licemjera svojevrsne demagogije i pranja sopstvenog obraza. Pranja interesa evropskih, prije svega sila, pa i Amerike itd. ja ću da se našalim. BiH je pobačaj sedmanče politike Evrope i Amerike i dosta je više toga, vi to morate sami. Ne, to moraju oni, jer su nas doveli u ovakav položaj. Priznali nas, postrek nam dali, nametnuli nam jedan suludi Ustav i onda kaže, vi to morate sami. U ovakvom političkom sistemu ni jedan parlament, ni jedna politička opcija nije jednostavno moćna da izađe iz ovoga kolopleta, iz ovog Vordijevog čvora itd.

I drugo, uvijek se kaže, vi morate u NATO, da sad ja onako stvarno realno postavim pitanje. Što će Bosna u NATO-u? Iscrpljena, jadna, zadužena, siromašna, itd. kad su ovde već i NATO i evropske trupe. Koliko će to koštati naš ulazak u taj NATO? I čemu uopšte ulazak u NATO? Pa NATO savez će napraviti(?) atlansko obrambeni savez od sovjetske opasnosti, te opasnosti više nema, on se dalje širi kao jedini vojnopolitički savez na svijetu. Zašto ne idemo na opciju da proglasimo neku vrstu neutralnosti ili demilitarizacije ovog dijela Balkana zajedno sa susjednim zemljama Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom? Itd. Ja ne znam je li to baš o glavu da moramo ići u taj NATO i koliko to košata?

I drugo pitanje, i time ću završiti, o svemu govorimo, reforma policije je uslov, reforma odbrane je uslov, ulazak u Partnerstvo za mir je uslov, ulazak, nikad i niko za ovih 10 godina da nam jednom kaže nešto o razvojnim programima, kako izvući ovu ekonomiju iz kolapsa, kako prevazići ovu pljačku jer Bosna se ono što je ostalo od nje i dalje pljačka od tzv. međunarodnog faktora. Da ne nabrajam primjere. Od, Telekom, do Aluminijskog itd. Prije par godina, dok je Petrić bio, Telekom su htjeli kupiti BH za 2,5 miliona dolara, maraka. 2,5 miliona maraka, kasnije je proglašen na 600 miliona itd. Tako se inače radi. Uzmi ono što je još živjuće u ovoj državi, bez ikakve odgovornosti

itd. Pa dajmo više, dostanam više i policija i ovoga, sve je to u redu, sve je jako važno, važna je reforma sudstva, važna je reforma policije, odbrane pogotovo, dajmo jednom vidjeti kako razvojne programe napraviti, kako zaposliti pola miliona mladih ljudi koji jednostavno sanjaju kartu do Amerike i Australije itd. i koji masovno bježe iz ove zemlje.

Eto, to bi bilo moje konkretno pitanje. Hvala na pažnji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Ovo je bilo 10 minuta. Dakle, ja bih molio da se krećemo unutar 5 minuta. Molim vas, ja ću ovako kazati tačno koliko je ko govorio, 5 minuta je dogovor da se zna, ja neću prekidati, nemam pravo po Poslovniku.

Gospodin Zlatko Lagumdžija, izvlite. Neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Moram priznati da nisam očekivao da ćete vi u početku replicirati Visokom predstavniku sa izjavom da se za 5 minuta može sve pametno reći, ipak je čovjek pričao 30 minuta i ovaj, ja zaista mislim da je to bilo jako dobro.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vi bi ste mogli biti malo pristojniji gospodine Lagumdžija, kada se obraćate ovom parlamentu. Visoki predstavnik je u dogovoru sa mnom kazao da je njegovo izlaganje 30 minuta i ja sam govorio o diskusijama nas kolega. Tek toliko, i molim vas da budete malo pristojniji u Parlamentu a sad nastavite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. U svakom slučaju mislim da je ovo pravi momenat da razgovaramo o ovome u odnosu na neki momenat koji bi nastupio posle ovog dana. Ovo je krivi momenat u odnosu na jučer, na ono vrijeme koje smo izgubili što ovako nešto nismo imali ranije. Prava je šteta da nismo o ovome razgovarali ranije.

Ja moram priznati da sam obični građanin neinformisan, bio bih ohrabren onim što sam ovde čuo. Ali, htio bih da skrenem pažnju da smo za ove iste govornice prije tri sedmice od predsjedavajućeg Vijeća ministara, inače omiljenog predsjedavajućeg Visokog predstavnika, čuli sasvim drugačije podatke o ekonomskoj uspješnosti ove zemlja.

Naime, tada smo čuli ne da BiH ima najveći rast GDP-a u regionu, nego da od nas imaju veći rast društvenog proizvoda i Bugarska i Albanija i Rumunija i Srbija i Crna Gora, da mi imamo veći od Hrvatske i Makedonije, slajd broj 7 za neupućene. Također, od njega smo čuli da se firme ovde u BiH registruju za 48,6 dana, a da je

regionalni prosjek 42 dana ... 25 dana, a evo sad čujemo da je to 10, što bojim se da nije istina.

Mislim da nema potrebe da se zavaravamo i da zatvaramo oči pred činjenicom da ova zemlja se ipak nalazi pred svojevrsnom ekonomskom recesijom i svi pokazatelji govore o tome, o kojima u okviru 5 minuta ne možete nikom ništa reći, a naročito onome ko to ne želi da čuje.

Ja moram priznati da je, slažem se sa Visokim predstavnikom da je puno toga urađeno, da se ovde stabilizira i ja ne znam da li sam dobro, možda nisam pratio prevod, a nadam se, ja zaista mislim da je veliki uspjeh, što je u ove tri godine od kako je ovde on došao, da ova zemlja zaista stavljena na nezaustavljivi put ka svojoj evropskoj državnosti. Ja mislim da se mi sad već nalazimo na tom kursu. Druga je stvar što taj kurs je li, po njemu se ne ide tako brzo kako bi mi željeli. Ali, da se ne zavaravamo, danas je ovo više država nego što je to bila prije 3 godine i to treba priznati. I ona je više stavljena na put ka evropskoj državnosti, ona je više na tom putu nego što je bila ovde prije 2-3 godine. I to ne treba zanemarivati.

Ali, mislim da neće pomoći ako sve stvari koje nisu dobre, pretvaramo u dobre jer nam to ne pomaže da nastavimo brže ići na tom putu. Ja zaista spadam u ljude koji su smatrali i danas smatraju, evo ovaj dokument Posao i pravda, ovo ovde, prije 3 godine smo ovo dobili i prije 3 godine, ovaj dokument je bio izborni dokument odlazećih vlasti, ovo je dokument na kojem je formirana ova koalicija, Posao i pravda. Ja mislim da bi trebali ovi da iskoristimo Visokog predstavnika dok je još tu, da nam kaže zašto ovaj posao i pravda nije realiziran i koji su ustvari pravi problemi zašto se to nije realiziralo? Navest ću samo primjer, dokument Posao i pravda kaže da ćemo do 2004.godine otvoriti novih 60 hiljada radnih mjesta. Da vas potsjetim, to nam je naš, odnosno vaš omiljeni premijer rekao da u ove 3 godine umjesto novih 60 hiljada radnih mjesta mi u ove tri godine imamo manje 6 hiljada zaposlenih, i 46 hiljada više nezaposlenih. Također, zašto navodim, to je jedan od primjera, zašto nije do kraja 2003.godine, nisu uspostavljeni, kako ovde stoji u obećanju, broj 5, pardon obećanju broj 4. iz domena pravde, da će se formirati odgovarajuće institucije koje će se baviti oduzimanjem opljačkane imovine.

I da nam se ovde tačno jasno kaže, zašto pregovori nisu otpočeli u vezi potpisivanja Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju jer je to bilo obećanje broj 3. iz domena posao. I to je trebalo biti urađeno kako je ovde pisalo, do kraja 2004.godine.

Trebamo se otvoreno gledati u oči i vidjeti šta je to, koji je razlog zašto je Srbija koja je tapkala i Crna Gora koja je tapkala u mjestu ove 3 godine, zašto nas je pretekla? Zašto smo mi prije 3 godine lobirali za njih da uđu u Vijeće Evrope a danas su oni praktično na pragu potpisivanja Ugovora o stabilizaciji, pegovaranja Ugovora o stabilizaciju i pridruživanju.

I, da ne kvarim ovu idilu, ja ću u 5 minuta probati postaviti dva pitanja.

Dakle, moje prvo pitanje glasi, dobro bi bilo i radi nas koji ovde ostajemo, da nam se pomogne i da nam se kaže, zašto se nije uspjelo u ovome? Zašt? Koji su pravi

razlozi? Da li se reforme mogu provoditi bez reformatora? Da li je dovoljno nekom dati licencu, da li je na avionu dovoljno napisati da je kamion, pa s njim onda voziti armaturu po livadama? Avion je avion, kamion je kamion. Ovde ne možete vi naljepnicom jednom pretvoriti nešto u nešto što nije. Šta je to? Pomozite nam. Prije nego odete, nemojte nam poručivati kao vaši prethodnici šta smo trebali raditi kad odete. Niti vi nama šta možete, niti mi vama šta možemo. Mi ćemo ovde ostati, ja vas pozivam da nam kažete prije nego odete, možda danas je to pravo vrijeme, možda neki drugi put, da čujete, kompletirate šta smo sve pitali, pa da nam kažete prije nego odete, šta vi nama preporučujete? Ne možemo vam ništa, ne možemo čak ni onima koji su otišli. Njima bi mogli više, jer oni nas ne mogu mijenjati a vi ko biva možete. Dakle, dajte da vidimo kako da ubrzamo taj put.

I drugo pitanje, to je zaključci, ja podržavam ove zaključke Komisije koje je Martin vrlo lijepo izložio, naročito zaključak broj 2 od Komisije koji je praktično zaključak, tačka broj 3 iz naše rezolucije. Pazite, mi ovde u ovom zaključku, ovde piše doslovno, ja se s tim potpuno slažem, mislim da je to dobro, da sudionici javne rasprave su postigli punu saglasnost oko otvaranje procesa u kojem institucije BiH trebaju postati ravnopravan partner, kako u obaveznim konsultacijama imenovanja, tako i u samoj prirodi mandata Visokog predstavnika. Zaključili su da svako definiranje budućeg i ovog visokog predstavnika ne može rešavati bez partnerskih odnosa u institucijama BiH, to je Predsjedništvo i Vijeće ministara. Nije to ovaj parlament. U rezoluciji stoji također isto tako eksplicitno, drugim riječima da Predsjedništvo i Vijeće ministara trebaju dati svoju saglasnost ne samo na imenovanjima ovog predsjednika i moguću promjenu njegovog mandata koja može biti samo u funkciji daljeg procesa integracije evropske i sigurnosne strukture.

Pazite, moje pitanje za Visokog predstavnika, ako mi ovo zaključimo, ako mi ovo zaključimo, šta onda Predsjedništvo i Vijeće ministara treba, da li Vijeće ministara i Predsjedništvo treba da izađu sa svojim stavom? Šta to znači? Sa svojim preciznim stavom o novom mandatu Visokog predstavnika, tranziciji laganoj ka pregovaraču EU i moj odgovor je, ako Predsjedništvo i Vijeće ministara ne mogu dati svoj stav, i ako postojeći mehanizmi ne omogućavaju da oni daju svoj stav i svoju saglasnost za ... Visokog predstavnika, zar to nije ustvari dokaz, da mi ustvari ne možemo bez Visokog predstavnika.

Dakle, ovo je vrlo krupno i ozbiljno pitanje. Da li gospodine Visoki predstavnici zaključci ove komisije imaju smisla? Evo, konkretno ovaj zaključak. Može li sada gospodin Jović otići svojim kolegama u Predsjedništvo i reći, mi sad treba da donesemo odgovarajući dokument, da sazove Vijeće ministara, mi ćemo sada tačno napraviti šta mi mislimo, kako treba da se modificira uloga Visokog predstavnika. Ako oni to mogu, onda znači da mi možemo ostati u perspektivi bez Visokog predstavnika malo brže. Ako oni to ne mogu, šta to znači? Mislim da je to jedno ozbiljno pitanje koje bi se trebalo postaviti ovde pred sve nas.

I na kraju, mislio sam uopšteno govoriti, ali sam se javio samo zato i to u vrlo blagoj formi. Oni koji me znaju, pa i Visoki predstavnik, znaju da sam bio mnogo blaži

nego što je to prirodno i što bi uobičajeno i normalno. Ali, nemate vi pravo da držite opoziciji predavanje kao što ste ovde rekli, nema ništa, dobro ima vladajuća većina, vladajuća većina nije napravila policijsku reformu, tačka. Bili smo svi, oni nisu uspjeli. Špiriću, ti si kao predsjednik Parlamenta inicirao svojevremeno potpisivanje je li tako, kad nam je rečeno dajte da sve političke stranke dođu da potpišu, jednu rezoluciju, deklaraciju, povelju u kojoj će stati iza evropski i mi smo to uradili. Lideri svih političkih partija su došli i to uradili. I gdje smo, nemojte tražiti krivicu u onome u kome ona nije. Reformatori su odgovorni za reforme a lažni reformatori su odgovorni za propast vlastitih iluzija. Ja nemam namjeru biti saučesnik u onome što nije ni moja obaveza, ni moj mandat i ovo nije bilo pitanje. Hvala.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala vama, 10 minuta. Gospodin Sead Avdić. Neka se pripremi gospođa Dušanka Majkić. Vi ste onda gospodine, evo ja čitam kako mi sekretar, kako je zapisano kad ste digli ruke, dobit ćete. Molim vas lijepo, dobit ćete riječ kako sam rekao.

Gospodin Sead Avdić, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Kolegice i kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, gospodine Visoki predstavnice, iz vašeg govora sasvim jasno proizilazi ocjena koja i danas važi da je BiH zemlja ograničeno i politički i ekonomskog suvereniteta. To je jedno.

Drugo, da se BiH nalazi u jednom dramatičnom socio-ekonomskom stanju, što znači, kroki situacija, ... ne može se ocijeniti povoljno. I u tom kontekstu, postavlja se nekoliko temeljnih, suštinskih pitanja kako smo došli u ovakvu situaciju.

Sjećam se prije 3 godine, bio sam jedan od domaćina vašeg prisustva u Parlamentu inogorcionom govoru u Parlamentu BiH, i tada smo dogovarali uspostavu integralnih, partnerskih odnosa institutima vlasti u BiH. Znači, sa BH Parlamentom, Vijećem ministara itd. Ima se osjećaj da krivica leži i na jednoj i na drugoj strani zato što partnerski odnosi ipak do danas nisu uspostavljeni, posebno sa Parlamentom BiH. I iz razloga krivice Parlamenta zato što nije imao dovoljno inicijative ili jednostavno ideja da ostvari integralnu saradnju, a s druge strane i sa strane OHR-a. Što znači, to sudstvo partnerskog odnosa objektivno nas dovodi dijelom i do ove situacije.

Ilustracije radi, prije godinu dana 15 poslanika je tražilo susret sa Visokim predstavnikom. Tek nakon godinu dana smo ostvarili ovaj susret sa gospodinom Ešdaunom evo danas a tako nekoliko mjeseci prije njegovog odlaska. Što znači, to na najbolji način pokazuje paradigmu i način ponašanja i komunikacije sa legalnim institutom vlasti shodno Dejtonskom sporazumu kao što je to institucija Visokog predstavnika koja je ključna institucija donošenja ja bih rekao i generiranja i kreiranja odluka u BiH. To je jedno.

Drugo, ono što treba istaći jeste, mi ne možemo biti zadovoljni dinamikom integracije BiH ili uključivanja BiH ili uključivanja BiH u evropsku zajednicu. Nema države na Zapadnom Balkanu, na Jugoistočnoj Evropi, kojoj je potrebno to punopravno članstvo nego što je to BiH. Znam, reći ćete mi nismo ispunili uslove, Bijela knjiga, 6,5 hiljada propisa itd. formalno pravne razloge, ali vjerujte, u prijemu u evropsku zajednicu ima dosta toga što se zovu i politički razlozi, ekonomski razlozi, pored formalno-pravnih razloga. Ako vam samo spomenem uključivanje Kipra, jednostavno jednog dijela tog ostrva jednog naroda u punopravno članstvo evropske zajednice, dokazuje opravdanost mojih promišljanja. Znači, dinamiziranje i hitno jednostavno uključivanje BiH u punopravno članstvo evropske zajednice. Zašto? Zato što BiH nije država koja ima isti status kao ostale države. Ovde je duboko involvirana evropska zajednica, znači jedno. Evropske snage sigurnosti, OSC i sve ostale institucije, što znači to dovoljno ukazuje da i međunarodna zajednica mora biti zainteresirana, integralno zainteresirana za što prije, za što brži prijem BiH u punopravno članstvo evropske zajednice. Možete zamisliti koji bi to bili efekti da je BiH u evropskoj zajednici. Ovde živi svega 3,5 miliona stanovnika. Evropska zajednica danas broji 450 miliona stanovnika. I šta mislite, pa da se ovih 3,5 miliona stanovnika razmire po evropskoj zajednici, ne bi to bilo nikakav problem za evropsku zajednicu.

Znači, uvjeravam vas da što prije, po principu sad i odmah, BiH u evropsku zajednicu. To je znači krajnja jednostavno b.... rezolutna varijanta koja jednostavno uslovno rečeno u punom smislu relaksira mnogovrsne političke i ekonomske probleme u ovoj državi. Ali prije svega, političke probleme. Od reforme Ustava itd. To je pod dva.

Pod tri, ja mislim da moramo uspostaviti i OHR biti zainteresiran za kreiranje izlazne strategije za međunarodnu zajednicu u BiH. Kao što imamo strategiju za uključivanje u evropsku zajednicu, tako trebamo imati isto i strategiju, izlaznu strategiju za odlazak OHR-a sa ovih prostora. Što znači, sa slavljenjem normalno, ovlasti bonskih ovlasti i svega ostalog, jednostavno jačati odgovornosti institucija BiH. to je pod tri.

Pod četiri, bilo bi dobro da ova zemlja ima jedan vremenski termin, plan svoje budućnosti kada može očekivati potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kada može početi pregovore, kada se očekuje da može biti primjeljana u evropsku zajednicu, shodno dinamici koja je zacrtana itd. Znači, nemamo ovaj brod koji se zove BiH, nema jednostavno perspektive ili projekta svoje bliže budućnosti, a kamoli dalju budućnost. Što znači, da je to opet ponavljam, zajednička odgovornost i OHR-a i institucija vlasti BiH. Znači, ako je to 2015. godina kao što neki prognoziraju, prijem BiH u Evropsku zajednicu, onda to treba da suočimo građane i narode u BiH sa takvom jednom činjenicom.

I na kraju, niste ništa rekli o bezviznom režimu, ova država je blokirana, građani blokirani, najteži vizni režim koji postoji na ovom dijelu Balkana odnosno, na ovom dijelu Evrope. To je primjenjeno za građane BiH, što znači bezvizni režim se postavlja

kao imperativ jednostavno ciljane politike i OHR-a i domaćih institucija vlasti, znači olakšati jednostavno protok ljudi i mogućnost komuniciranja ove države.

Evo, na kraju da kažem da sam bio jedan od tih koji je govorio OHR je dao svoj puni doprinos u zemlji BiH kao i Visoki predstavnik, Bonske ovlasti su dobro poslužile u smislu prevazilaženja određenih blokada i funkcioniranja ove države ali objektivno, više partnerskog odnosa, više zajedničke saradnje na zajedničkom projektu koji se zove BiH. Hvala vam.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala vama, 7 minuta. Gospođa Majkić, neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovani članovi Savjeta ministara, poštovane kolegice i kolege, dozvolite mi da pročitam 3 stava iz zaključaka Komisije za vanjske poslove.

Jedan stav kaže, da je podržan stav Vanjske komisije Vijeća Evrope u tome da je još uvijek rano za ukidanje ovlasti Visokog predstavnika.

Drug stav kaže, da postoji više slučajeva u kojima je Ured Visokog predstavnika prekoračio svoja ovlaštenja, čime je provrijedio ljudska prava.

I, treći stav kaže da OHR, takođe mora snositi dio odgovornosti za teško ekonomsko i socijalno stanje u BiH i procesu Evroatlanskih integracija, s obzirom na instrumente i kapacitete koji mu stoje na raspolaganju.

To su nesporne činjenice. Poznato je da je Visoki predstavnik u BiH donio mnogo zakona, da je izvršio izmjenu značajnog broja postojećih i da je čak išao dotle da je uvodio amandmane na Ustav entitetskih zakona. Također je poznato da je izvršen veliki broj sankcija blokiranih računa, smjena funkcionera i mnogi broj drugih kazni. Takođe znate da mnogim građanima ove zemlje veoma teško pada da stranac koji nema za to mandat, donosi ili proglašava zakone ove zemlje pored izabranih organa vlasti, kojima je predviđeno da rade taj posao. Takođe, on po vlastitom nahođenju je mogao samo inicijativno da razrešava izabrane funkcionere, bez ikakve odgovornosti prema građanima ove zemlje i na takve odluke nije bilo prava žalbe. O tome se čuju različita mišljenja. Visoki predstavnik nije nezavisni sudija i nema demokratski legitimitet za većinu svojih odluka. Postoje brojna pitanja na koje bi neko u ovoj zemlji morao da odgovori. Ko može da sudi, da li su pojedine sankcije proporcionalne učinjenom djelu i da li učinjeno razriješenje može da važi neograničeno.

Sledeće pitanje, kako i pod kojim uslovima se vrši rehabilitacija razrešenih osoba? Poput mnogih, smatram da ulogu Visokog predstavnika treba što prije

transformisati, ulogu specijalnog predstavnika za EU, kao medijatora za evropske integracije. Dakle, partnera institucijama BiH. ali tu se postavlja ključno pitanje. A to je, kome u ovoj zemlji da Visoki predstavnik preda svoja ovlaštenja.

Nisam čula taj odgovor u govoru Visokog predstavnika, u koju to instituciju BiH on ima povjerenja. Da li Parlament ovakav kakav je, Savjet ministara takav kakav je, zaslužuju da dobiju ta visoka ovlaštenja u ovom momentu.

Postoji još jedan veliki neoprostivi grijeh Visokog predstavnika koji mu nikada neće oprostiti građani ove zemlje. To je bila posljednja šansa da se ispuni, da on ispuni dostojanstveno svoju misiju i da se vrati u svoju zemlju. Bili su to Opšti izbori 2002.godine, kada je omogućio da vlast u BiH ponovo formiraju tri nacionalističke stranke. Po tome on postaje četvrti kojinosi odgovornost za taj dio. Od tada, od tada, na političkoj sceni ove zemlje, ponovo su nastupili međunacionalne krize, ekonomija je ubrzala svoj hod po nizbrdici, izvršna vlast se ponaša po principu sad me ima, sad me nema. Dokažite da nije tako, mislim, vidim po vašem osmjesima da se ne slažete ali ja i sad zaista ne znam da li Savjet ministara funkcioniše ili ne funkcioniše, Parlament donosi određene odluke i zakone ali one odluke koje ne donese i zakone koje ne proglasi, očekuje da će to uraditi Visoki predstavnik.

Dok se BiH mišijim koracima kreće prema evropskoj budućnosti, dok građani ove zemlje tonu u siromaštvu i beznade, u zemlji u kojoj se ni s jedne strane ne nazire izlazak iz krize koja vodi normalnom životu, Visoki predstavnik poručuje da su reforme uspješne i da imamo uspješnog predsjedavajućeg Savjeta ministara. Ne mogu da vjerujem, da ni katastrofalna ekonomija, ni strašna korupcija, međunacionalno nepovjerenje, nemogućnost da se vladajuća garnitura oko bilo čega dogovori, da nisu dovoljni, da Visoki predstavnik vidi na šta ovo liči.

Gospodine Ešdaun, žao mi je što to niste prepoznali, i žao mi je što niste prepoznali neodgovornost prema građanima ove zemlje i nesposobnost da se bilo šta promijeni na bolje. Zato, oprostite vam građani ove zemlje što niste ispunili vaša obećanja, obećavajući nam pravdu i posao. To će vam oprostiti. Jer, iako u ovoj zemlji nije bilo nikad manje pravde i nikad manje posla. Ali vam građani ove zemlje nikada neće oprostiti ukradeno vrijeme i izguljenu iluziju da će BiH ikada postati normalna zemlja. Da će penzioneri moći da žive od svog rada, da će mladi ljudi koji sad stoje pred stranim ambasadama otići na svoja radna mjesta.

Na kraju, pravila dobrog domaćina nalažu da vam se zahvalimo. Hvla vam za sve ono što ste uradili za Bosnu i Hercegovinu, ali mi ostaje osjećaj gorčine i u vjerovanje, da ova zemlja nije zaslužila da 10 godina poslije rata ne bude posljednja na stepenici Evrope. Hvala.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Bilo je ovo između 7 i 8 minuta. Naravno, preciznih, naravno sve je precizno. Gospodin Tihomir Gligorić, neka se pripremi gospodin Miloš Jovanović.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, vaša ekscelencijo, gospodine Joviću, uvaženi ministri, kolegice i kolege, dragi gosti, iako ovo ide na uštrb mog vremena, pristojnost mi nalaže tako, ali mislim da ću ispoštovati ovo vrijeme koje mi stoji na raspolaganju.

Današnja tačka dnevnog reda, ima dvojaku situaciju. Prva, imamo Izvještaj naše komisije za vanjske poslove, i u sklopu toga i obraćanje gospodina Ešdauna, tako da su se otvorila mnoga otvorena pitanja i zaista je to teško reći, u ovih par minuta. Pa, ću ići ovim redom, s obzirom da sam bio jedan od potpisnika inicijative prije godinu dana, da bi bilo dobro da Visoki predstavnik gospodin Ešdaun se obrati ovom parlamentu, s obzirom da je on to činio u više navrata prema znači, svojoj potrebi ali istovremeno pokazala se potreba da i mi pozovemo gospodina Ešdauna i da otvorimo neka pitanja u bosanskohercegovačkom društvu. I mi smo danas tu i takv vrsta koordinacije bi bila dobra. Ovde bi čak uputio kritiku malo na izvršnu vlast, s obzirom da je veća saradnja OHR-a i izvršne vlasti, što dijelom i može biti normalno ali ne treba zanemariti ni Parlament, s obzirom da mi u konačnici donosimo zakone i da je iznad Parlamenta onaj ko je vjernik, postoji samo Bog. Postoji čak na neki način da nemozitet prema Parlamentu i od izvršne vlasti i od znači, OHR-a to se primjećuje, to moje kolege tako pričaju. Možda neće javno da kažu, ali ne bi to trebalo zaista da stoji, nego treba svak u okviru svojih institucija daje nadležnosti, svaka institucija da bude poštovana i da bude s te strane u funkciji.

Što se tiče Izvještaja Komisije za vanjske poslove, i procedure kroz koju je prošla, ja smatram i preporučujem kolegama znači poslanicima i gospodinu predsjedavajućem Ragužu, da bi bilo dobro, ono što smo jutros pričali na Proširenom kolegiju, da nakon rasprave koja će danas ovde biti, pa i mislim da bi predsjedništvo, bilo bi dobro da je predsjedništvo isto tako u kompletnom sastavu, s obzirom da vodi vanjsku politiku, ovde imamo svakako i ministra vanjskih ili inostranih poslova, ali sve te primjedbe ili sugestije, prijedlozi bi dobro došli i da se ponovo vrata u Komisiju, jer smatram, da ima nekih konstatacija koje ne mogu proći i ne bi u konačnici ovaj izvještaj prošao u ovom parlamentu, a to nam nije cilj, jer ovde u tački četiri se navodi da kako postepeno se slabljenje znači ovlasti na hrvatskom je li, ovlaštenja, Visokog predstavnika treba ići paralelno sa ustavnim reformama koje pretstoje u BiH. Gospodin Duraković je već nešto govorio po ovome kako stvari stoje, po njemu mi se nećemo dogovoriti u narednih možda ko zna koliko godina. Onda Visoki predstavnik ostaje u BiH, ako se pravi takva vrsta veze i mislim da ne treba takvu formulaciju u ovom zaključku ostavljati.

No, prepustimo ako se slažete, to komisiji da ona izbrusi, kao što smo to radili i ranije, nećemo izgubiti vrijeme i doći ćemo do dobrog izvještaja koji u konačnici možemo prihvatiti.

I, na kraju, bih postavio dva pitanja gospodinu Ešdaunu, s obzirom da imamo takvu mogućnost.

Moje je prvo pitanje, se odnosi na Odluku Predsjedništva o imenovanju vršioca ili već kako su naveli, revizora BiH. S obzirom da je Predstavnički dom donio zaključak da treba ići izmjene i dopune zakona, a istovremeno da oni ostaju vršioci dužnosti do donošenja izmjena zakona, međutim, mi smo došli u situaciju da Predsjedništvo, kao izvršna vlast, ne poštuje zaključak ovog parlamenta, pa ni Ustavno-pravnu komisiju koja je to tumačila i došli smo u situaciju da treba Parlament da Predstavnički dom potvrdi imenovanje nova dva čovjeka revizije.

Vi ste gospodine Eždaun, te ljude nazvali kao vitezovi demokratije. Danas ti ljudi su najureni, prosto iz te institucije. Posebno sam zbrinut zato što je 2005. i 2006. godina kao izborna godina, na taj način omogućeno da dođu ljudi koji su stranački opredjeljeni i dovedeni ljudi i da pokriju javni sektor, kako bi se na taj način finansirala kampanja postojeće vlasti u BiH.

Šta u vezi sa tim vi mislite i smatram da tu svoja ovlašćenja možete i treba da koristite, s obzirom da Predsjedništvo vodi jednu politiku koja je nekorektna i znam da su proslavili i tu večer kada su imenovali ove ljude i rekli da smo skinuli breme sa sebe, jer znate da su i njih prozivali i rekli, ne znam gospodine Eždaun, da li vi znate šta u BiH znači riječ, pedala, "udarili smo im pedalu". Ako to dozvolimo, da takvi ljudi koji su imali hrabrosti da nezavisno urade, i Parlament ih je štitio u tom ili omogućio im da tako rade, danas ljudi ispaštaju, šta će činiti drugi hrabri i poštenu ljudi u BiH, kakva je to poruka?

I drugo pitanje, šta vi mislite o antidejtonskim izjavama? Vi ste od strane međunarodne zajednice dobili ovlašćenja i vi imate pravnu obavezu da se tako ponašate u BiH. Pravna obaveza nalaže poštovanje Dejtonskog mirovnog sporazuma. Od gospodina Sulejmana Tihića da krenem, pa dalje se svi iz Federacije mogu nakalemiti u smislu da treba da se ukine RS.

A sad da pričamo evo, po gospodinu Durakoviću, možda će biti je li, ili drugim tri federalne jedinice, šta mislite ili šta ste trebali preduzeti da se politička stabilizacija u BiH ako je već postignuta, zadrži a ne da se destabilizuje jer poruka jednom narodu, kao što je bilo ukinuti, na način kako je rečeno, izaziva zaista destabilizaciju, izaziva stresnu situaciju, izaziva krizu i sprečava dalje reforme u smislu tovođenog povjerenja da se nešto uradi korisno u BiH, da ona bude komotna i ugodna za sve.

I, s ovim ću završiti. Gospodin Duraković je priznao ustvari sada da je Bošnjake neko gurnuo znači u tragičan sukob, da se izražavam dejtonski, a sada se oni smatraju napušteni i prevareni. Jer, iz Federacije postoji samo jedan isključiv stav i kako oni to misle da se pitanje riješi. Svako drugo pitanje ne dolazi u obzir. Ipak, živimo u BiH zajedno i zajedno trebamo tražiti rešenje i ne treba nam Dejton II kao što to gospodin Duraković priziva, da neko sa strane donese, kako bi nečiji miljenici ponovo bili nagrađeni.

I, potpuno na kraju, s obzirom da je postavljeno više puta pitanje da li će gospodin u ovom slučaju Visoki predstavnik ili da li će to biti sa gospodinom

Eždaunom na kraju, ne znamo, treba preneti ovlaštenje i svi su se zabrinuli na koga. Ja smatram da treba na opoziciju i da mi naravno dolazimo, bez razlike na gospodina Eždauna i na vas vladajuće nacionaliste. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala vama, 9 minuta gospodine Gligoriću, mislim to stvarno nema ovaj, imate pravo na repliku, izvolite molim vas vrlo kratko gospodine Duraković, replika.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Kratko je, gospodine Gligoriću ja nisam govorio ni o kakvom Dejtonu II. Iznenaduje me od vas kao starog političara da ne znate šta uopće znači Dejton. Zapravo, to je Pariški mirovni sporazum koji ima snagu međunarodne konferencije. I, rješenja se ne mogu mijenjati bez nove konferencije ali se može mijenjati tzv. Dejtonski Ustav koji u samoj svojoj preambuli ima način kako se mijenja. Zašto ne bi u svakoj normalnoj državi svijeta, mogli se donositi amandmani na taj ustav. Nije on sveto slovo i nije nepromjenjiv. Ja sam u tom smislu govorio a ne da idem na neki dejton II.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodin Miloš Jovanović ima riječ. Neka se pripremi gospodin Selim Bešliagić.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, gospodine predsjedavajući trebali ste nam reći da imamo svi pravo na repliku, onda bi vjerovatno na neke diskusije konkretno i ja replicirao ali evo, ovog puta, znači mislim da ovaj, već ako smo se dogovorili kako da radimo, onda niste trebali davati pravo na repliku nikome.

Ja pretpostavljam da se vi svi sjećate da smo na početku ovog mandata što je početkom, odnosno krajem 2002.godine, da su srpski poslanici napustili prvu sjednicu ovoga doma iz razloga što je Visoki predstavnik, nametnuo izmjene i dopune Zakona o Savjetu ministara. Nažalost, nismo imali podršku od da kažem drugih ili druga dva naroda, jer da smo možda tad drugačije se ponašali možda ne bi ni došli u situaciju da danas raspravljamo o ovoj tački dnevnog reda.

Znači, naša je želja bila da sačuvamo dignitet ovog doma i da sačuvamo dignitet poslanika koji sjede ovde, a ujedno da preuzmemo na sebe odgovornost pirlikom donošenja zakona i odluka, da ti zakoni i odluke donosimo mi a ne da neko drugi u ime nas. Moć i snagu, pa u krajnjem slučaju ovlaštenja Visokog predstavnika, na svojim leđima je najviše osjetila Srpska demokratska stranka i njeni članovi. Ja vam moram zamjeriti kolege, da kad se to sve nama dešavalo, nismo imali podršku s vaše strane. Nažalost, ima onih koji su ovde i likovali, kojima je bilo drago što se to sve nama dešava ali evo, kad se desi to znači i drugim, onda ovaj, raspravljamo o tome, onda

dođemo do ovakve tačke dnevnog reda i mislim da u budućnosti nikad ne treba što kažu, likovati ni nad čijom nesrećom jer nikad čovjek ne zna šta će se desiti i nekom drugom.

Ja bih želio ovde znači pored toga što dio odgovornosti, kažem za nametanje zakona, za smjenu ljudi, snosi Visoki predstavnik, velikim dijelom smo za to i mi krivi. Mi smo odavde iz ove sale, sa ove govornice pozivali Visokog predstavnika da nametne neke zakone i da donese neke odluke. Znači mi smo sami derogirali sebe.

Također, ja i to bi bilo možda i moje pitanje, siguran sam, ja ne znam da li će Visoki predstavnik odговорiti, da su i odavde ljudi išli, kad kažem odavde, mislim na čitavu BiH, kod Visokog predstavnika da traže da smijeni određene ljude jer im iz kojekakvih ili raznoraznih razloga ne odgovaraju, smetaju, i zto kažem, ponavljam znači da i mi snosimo određen dio odgovornosti za to što nam se dešava i što nam ljude smjenjuju.

Ja bih volio najiskrenije, ja znam da ovaj, to Visoki predstavnik će vjerovatno demantovati, ali ja znam sigurno da su određeni ljudi išli kod njega da traže da se neki ljudi sklone, kako bi im olakšalo nešto da se uradi i da se donese.

I, skratit ću, mislio sam i duže govoriti ali mislim da smo malo i možda skrenuli s teme, stvarno ukoliko želimo da BiH bude trajna kategorija, da ima svoju budućnost, da svi njeni konstitutivni narodi, pa i ostali budu zadovoljni, mislim da nije dobro, da nije dobro da jedni drugima nešto namećemo a pogotovo nije dobro da nam to nameće Visoki predstavnik. Hvala lijepo.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Bilo je ovo nepunih 5 minuta. Gospodin Selim Bešliagić, a nakon toga ću ja uzeti riječ, ako mogu gospodine Raguž.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja ću se malo našalit. Ja zahvaljujem Visokom predstavniku što sam konačno nakon dugog vremena vidio neke ministre ovde u sali jer sam mislio da ih i nema. Pa, zahvaljujem se na ovome što je došao i povukao i njih. A, s druge strane postaviti ću dva kratka pitanja.

Prije neki dan, gospodin Henfris je nakon razgovora u Banja Luci rekao da hvatanje Karadžića i Mladića neće biti uslov za pregovore BiH za ulazak u EU. Pa, me interesuje je li to njegov stav, jeli to stav u dogovoru s vama ili je to jednostavno evo, jedna neka izjava koja izgleda da je u koliziji ili ako je to tako, onda dobro da znamo i mi jer vi ste spominjali upravo dva stava, jedan Karadžić i Mladić pa onda Zakon o PBS-u i Zakon o reformi policije.

I druga stvar, ja sam bio član Podkomisije za pitanje decertificiranih policajaca. Mi smo konstatovali da u decertificiranju tih policajaca su načinjena dosta povreda ljudskih prava u kome je i predstavnik, Visoki predstavnik faktički dijelom odgovoran a nakon prikazivanja s jednog snimka, moram da kažem da je Policija RS napravila jednu akciju gdje je faktički uhvatila odnosno privela 13 certificiranih policajaca koje se poslije dokazalo da njih negdje oko 10 je učestvovalo u samom učestvovanju genocida u Srebrenici.

Ovde se postavlja jedno pitanje. Da li je moguće po Zapisniku Komisije za decertificirane policajce, da Visoki predstavnik ukoliko je dopio taj materijal pokuša ispraviti jednu od određenih nepravdi, a to je znači stvarno, evo i u ovome smo dokazali da certifikacija policajaca nije bila u redu, ali ona se sručila na policajci koji su stvarno i u RS i u Federaciji imali skoro najveće ocjene. Policajci koji nisu napravili ni jedan prekršaj, a da su u policiji faktički ostali certificirani policajci, evo koji je Policija RS nakon prikazivanja snimka uhvatila. U tom smislu, molio bih da se nešto poduzme jer smatram da je i to jedna stvar koja bi sigurno doprinijela da ugled i Visokog predstavnika bar na ovom pitanju pretvori se iz jednog negativnog u jedan pozitivni obrt.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja se zahvaljujem gospodinu Bešliću. Ovako, dakle poštovane kolegice i kolege, Visoki predstavnik ima druge obaveze i može se ovde zadržati još maksimalno 30 minuta. Mi imamo prijavljenih, ovako dale sa mnom još je gospodin Kunić, gospodin Moranjić, gospođa Ljilja i gospođa Ruža Sopta. Ja bih zamolio i gospodin Filip Andrić i gospodin Mirsad Čeman, gospođa Seada Palavrc, ko ima još? Gospođa, ja molim vas evo po 2-3 minuta, po nekoliko misli da se kaže. Ako možemo da se dogovorimo, da ja prekidam nakon 3 minuta da bi smo stigli da svi kažemo nešto i da se Visoki predstavnik ponovo obrati. Mi kasnije možemo nastaviti raspravu.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, uvažavajući ove sugestije koje sam sam preporučio svim kolegama, ja ću nastojati dakle što kraće da govorim.

Prvo dakle, u potpunosti se slažem sa konstatacijom iz govora Visokog predstavnika da je izlazna strategija međunarodne zajednice iz BiH zapravo se može drugačije formulirati a to je zapravo pitanje ulazne strategije BiH u EU i u NATO savez, jer za mene je što BiH bude više napredovala ka evropskim institucijama i NATO savezu kao Evroatlanskom sigurnosno savezu, slabit će potreba za prisustvo međunarodne zajednice u ovoj formi i u ovom obliku u BiH.

I, druga stvar koja je za mene također uzročno posljedično povezana sa prisustvom međunarodne zajednice u BiH, je pitanje uspostave BiH kao funkcionalne i efikasne države koja može funkcionirati bez međunarodnih mehanizama pa izmeđuostalog i Ureda Visokog predstavnika i Visokog predstavnika.

Dakle, stvari su najviše do nas ovdje u Parlamentu BiH i u institucijama vlasti BiH. Za mene je ovo evolutivni put, u mandatnom periodu od 2000. do 2002. godine, ovaj parlament je donio 60 zakona a prethodno je 25 nametnuo Visoki predstavnik. U periodu od 2002. do 2004. godine, imam podatke tako sabrane, doneseno je 120 zakona i to kapitalnih, važnih zakona za ovu državu a samo je 5 ili 6 zakona prethodno nametnuo Visoki predstavnik a Bolonjske ovlasti su jednako stajale i od 2000. do 2002. i od 2002. do 2004. godine. Do nas je dakle ovde u BiH kako ćemo dakle shvatiti da naša zemlja treba što prije da postane kredibilan kandidat za EU i ispuni uvjete za NATO savez i naravno kad ćemo shvatiti svi ljudi u BiH da što prije državu uspostavimo kao funkcionalnu i efikasnu, tad nam neće biti potrebna međunarodna zajednica u BiH.

I, na kraju oko Izvještaja. Podržavam ovaj izvještaj kao dobru osnovu za izradu zaključaka, kao dobru osnovu za izradu zaključaka. Molio bih da se ovaj izvještaj rastereti nekih pojedinačnih slučajeva, ovakvi izvještaji ne trebaju da sadrže pojedinačne slučajeve i ja mislim da nije dobro da u ovakvim izvještajima takvi pojedinačni slučajevi budu. Hvala vam.

MARIN RAGUŽ

Zahvaljujem gospodinu Džaferoviću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, evo ja neću replicirati. Pročitajte izvještaj. Slijedeći se javio za riječ gospodin Kunić. Neka se pripremi gospodin Moranjkić. Evo, nastojte kratko kao i ja molim vas.

PETAR KUNIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam ovu aktivnost Visokog predstavnika što se je pojavio u Parlamentu Predstavničkog doma u Parlamentu BiH. Mislim da je u prošlosti trebalo biti više saradnje između OHR-a i Parlamentarne skupštine. Mislim da je to jedan nedostatak koji je dovodio vjerovatno do nekih disfunkcija koje smo mogli izbjeći. Teško je u ovako kratkom vremenu reći nešto konstruktivnije, s obzirom da se zaista radi ovde o odnosu Visokog predstavnika Parlamenta, o odnosu Visokog predstavnika prema institucijama BiH.

Ali, ja bih rekao sledeće. Mislim da je bilo pozitivnih strana, pozitivnih poteza. Ali je bilo i nekih poteza koji su ishitreni, koji nisu bili potrebni. Naročito se to odnosi na donošenje zakonskih propisa. Mislim da nije bilo potrebe donositi zakonske propise od strane Visokog predstavnika naravno, da ne možemo reći da je to gospodin Eždaun započeo. Započeo je to gospodin Petrić koji je u jednom u dva dana donio 40 odluka. Dakle on je rekorder. Nema šanse gospodin Eždaun da ga praevaziđe.

Dakle, gospodin Eždaun je nastavio da naravno, mislim da je zaista balansirao odnose kad je u pitanju donošenje zakona iako ja nikad, nikad nisam pravno se složio da je Visoki predstavnik ovlašten za donošenje zakona, jer Bonska deklaracija mu to ne daje pravo. Ja koristim priliku da kažem ovdje, jer sam to govorio u Parlamentu, koristim priliku zato što je gospodin Eždaun ovde, tamo je on ovlašten odnosno Visoki predstavnik je ovlašten da donosi odluke privremenog karaktera i da te odluke dostavlja Predsjedništvu odnosno Savjetu ministara na verifikaciju. Tamo nigdje ne stoji da donosi zakone, da akte dostavlja Parlamentu. Prema tome, iz toga se izvlači da Visoki predstavnik, barem po mom tumačenju a nisam čuo od OHR-a nikada da je neko demantovao moju tezu. Dakle, prema tome, iz tog proizlazi da Visoki predstavnik nije ovlašten da donosi zakone. To je moja konstatacija a vi znate da sam govorio ovde stalno.

Začudo je, začudo su reakcije nekih diskutanata u ovom parlamentu. zamislite kad unapred prejudicirate, mi ne možemo donijeti promjene Ustava. Kad to kažete, vi se rukovodite sa isključivom pozicijom. Dakle, to je gospodin Eždaun je rekao da treba izbjeći kulturu zavisnosti, ali ovo je kultura isključivosti. Dakle, mi smo radili na eliminisanju kulture isključivosti, a ona je prisutna i u ovom parlamentu i u institucijama BiH. Prema tome, da bi mogli postizati kompromis a bez kompromisa neće ovaj parlament ni druge institucije moći raditi, morat ćemo uvažavati interese jedni drugih apsolutno. To je neminovno.

Moram ovo reći, što se tiče vidim da je promijenjena terminologija, princip EU za reformu policije. Princip EU, ranije se govorilo treba se postići konsenzus na reformi policije. Molim vas, kad se želi postići konsenzus onda imamo varijantna rješenja. Varijantna rješenja. Nisam uočio da od OHR-a iz Brisela balansira se taj odnos ali od OHR-a nisam čuo da se želi

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Privodite kraju gospodine Kuniću

PETAR KUNIĆ

Primjeniti model koji prihvate sve strane. Ne može jedna strana da postavi svoje uslove i da nema drugog varijantnog rešenja. Prema tome, sugerisem, ja sam to rekao u Parlamentu prije nego što je počela rasprava o reformi policije da se na ovoj, ovoj liniji pokuša naći konsenzus jer čini mi se da princip isključivosti koje zastupa jedna strana neće uroditi plodom. Evo, to sam htio reći, hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Gospodin Muhamed Moranjkić, izvolite gospodine Moranjkiću, gospođa Ljilja Milićević neka se pripremi, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, gospodine Visoki predstavniče, gospodo iz Vijeća ministara, kolege poslanici, ja smatram da smo mi malo skrenuli ipak s dnevnog reda. Na deset zaključaka ja imam sedam primjedbi koje ni jednu sada neću reći jer ću se prebaciti na kolosjek kojim evo uporno idemo čitav ovaj sat.

Vizavi složenog stanja u ovoj zemlji a koja nažalost još traje, vjerovatno ne intenzitetom kakva je bila prije godinu-dvije i više, ja i moja opcija, dajemo punu podršku vama gospodine Visoki predstavniče, smatramo da ste jedan od agilnijih koji ste od ova četiri došli.

Međutim, smatramo da ste radili tako kako ste radili, da ste iskoristili ono pravo ime visoki predstavnik pa je vjerovatno s visine i odradio neke stvari jer smo ispušteni mi u bazi i to vam na kraju evo čujete u nekoliko navrata spočitujemo i da bi daleko efekata bilo više, da smo zajednički neke stvari ovdje odradili.

Dobro predsjedavajući, pamtit ću ja to. Smatramo da je ponekad se dugo čekalo i s vaše strane da intervenišete na nešto što je ispuštalo iz ruke situaciju i onda su vjerovatno bila napetija stanja no što su trebala da budu i to je ono što ide nama u amanet kao dio što nismo odradili mi ovdje. Smatramo isto da bez vaših, još jednog vremena ovdje, to moram potencirati, ja mislim ne bi mnogo neke stvari mogli da odradimo.

Istovremeno smatramo da ste vi gospodine Visoki predstavniče svjesni da naši neuspjesi su i vaši neuspjesi i obrnuto, vaši su i naši kada je u pitanju naša stvarnost. Ono što bih ja htio da vas pitam je slijedeće, šta po vama gospodine Visoki predstavniče u dosadašnjem mandatu niste urdili a planirali ste i možda trebali po ovoj silnoj nomenklaturi, popisu kojekakvih ugovora itd. svjetskih, evropskih itd. ja smatram da to niste zlonamjerno neuradili, da li je ono što niste uradili koliko je uticalo na sadašnji naš status u Evropi? Imate li vi kritiku na sebe ako bi došli ovdje umjesto mene pa kritikovali visokog predstavnika i u čemu je ta kritika? Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Bili ste zaista u okviru vremena koje smo dogovorili. Gospođa Ljilja Milićević, neka se pripremi gospođa Ruža Sopta, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, gospo ministri gospodine Eždaun, dakle moram reći, odslušala sam dobar dio diskusija i pitanja koje su kolege postavili, ja bar imam utisak da su ovo većinom pitanja koja smo trebali sami sebi postaviti. Činjenica da je teza o zavisnosti, znači institucija, samim tim i ovog doma i nas kao poslanika pojedinačno, zbirmo, zavisnost od predstavnika međunarodne zajednice i prenošenja odgovornosti na njih u pogledu donošenja odluka, da je to bolest od koje

smo dobro oboljeli. I ja to prvo hoću samoj sebi da priznam, onda ću i vas ubjeđivati da je potrebno da se liječimo. To prvo.

Drugo, gospodo, činjenica je da, ja bih više voljela da smo mi danas ovde naš međusobni odnos i analiza rezultata rada onoga šta smo radili. Neću nabrajati zakone koje smo donijeli u ovom mandatu, način na koji smo ih donijeli donijeli smo ih, znači postigli smo konsenzus. I, vjerujte to je za mene najveći uspjeh koji smo postigli. Znači da smo do tih reformskih zakona koji su napisani, došli konsenzusom. I to je taj demokratski, veliko slovo d. To je ono čemu se moramo naučiti, to je ono čemu se naša opozicija mora naučiti da prihvati neko rješenje ako je dobro isto tako da napokon prihvati volju naroda, demokratska je bila volja naroda vlast ovakva kakva je. Nije repliciranje rečeno nego zbog istine, da i to kažem.

Šta hoću da kažem, ne želim ja da branim gospodina Eždauna, znači gledali smo odnos Visoki predstavnik i odnos prema institucijama donošenje zakona i ovaj, ovlaštenja koja su, Bonske ovlati. O tome je dosta rečeno. Hoću da kažem, da mi imamo ovdje problem, da smatramo da je dovoljno donijeti zakon, štrahirati to i reći, to smo uradili. Ne pratimo zakone, ne implementiramo zakone, znači nismo uzeli u svoje ruke provođenje zakona i bojim se da tu imamo dosta šupljina u ovom sistemu.

Moja pitanja prema gospodinu Eždaunu, pošto su ga dadnas svi nešto pitali, ovo je rijetka prilika da dobijemo odgovore, prvo je.

Da li smatrate da je u potpunosti iskorišten pravilno, znači postojeći kapacitet Ustava BiH, znači da li funkcionišu sve institucije kako su im data ustavna ovlaštenja? To prvo pitanje.

Drugo pitanje, da li smatrate da je izlazna strategija, tako je neki nazivaju međunarodne zajenice u BiH više zavisi od međunarodne zajednice, od njihove odluke ili od nas samih, kad sami prohodamo i postanemo sposobni za samostalno delanje? Da li je odluka ipak na nama? Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Ruža Sopta. Molio bih da ovako dakle, kratko kao je krenuo niz, diskutujemo. Neka se pripremi gospodin Filip Andrić i onda imamo još gospodina Čamana, gospođu Palavrić, gospođu Kapetanović i onda će se obratiti Visoki predstavnik. Evo, to je to. Izvolite.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, dragi gosti, drage kolege, kolegice, ja ću pokušati biti što konkretnija i u ono što želim reći, reći ću sa što manje emocija sa željom da nikoga ne uvrijedim i ne povrijedim.

Institucija Visokog predstavnika je bila neophodna i jeste potreba ove zemlje i u ovom vremenu i u vremenu koje je iza nas, bilo u ovom obliku ili nekom drugom, modificiranom sa većom i malo manjom ovlašću. U puno stvari Ured OHR-a sigurno je opravdao svoje postojanje ali vjerujte, velikoj, velikoj većini Hrvata u BiH prva i jedina asocijacija kada se spominje OHR jeste smjena hrvatskih dužnosnika, ignoriranje i diskriminiranje hrvatskog jezika u BiH a na taj način i ignoriranje Ustava BiH, kao i zabrana pojedinih pridjeva hrvatskih itd.

Gospodine Visoki predstavnice, Lorde Eždaun, vaš ured, a time i vi pogriješili ste u svezi s pojedinačnih i kolektivnih prava Hrvata kao konstitutivnog naroda BiH. U prvom redu, kada je riječ o pravima jezika. Učinili ste Hrvatima ogromnu nepravdu, ogromnu štetu. Na duže staze učinili ste štetu svim narodima u BiH bez obzira koliko tko ovog momenta bio više ili manje svjestan toga. Jednakopravnost nroda je jedini temelj na kojem možemo graditi BiH. To BiH nikada kroz povjest nije imala i konačno, zbog toga se je i raspala Jugoslavija. Ovaj parlament zajedno sa vama i vašim uredom, dobili smo povjesnu priliku, povjesnu šansu da ovim prostorima osiguramo trajan mir na temelju jednakopravnosti i punih nacionalnih sloboda, jer ovaj narod je, ovi narodi su na ovim prostorima željni nacionalnih sloboda jer ih nikada nisu imali. Znači, imamo šansu osigurati trajan mir i jedinstvo u nadogradnji izgradnji ove države.

Zato vas pozivam da vas ovi prostori ne bi pamtili, izučavali po nepravdi, da preispitate stavove vašeg ureda i vas osobno u svezi osnovnih prava naroda jer ključnu ulogu u zakonima i u obrazovanju i Zakonu o RTV sustavu imao je vaš ured. Tvrdim da bi smo puno više uradili i da bi smo danas bili bliže evropskim integracijama, da bi smo puno više učinili na sustavu obrazovanja da se nismo često i nesamo u sustavu obrazovanja, da se nismo često zadržavali na Ustavu dokazujući prava iz Ustava a koje je vaš ured često ignorirao.

Gospodin Holbruk je nekada izjavio, ne tako davno izjavio je da je pogriješio kada je gospodinu Miloševiću dao signal, ali mi znamo, jer je loše bio informiran. Mi znamo da je iz te pogreške potekla rijeka krvi. Molim vas, da ne napravite vi sličnu pogrešku koja će imati dalekosežne posljedice na ovim prostorima i koja će tražiti još dosta vremena da ovi narodi ponovo dođu na onu poziciju koja je potrebna BiH i jednakopravnosti tih naroda za gradnju i nadogradnju ove države. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Gospodin Filip Andrić, neka se pripremi gospodin Mirsad Čeman.

FILIP ANDRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, cijenjeni gosti, ja ću biti vrlo kratak jer jedan dobar broj misli mi je gospođa Sopta uzela prije, ali to je kao u prilog ovoj našoj žurbi i kratkoći vremena.

Ja bih želio malo progovoriti možda o ne samo o Bonskim ovalstima, s obzirom da su one čini mi se nekako u žiži naše današnje priče, naravno želeći ovom svojom

pričom niti za mrvicu omalovažiti sve uspjehe koje danas, evo nismo puno pričali o njima, koje smo postigli zajedno ali čini mi se da nisu toliko problem Bonske ovlasti u dosta slučajeva, koliko je prekoračenje ili bolje rečeno zlouporaba tih ovlasti.

To je ono pitanje skoro pa nitko ne spominje. Bonske ovlast ako se koriste onako kako supropisane, vjerovatno ne bi bilo ovoliko otpora i gnjeva i reakcija na njih. Ali pitanje je prekoračenja i pitanje je posljedica takvih odluka. Ja koliko vidim, posljedice, za posljedice tih odluka bile one dobre ili loše, ne odgovara nitko. Ja ću samo spomenuti neke od tih posljedica. Kao što je rekao moj kolega Kunić, maloprije osporavajući pravo na donošenje zakona a neko je prije spomenuo da gospodin Eždaun ne može, nema šansi dostići gospodina Petrića po broju donesenih odluka. Ma ne samo to, gospodin Petrić ne samo da je donosio zakone nego je on nametao i Ustav. Evo da ga bar nametnuo na jedan pravedan način, vodeći računa o sva tri konstitutivna naroda u ovoj zemlji, čovjek bi nekako to i prihvatio. Međutim, on svojim nepravednim ustavnim promjenama zasigurno tvrdim iskoračio je izvan Bonskih ovlasti. Jedan narod u BiH izbacuje iz Ustava. I to najmanje brojniji narod, hrvatski narod, umjesto da kad su u pitanju prava najmanje brojnijeg naroda, da oni bude kliše za definiranje prava većih, druga dva konstitutivna naroda, on je nažalost izgubio svoju ravnopravnost, odnosno konstitutivnost Petrićevim famoznim ustavnim promjenama u Federaciji a nije je dobio u RS. Za posledicu imamo od 250 tisuća raseljenih Hrvata iz RS. Do dan, danas da je se vratilo 12,5 tisuća.

Druga također, kolosalna odluka je bila tenkovska revizija u Hercegovačkoj banci. Mislim da je svaka druga velika priča suvišna na ovu temu. Ja se pitam, postavljam pitanje onom ko je donio takvu odluku bili sličnu odluku u svojoj zemlji donio u istoj situaciji. Ali, na stranu, ne ulazeći u to, koliko je bilo pravdano ili nije, tako se ne radi na takav način, ali je činjenica da su tamo blokirana sredstva gospodarstva privatnika, privatnih štediša, državnih institucija i ta banka je uništena, ljudi su ostali bez posla, bez prava na rad, štediše bez prava na svoju imovinu, odnosno uskraćena su im prava. A, s druge strane ta odluka stoji ima 4 godine. Ukoliko se imalo šta tražiti, revidirati nekakav navodno počinjeni kriminal, pa za mila Boga, valjda se je moglo već to davno uraditi. Zašto se banka ne pusti da se radi.

Dalje, odlukama pojedinačnim, smjena ljudi, ne samo da se je išlo, ja se ispričavam, ne samo da se išlo na smjenu sa funkcije, nego se išlo na uskraćivanje temeljnih ljudskih prava. Ukoliko se nekom uskrati pravo na rad, pravo da bude biran, pa što je to drugo nego kršenje Konvencije o ljudskim pravima. Uostalom, ne mislim da su ovlasti Bonske ovlasti u tom smislu da se može kršiti Konvencija o ljudskim pravima, s toga i predlažem jedan zaključak kao dopunu ovim zaključcima, da se proglase ništavnim sve odluke Ureda Visokog predstavnika koje su u suprotnosti sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Zbog kratkoće vremena, ja završit ću sad.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa. Molim vas da budete kraći. Gospodin Ćeman, neka se pripremi gospođa Palavrić i gospođa Kapetanović. I to, je to, onda Visoki predstavnik.

MIRSAD ĆEMAN

Dakle, ja ću zaista pokušati vrlo kratko. Prvo, slažem se sa dobrim dijelom konstatacija iz ovih deset tačaka koje je Komisija pripremila. Može se imati za određene kvalifikacije i primjedaba i možda drukčije nešto ovaj, definirati ali u osnovi mislim da je stvar dobro postavljena. Ako će Komisija raditi na dogradnji, zavisi je li, šta ćemo zaključiti, onda se tu neke stvari mogu popraviti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To ćemo zaključiti.

MIRSAD ĆEMAN

Mogu se složiti da je uloga ili uopće potreba za intitucijom Visokog predstavnika na početku Dejtonskog perioda a znamo šta pod tim podrazumjevamo, bila i nezaobilazna i neophodna, uostalom to stoji u stavovima Komisije. Slažem se da je vrijeme da se ona pokuša, da kažem valorizovati i revalorizovati odnosno, da je vrijeme da vidimo koliko smo mi spremni da jednostavno oduzmemo posao Visokom predstavniku. Ja sam neku njegovu izjavu u tom smislu čuo, ustvari da mu mi nekad, ili je parafraziram, svojim neadekvatnim radom, kad kažem mi, mislim na sve institucije BiH, dajemo posao. Ovo naravno ne znači da ja nemam primjedaba na proteklih ovih 10 godina i korištenja ili ponašanja visokih predstavnika, bilo sa formalno-pravnog suštinskog aspekta ljudskih prava itd. ali moja je ocjena, ova je institucija bila neophodna i ja je u cjelini ocjenjujem pozitivno.

Završavam jednim pitanjem, Visokom predstavniku ili neslaganjem sa jednom ocjenom koja je bila u uvodnom izlaganju. Ja ipak smatram da je pitanje ustavnih reformi u BiH nakon svega, vrlo važno pitanje, da je ono također preduvjet i za brži privredni oporavak i razvoj zato što ponekad bilo sa nedovoljno jasnim ustavnim ili pogrešnim ustavnim rješenjima, koja su imala svoj smisao do sada, jednostavno ne možemo ići brže.

Zbog toga, moje pitanje je zašto je konstatacija da je ovo, ja ću to prevesti tako ipak drugorazredno pitanje, mada ja mislim da je pitanje dobrog ustava prvo pitanje i pitanje svih pitanja u jednoj državi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Ćeman. Gospođa Seada Palavrić i neka se pripremi gospođa Senija Kapetanović.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem, poštovane kolege, ministri uvaženi gospodine Eždaun, ja smatram da sama činjenica da konačno smo u stanju da govorimo o ulozi Visokog predstavnika u Parlamentarnoj skupštini veoma značajna i govori o našoj zrelosti, makar nakon 10 godina.

Ja sam očekivala da ćemo mi govoriti generalno o ulozi Visokog predstavnika i dakle o onome što je gospodin Eždaun iznio u svom uvodnom izlaganju, s kojim se u cjelosti stlažem, za razliku od nekih mojih kolega koji ili nisu slušali ili nisu čuli ono što je gospodin Eždaun rekao. Ali, očigledno se okrenula oštrica na gospodina Eždauna, zanemarujući pri tome gospodina Vestendorfa kome je jedna od važnih zadaća bila ujedinjenje socijaldemokratskih stranaka, gospodina Petrića koji je zaustavio privatizaciju, koji nije poštovao izbornu volju građana, koji je instalirao Alijansu sa zadaćom da samo izbaci HDZ i SDA iz vlasti, dakle Alijansu koja je bila u stanju vladati u Federaciji. I činjenicu da nikad nismo dobili visokog predstavnika pripadnika Evropske narodne stranke. Prvi put smo dobili jednog liberala, koji je bio u stanju da poštuje izbornu volju građana 2002.godine. I nažalost, onima koji ga napadaju, to je njemu prvi, osnovni i najveći grijeh, to mu se ne može oprostiti.

Šta je alternativa ovim strankama koje su pobijedile 2002.godine? To je u Federaciji SDP i u RS SRSD. Svjedoci smo minimiziranja svakog uspjeha pozicije posljednje tri godine, putem medija slonih i SNSD-u i SDP-u. U Federaciji minimiziranja a u RS ja bih rekla i miniranja donošenja reformskih odluka koje bi BiH trebale učiniti samoodrživom i funkcionalnom državom.

Ono što, neću ništa pitati Visokog predstavnika ali ću se nadovezati na činjenicu da je sam rekao da je sama uloga Visokog predstavnika ugrožava demokratiju i to se najviše odražava kod ljudskih prava i po mom mišljenju pomalo u nedosljednosti kada je riječ o smjenama jer u Federaciji recimo konkretno Bičakčiću zabranimo i rad u javnoj ustanovi, bilo kojoj a jednom Poplašenu ili Čoviću dopustimo da budu predsjednici strnaka ili profesori na univerzitetima.

Druga stvar je, nedosljednost kod Olduke o zabrani raspolaganja vojnom imovinom. Ja ipak mislim da je ona morala imati retroaktivno dejstvo.

I treća, smatram da Visoki predstavnik ipak nema ovlast da stavi van snage zakon koji Parlamentarna skupština usvoji. Njegova je zadaća da nam pomogne da dođemo do tog zakona.

Međutim, sve u svemu, uloga Visokog predstavnika po mom mišljenju je nezaobilazna i bila i još uvijek jeste, pozitivna je 90%. U 10% su ove manjkavosti. I, ako Bog da, kad dođe trenutak da preda vlast domaćim vlastima, ja ipak vidim da je sadašnja pozicija na najboljem putu da tu vlast preuzme. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Gospođa Senija Kapetanović, izvolite.

SENIJA KAPETANOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, drage koelge i gosti, ja zaista ne bih se danas ni javlila jer bilo je dosta diskusija, da me malo nije isprovocirala izvjesne diskusije mojih kolega i prilika da se danas to kaže i zato neću upućivati gospodinu Visokom predstavniku Eždaunu nikakva pitanja osim evo, mogu u ime toga reći da su ovi zaključci koje je predložila Komisija mogu prihvatiti uz nekakve male dopune ili po mome, ako bude za to prilike, ili ćemo ih danas usvajati ovakve i mislim, da samo kažem kao uvod na reagiranje na neke od ovih diskusija, da je na kraju krajeva naša situacija od '92. i ponašanje sve u BiH i događaji koji su se dogodili nama neminovno nametnuli ulogu i bilo bi čudno da međunarodna zajednica to nije uradila, da nam nije stavila u ulogu Visokog predstavnika, jer očito je da smo pokazali da nismo u stanju rešavati neke stvari, da dogovora nije bilo prije ni danas ih nema.

I to je opravdanje da takva uloga treba. Naravno, mi smo kao ova država BiH izgleda je kao dijete koje odrasta i koje dolazi u vrijeme puberteta, pa onda zrelosti i ako joj ne dozvolimo da sazrije, neće nikada biti u stanju donositi odluke. Kao svom djetetu, kažemo, uključimo ga da ono donosi zajedno s nama neke odluke, da bi ga navikli da postane zrelo i da bi mu prenijeli tu njegovu odgovornost za njegovu sudbinu. Tako smatram da je i ova uloga visokih predstavnika. To više nije persona ime, nego ta funkcija bi trebala da je tako zamišljena da postepeno nas uključuje u to, da nam taj dio zrelosti donese, jer očito je da to nismo bili u stanju i danas nismo. I samo u dosadašnjem radu, u nekakvim reagiranjima mislim da je to se trebalo, ša se radilo i da su samo poneke od one bile prespore i nisu sve potrefile. Dakle, ima puno ljudi koje bi još trebalo smijeniti, koje bi trebalo, koji nezaslužuju da budu na određenim funkcijama i to ... ostaje. Dakle, pravda nije potpuno izvršena.

A moram ovo pomenuti. Ovde su kolege spominjale taj problem na kojima se mi na kraju krajeva sudaramo, taj naš ustav koji nam ovako ustrojstvo kojim nije zadovoljan niko u BiH, ni jedan od naroda nije zadovoljan. Jedni misle da idemo presporo, jedni misle da bi išli na uštrb njihovih prava već stečenih u ovom periodu od '92., jedni misle da nisu dovoljno ta prava dobili i to je ono oko čega se ne slažemo i zato trebamo

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vrijeme, privodite kraju

SENIJA KAPETANOVIĆ

Molim vas, ja se izvinjavam, evo samo još dvije rečenice. Ali nikad to ne kažemo da trebamo praviti ustav da ne bude država tijesna nikom od naroda. Međutim, stalno zaboravimo, već u sadašnjim konstrukcijama da je nekima tijesno. Mi u Srpskoj Republici imamo dva naroda kojima je tijsno jer su oni u tom odnosu kakav je Srpski

narod u BiH i oni neće taj dio zajedništva, nego hoće taj dio posebnih teritorijalnih da kažem, omeđenja ovlasti a unutar ti narodi koji su u omjeru tom, procenata stavnovništva, nemaju ta prava i ne mogu da, i oni zaboravljaju da tu tjeskobu tog naroda i stalno misle da je tjeskoba unutar Federacije, odnosno Federacije i Republike Srpske.

Evo, zahvaljujem stvarno izvinjavam se što sam malo odužila.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa. Poštovane kolegice i kolege, rasprava je zaključena, ja sam rekao lista prijavljenih, molim vas lijepo, imamo samo još, molim vas lijepo. Prije nego što se Visoki predstavnik obrati, ja bih vas zamolio gospođu Perkanović ako možete da se suzdržite od diskusije.

Hajde, izvolite. Gospođa Mara Perkanović, kratka replika molim vas.

MARIJA PERKANović

Mislim, meni je žao što je kolegica dala ovako jednu izjavu, kad se zna da Federacija BiH nije ispoštovala konstitutivnost naroda, a RS je to ispoštovala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolegice i kolege, završili smo dakle raspravu među nama. Prije nego što Visoki predstavnik se obrati, ja bih ministar Ivanić je molio dva minuta dva do tri minuta i ja mu dajem riječ.

Izvolite, i nakon toga Visoki predstavnik.

MLADEN IVANIĆ

Poštovani poslanici, samo dvije, tri rečenice. Gospodine Visoki predstavnice, mislim da je ključna odluka na tome da li BiH treba imati Visokog predstavnika ili ne, na institucijama BiH. Iz današnje rasprave, ja sam stekao utisak da mi Visokog predstavnika ubjeđujemo da ne treba da praktično bude ili da je vrijeme da polako se njegova uloga svodi.

Moje mišljenje da tu odluku mogu donijeti ovaj parlament, zaključak ovog parlamenta, ako bi se mogao postići a veći je problem što ja vjerujem da se on ne može postići, da nama više ne treba Visoki predstavnik, bi automatski bio ispunjen, ja vas u to uvjeravam, od predstavnika međunarodnih institucija, pa i EU same. Bilo bi to za njih iznenađenje, ali sam siguran da bi se realizovalo.

Kao ministar, ja već 2,5 godine sam, i Visoki predstavnik o tome zna vrlo dobro, govorio da mislim da je došlo vrijeme da se ugasi uloga Visokog predstavnika i vrlo često bio pod kritikom da iznosim vlastiti stav. I jesam iznosio vlastiti stav, jer

stava takve vrste u institucijama BiH nije bilo. A moje uvjerenje jeste da je samo postojanje funkcije Visokog predstavnika veliko ograničenje BiH.

Ja dakle ne govorim o konkretnom, o imenu i prezimenu, o postizima koji se čine, tu imam vlastitih stavova jako puno i jako puno kritičkih stavova. Ali mislim, da je postojanje institucije Visokog predstavnika veliko ograničenje za BiH, da ona od prilike proizvodi situaciju u kojoj sve što se u njoj desi tumači se više sposobnosti Visokog predstavnika nego domaćih institucija i mislim, da još na neki način proizvodi se jedan osjećaj nestabilnosti i nezrelosti institucija BiH, da je to dosta raširen osjećaj pa i u institucijama EU da nas to koči. Ako to jedno suštinsko pitanje da li smo ustvari spremni da u potpunosti jasno i precizno kažemo da li na tome postoji politička saglasnost ili ne.

Što se tiče konkretnih poteza, naravno da bi o konkretnim potezima prvo svakog od nas ministara a naravno onda i Visokog predstavnika, mnogo toga trebalo i moglo da se kaže. Suštinsko je, svaka vlast treba nekome da odgovara pa i vlast Visokog predstavnika. I mislim, da u tom kontekstu u dogovoru sa Visokim predstavnikom, treba ući u to da Visoki predstavnik ako ne odgovara onda barem razgovara i sa Parlamentom i drugim institucijama BiH i mislim da bi se time napravio značajan iskorak.

Zato mislim da današnja rasprava bitnija, manje bitna o tome ko je Visoki predstavnik i kakvi su potezi koje je vukao, nego činjenica da ćemo mi još jednu godinu najmanje imati očito Visokog predstavnika, jer prijedlozi o formiranju jednog tranzicionog perioda koje sam iznosio prije 2,5 godine, nisu bili prihvaćeni i očito da ćemo imati još jednog visokog predstavnika. Sad, veliko je pitanje koliko u kom vremenskom periodu. Mislim da je optimistično da se to završi do oktobra iduće godine, kako govori gospodin Eždaun. Ali mislim, da je presudno da mandat, ulogu definiciju tog novog visokog predstavnika definiše ovaj dom u saradnji sa Predsjedništvom i Savjetom ministara. Mislim da neće biti dobro ako se novi visoki predstavnik imenuje a iz institucija BiH ne iziđe stav šta mi od njega očekujemo i gdje vidimo njegov mandat i njegovu ulogu. I mislim da je u tom dijelu, ako mogu da sugerišem Komisiji za vanjsku politiku, da u narednih nekoliko dana ili evo ako hoćete nedjelja, s obzirom da se će se relativno brzo i odlučivati o novom visokom predtavniku, definiše našu poziciju i šta mi tražimo od institucija koje su ovdje prisutne u BiH, dokle i koja je uloga. O konkretnim potezima i o razlikama koje postoje, a ponekad postoje, se može govoriti na nekom drugom mjestu i u nekim drugim prilikama.

Znam da nije jednostavno ni biti Visoki predstavnik u ovoj zemlji, kao što ni nama nije jednostavno međusobno a ni sa Visokim predstavnikom. Međutim, o nama o ulozi koju je imao i konkretnim potezima, to će vjerovatno vrijeme daleko više su... suštinsko za mene pitanje jeste, kako dalje?

Ja i dalje zastupam stav da mi možemo bez Visokog predstavnika. Ja i dalje mislim da bi za zemlju bilo presudno da se odluči da tako nešto kaže ali vjerovatno

politička realnost kaže da to ovog trenutka nije realno postići. Dok god budemo imali tu instituciju, smatrat će se da nismo završeni, a to će nas kočiti u približavanju normalnim evropskim zemljama. Hvla.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Hvala vam lijepa. Riječ ima Visoki predstavnik za BiH, gospodin Pedi Eždaun.

PEDI EŽDAUN

Gospodine predsjedavajući, hvala vam. Mislim da je ova diskusija bila jako važna i korisna. Ja ću pokušati zaista kratko da odgovorim. Gospodine Lagumdžija, gospodine predsjedavajući oprostite mi ako budem govorio duže od 5 minuta ali ima dosta toga što trebam pokriti. Ipak, bih počeo sa ovim što je rekao gospodin Ivanić. Uvijek je to tako u Parlamentu. Ja sam sjedio u Parlamentu duže od 20 godina, onda ljudi žele da kažu više od onoga što je na dnevnom redu. To se desilo i danas. To je sasvim normalno. Ali mislim, da ako prostudirajte moj govor, vidjet ćete jedan jasan okvir na koji možemo doći kao jedan dogovor između međunarodne zajednice i organa BiH u smislu kako da teče taj proces tranzicije. Ako to pogledate, a nadam se da hoćete, onda ćete vidjeti neke sugestije o prvim koracima u tom procesu.

Dakle, gospodine predsjedavajući, mislim da je današnji dan jako važan događaj, možda i otvaranje jednog novog poglavlja. Ovo je ozbiljna diskusija, to je diskusija koju trebamo voditi. Jako je zdrava i sasvim je dobro što smo to uradili. Dosta toga je rečeno. Nadam se da nećemo izgubiti iz vida šta nam je cilj. Ja sam vam dao neke konkretne prijedloge u smislu kako bi smo mogli ići dalje a na vama je da odlučite da li ćete to prihvatiti ili ne, a ja ću zaista pokušati jako brzo odgovoriti. Ali ima dosta toga što je pitano. Gospodin Duraković je pitao da li je riječ o protektoratu?

Gospodine Duraković, znate da su mnogi filozofi sjedili i razmatrali koliko anđela može stati na vrh igle. Nije ovo protektorat. Nasuprot protektorat je nešto kada protektorat imenuje vladu. Ne imenujem ja vladu nego izborno tijelo i čini mi se da se gospođa Majkić tome protivi. Ona mene kritikuje što sam ja prihvatio rezultate izbora. Čini se da ona misli da sam ja to trebao zanemariti i da sam ja trebao imenovati vladu. Pretpostavljam da pod tim misli da sam trebao imenovati SNSD iako oni nisu bili izabrani. E to bi bio protektorat.

I malo me iznenađuje moram reći da SNSD čini se je smatra da je to dobro. No, svako ima svoje mišljenje.

Što se tiče pitanja ustavnih promjena što je i gospodin Duraković govorio. Kolege ne možete to izbjeći. Možda bi ste htjeli i ja sam razgovarao sa nekim koji žele zadržati trenutnu ustavnu ravnotežu, no ne možete to izbjeći i reći ću vam zašto. U nekim mjestima u ovoj zemlji u Federaciji puno više nego u RS ali u suštini oba entiteta imaju taj problem. Toliko novaca svojih građana koristite na organe vlasti, da nemate

više novca da im date pristojne bolnice, pristojne škole i pristojne penzije. U Federaciji je to 70% novca svojih, vaših građana koje trošite na organe vlasti u RS je tonešto malo bolje ali nisam siguran da je to neki također dobar model za reformu. Ja vam kažem da ako ne možete dobiti povjerenje vaših građana tako što ćete im dati pristojne usluge, dakle pristojno obrazovanje, pristojno zdravstvo, pristojne penzije, tako što ćete manje trošiti na sebe, onda nikada nećete imati državu u kojoj će mladi htjeti ostati. Ne možete izbjeći to da ovu zemlju morate napraviti funkcionalnijom, tako da se troši manje na organe vlasti a više na građane.

Dakle, pitanje nije da li će se to provesti, nego kako. Dopustite mi da budem krajnje otvoren, ima nekih koji smatraju da je onaj veliki arhangel međunarodne zajednice opet spreman doći u BiH, uzeti u svoje ruke vaš Ustav i odletjeti negdje u neku vazдушnu bazu, nekih 10 hiljada kilometara odavde ili pak u neki mramorni hol u Evropi i za vas napisati ustav. No, to se neće desiti i naviknite se na tu ideju. Postoji samo jedan način na koji možete promijeniti svoj ustav, a to nije kroz međunarodnu zajednicu nego kroz kompromis koji ćete međusobno postići. Samo, na taj način možete promijeniti Ustav. Gospodin Duraković misli da je to nemoguće ali onda ćete zaista biti prokleta zemlja, možete promijeniti svoj ustav samo dogovorom između naroda.

Ja mislim, da je to moguće. Mislim da smo već poduzeli neke korake u tom smjeru gospodine Durakoviću. Vi kažete, zašto NATO, reći ću vam zašto NATO. Zato što je ova zemlja žrtva rata. Najbolji način da garantujete mir je kroz tu veliku vojnu alijansu ali NATO neće uvijek biti ovdje ukoliko i vi ne date svoj doprinos NATU i zato su koraci koji su jučer poduzeti pod vođstvom ministra Radovanovića, bili tako važni.

Gospodin duraković se žalio da govorimo o EU a ne o programu za nova radna mjesta. Gospodine Durakoviću, zar ne razumijete da je upravo uključivanje u EU najbolji program za otvaranje novih radnih mjesta. Na taj način će mladi ostati ovdje. To je najbolja investicija. To je način da se dokaže da ste stabilno mjesto. To je od esencijalne važnosti upravo za radna mjesta. Ona će doći samo ukoliko budete dio EU a ne ako stanete crna rupa na Balkanu.

Gospodine Lagumdžija, Zlatko Lagumdžija, ja vam zahvaljujem za vaše ljubazne riječi. Mislim da me one plaše i više od vaših brutalnih riječi. Ovo je britanska ironija ali hvala na ljubaznosti.

Ja ću vam reći da su cifre koje sam ja dao cifre iz MMF-a. Ne znam koje je cifre davao premijer, no ovo su cifre koje je sada prihvatila međunarodna zajednica od MMF-a. Ja prihvatam da napredak u ekonomiji još uvijek nema nikakvog uticaja na život običnih građana i sve dok to ne bude tako, biće ovo neuspjeh kada je riječ o programu, posao i pravda. Ali imajte na umu da je Mađarskoj trebalo 7 godina od vremena kada su krenuli sa ekonomskom reformom do momenta kada je njihova ekonomija zaista donijela nova radna mjesta i prosperitet. Možda vaša kritika kaže da smo trebali ranije početi, ali to će potrajati. Ja međutim zaista smatram da taj proces traje.

Pitali ste Zlatko šta vam ja mogu preporučiti da bi ste išli brže. Vaša vlada treba da ide brže. Ja kritikujem njih što to ne rade ali dopustite da vam kažem da je ono što će ih natjerati da brže idu i gdje vi možete pomoći, je da napravite jedan konsenzus kada je riječ o Evropi. Ja ne pozivam opozicione stranke da se odreknu prava na oponiranje, kada je riječ o drugim pitanjima bilo da su to radnja mjesta, pravda ili nešto treće, ali kada je riječ o suštinskom pitanju, koje je bitno da bi ova zemlja krenula ka Evropi, morate biti u stanju raditi zajedno. Ako ne možete onda ću vam reći slijedeće. Niti jedna zemlja koja je krenula putem ka Evropi nije uspjela da dođe do toga cilja ukoliko opozicione stranke i one u vlasti nisu spremne raditi zajedno na svom evrpskom programu. Niti jedna zemlja nije uspjela u tome.

Ukoliko ne možete doći do tog konsenzusa, između vlasti i opozicije i sada i nakon 2006. i izbora koji će tada promijeniti situaciju, ukoliko ne možete doći do toga konsenzusa, onda mislim da su vaše šanse za uspjeh jako male. Ukoliko BiH ostane jedina zemlja koja ne može doći do takvog dogovora, onda je vaša šteta koju ćete postići na vašem evropskom putu ogromna.

Gospodine Avdiću, zašto vas ne možemo odmah uvesti u EU pitate gospodine Avdiću.

Ne želim biti neljubazan ali morate živjeti u stvarnom svijetu. Evropa postaje sve okrutnija. Put ka Evropi se mijenja. Vrata se zatvaraju ukolikomislite da će vas Evropa pustiti unutra iz milosrđa, to se neće desiti. Šta više, Evropa je sada puno okrutnija kada je riječ o onima koji imaju želju da uđu članstvo i ispunjavanju usvjeta. Niko vas neće pustiti iz milosrđa. Morate ili ispuniti uvjet i ući ćete, ja vjerujem da možete ili nećete i onda ostajete van. Ali nemojte to odugovlačiti. Vrata ka Evropi se zatvaraju a oduglvalčenja će biti katastrofa.

Gospođa Majkić, već sam komentirao ono što ste rekli. Moram reći da sam iznenađen. Ja to često čujem. Gospodin Lagumdžija je rekao zašto ste doveli nacionaliste na vlast. Nisam ja, to je uradilo izborno tijelo. Možda je to nesretna činjenica i vi to ne možete prihvatiti ali izborno tijelo je izabralo one koji su sada na vlasti. Dali su im pravo da oforme vlast. To se zove demokratija i vi imate pravo da me kritikujete, imali bi ste da sam ja promijenio izborne rezultate ali to je stvar prošlosti. Ako želite biti na vlasti u ovoj zemlji, onda morate dobiti izbore kroz glasačke kutije. Nema drugog načina. Visoki predstavnik neće više dovoditi svoje prijatelje na vlas. Jedini koji će biti na vlasti su oni koji će dobiti izbore u BiH.

Dakle, i još nešto gospođu Majkić. Uz dužno poštovanje, također gospodinu Ivaniću i drugim, vi ste me optužili da sam ja prekoračio svoje ovlasti. Mislim i gospodin Andrić iz HDZ-a da me optužio za isto. Ja sam prvi Visoki predstavnik koji je rekao da ako smatrate da sam prekoračio Ustav BiH, možete se obratiti Ustavnom sudu i ja ću ispoštovati njihovu odluku. Mladene ja zaista odgovaram silnom nizu ljudi ali ne odgovaram nekim drugim. Gospođa Majkić je rekla da sam ja radio protivno Ustavu BiH, u redu, to je lako reći. Ali molim vas, obratite se Sudu ukoliko vaš sud kaže da su moji koraci ne ustavni ja ću ispoštovati njihovu odluku i to je jako bitno.

Gospodin Gligorić me je kritizirao zato što nisam dolazio u Parlament i sarađivao s vama. Ja kažem, da je to kritika koja je na mjestu. Kriv sam za to kako ste me optužili, kriv sam.

Ali mogu li vas podsjetiti da sam ja prvi Visoki predstavnik koji je ikada došao u Parlament i ovo je četvrti put da sam ovdje s vama i svaki put sam dakle ranije tražio da dođem sam, ovo je prvi put da ste me vi pozvali. Ako želite da vam dođem ovdje, trebate samo da to zatražite. Ako u svakom slučaju dok sam ja Visoki predstavnik zatražite da ja dođem ovdje, da dam odgovore, i da postavljate pitanje, ja ću to smatrati kao jednom vrstom instrukcije koju moram ispoštovati što je prije moguće.

Dakle, kriv sam zbog toga što nisam dolazio ovdje onoliko često koliko sam možda trebao ali gospodine Gligoriću i vi ste možda malo krivi tu, zbog toga što niste tražili od mene da dođem u Parlament. Dakle, još jednom ponavljam ako želite da ovde dođem i obratim se Parlamentu, ja ću biti ovdje što prije budem mogao doći i dati odgovore na vaša pitanja. Nadam se da ne oduzimam previše vremena.

Pitali ste također i za revizore, vezano za revizore koji su mjenjeni. Nisu bili izbačeni. Njihov mandat je istekao prema postojećem zakonu. Prema postojećem zakonu nemaju pravo da nastavljaju obnašati taj mandat. Prema novom zakonu koji je izradio OHR i koji će se naći ovde u Parlamentu uskoro imaće pravo da ponovo podnesu zahtjev za te pozicije. Dakle, nisu bili izbačeni sa funkcija, njihov mandat je okončan.

Gospodin Gligorić je isto tako pitao, zašto nisam recimo smjenio gospodina Sulejmana Tihića koji je davao svoje mišljenje i različita mišljenja o RS i njenom postojanju. Ljudi imaju pravo da izražavaju svoja politička mišljenja pod uvjetom da ih ne koriste kako bi raspirivali mržnju. Ljudi su ovdje isto tako dali svoja mišljenja o Visokom predstavniku ali ja neću nikoga smjeniti jer mislim da ne možete imati istinsku debatu ukoliko ne dozvolite ljudima da kažu svoje mišljenje. Naravno pod uvjetom da to mišljenje ne razvija etničku mržnju. Bio što drugo bi zapravo značilo da živimo u protektoratu a ne u onome što smo opisali da je situacija u BiH.

Čuli smo također pitanje vezano za strategiju izlaza međunarodne zajednice iz BiH. Gospođa Milićević je to pomenula čini mi se. Da još jednom kažem, međunarodna zajednica ne može dozvoliti sebi da ode iz BiH jer ne možemo dozvoliti da BiH još jednom postane crna rupa, nestabilnosti ovog regiona koji se nalazi na putu ka Evropi. Međunarodna zajednica jednostavno ne može otići i ostaviti takvu situaciju. Pitanje je radije kakva je naša uloga ovdje. Ako ne uključite ovu zemlju u Evropu i NATO, međunarodna zajednica će ovdje ostati prisutna i to u velikoj mjeri i putem trupa i na druge načine. Ali, ako se priključite ovim institucijama, mi ćemo se postepeno povlačiti i pružati vam pomoć na vašem putu ka Evroatlanskim institucijama.

Dakle, ne postoji izlazna strategija kao takva za međunarodnu zajednicu, nego postoji samo ulazna strategija za BiH i njeno priključenje evroatlanskim strukturama.

I na kraju ne znam da li sam odgovorio na sva pitanja. Gospodin Petar Kunić me je optužio da sam kada je u pitanju policijska reforma više uzimao u obzir mišljenje jedne strane. Mislim da ovdje ne govorimo o kompromisu gospodine Kuniću, nego govorimo o standardima EU. Ili ćemo ih ispuniti ili nećemo. Ja sam mogao postići kompromis vezano za policijsku reformu, svi smo mogli ali to zaista ne bi imalo nikakvog smisla ukoliko to na kraju ne bi bilo nešto, ne bi bilo rešenje koje je u skladu sa standardima EU. Neki od vas možda misle da to nije pošteno. Možda i nije pošteno što su stvari takve ali znate, EU je zapravo klub. Oni imaju pravo da postavljaju uvjete za one koji žele da im se priključe. Ako niste spremni da ispoštujete uvjete koje su postavili ne možete im se priključiti. Ja bih volio da ima neka druga poruka ali ovo je sama suština.

Mislim da sada možemo doći do jednog sporazuma na osnovu fleksibilnosti i dobre volje i nadam se da ćemo do rešenja tog pitanja uskoro i doći.

I još jedna stvar, na kraju ako mi dozvolite, gospođi Sopti bih rekao koja me je opet optužila da sam ignorirao Ustav. Ako vi smatrate gospođu Sopta da sam ja u svom odnosu prema HDZ-u i Hrvatima u ovoj zemlji prekršio Ustav BiH molim vas, molim vas, te odluke uputite Ustavnom sudu. On nek razmatra njihovu ustavnost, ja ću prihvatiti rezultat. To sam rekao i predstavnicima SDS-a koji su također vrlo često tvrdili da sam prekršio Ustav. Izvolite, odnesite ove odluke u Ustavni sud, zatražite da o njima odlučuje i ja ću ispoštovati rješenje, odnosno odluku Ustavnog suda.

Kada je u pitanju jezik i to ste pomenuli. Mislim da ste tu mislili na PBS. Postojanje jednog kanala na jednom jeziku nije samo suprotno principima EU nego je to slučaj koji je vezan i za Studiju izvodljivosti i Juroudmepa. Dakle, jasno se reklo i u pravnom mišljenju da bi jedan etnički emiter bio u suprotnosti sa Dejtonom. Možda možete klimati glavom na ovo što sam rekao ali postoji međunarodno pravno mišljenje. U namjeri da se pridržavamo dejtonskih odredbi i standarda EU ja se ovdje ne ponašam protiv jednog naroda nego u okviru koji mi je dat kako bih osigurao budućnost ove zemlje. Naravno, imate pravo na jezik i na vlastitu kulturu ali BiH ne može preživjeti ukoliko raznolikost kultura u ovoj zemlji, raznolikost njenih naroda, vjera i jezika ne bude sačuvana kao istinsko bogatstvo ove zemlje. Bez toga BiH ne može istinski biti BiH. I, u potpunosti sam opredjeljen da to osiguram iako možda u onoj mjeri ne mogu ići daleko tako u onoj mjeri u kojoj bi ste vi ponekad željeli.

Dakle, oduzeo sam vam dosta vremena. Ja sam dakle pozdravio ovakvu diskusiju, ovu debatu. Ako me pozovete ponovo ću doći da s vama razgovaram. Nadam se da ćete razmotriti neki od prijedloga koje sam danas dao. Smatram da je njihova namjera bila da se osigura jedan istinski okvir za dijalog i za dalji napredak BiH. Složio sam se sa gospođom Kapetanović i onim što je ona rekla. Ona je rekla da BiH odrasta i da se mijenja. Mislim da je ovo izuzetna zemlja koja je napravila ogroman napredak u posljednjih 10 godina. I kako god je težak ovaj put pred vama, on nije onoliko težak kao put koji ste prešli. Mislim da je došao trenutak da u okviru ove institucije preuzmete daleko više odgovornosti a da OHR sve manje i manje radi, kako bi smo započeli ovu slijedeću fazu kreiranja jedinstvene decentralizirane, suverene, moderne

zemlje u skladu sa evropskim standardima u kojoj su ovlaštenja ovdje u ovom parlamentu u ovoj prostoriji a ne bilo drugdje. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem Visokom predstavniku za BiH na odgovorima na pitanja koja je dao.

Poštovane kolegice i kolege, mi smo na ovaj način zaključili raspravu. Ja sam uvjeren da će prijedlozi koji su izneseni danas u raspravi kako od strane Visokog predstavnika, tako i nas kolega koji smo diskutirali, naći svoje mjesto u konačnom izvještaju kojeg će ponuditi ova komisija.

Ja predlažem da završimo ovu tačku dnevnog reda tako što ćemo usvojiti zaključak da kažemo pod

1. Dakle da izvještaj naše nadležne komisije predstavlja dobru osnovu za razrješenje ovog pitanja ili odgovor na pitanje koje se tiče odnosa institucija BiH prema Uredu Visokog predstavnika kako je već definirana ta, odnos institucija BiH prema mandatu Visokog predstavnika međunarodne zajednice u BiH i,

2. Da zadužujemo našu komisiju da imajući u vidu sve rasprave koje smo danas čuli i govor Visokog predstavnika i odgovore Visokog predstavnika na ova pitanja ponudi jedan tekst zaključaka o kojima bi se naknadno iznasio ovaj dom.

Ako možemo tako zaključiti, ja vas pozivam da se izjasnite o prijedlogu ovih zaključaka glasanjem.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH većinom glasova, sa 30 glasova za, 1 protiv i 2 suzdržana, uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio dakle ova dva zaključka. I, mi ćemo ovo imati ponovo na Parlamentu.

Sada dajem pauzu od nekih 10 minuta, da se malo okrijepite a i Visoki predstavnik ima druge obaveze, da se pozdravimo i sa Visokim predstavnikom, pa ćemo dalje nastaviti sa radom. Nastavljamo sa radom u 4:05.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda,

Ad.9. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Kreditnog i finansijskog sporazuma između Kreditansalt fur Wiederaufbau Frankfurt am Main, dakle banke i Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i RS sanacija gradskog vodovoda u Unsko-Sanskoj regiji

Otvaram raspravu na ovu temu. Ko želi da govori? Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje. Pripremite se za glasanje o saglasnosti za ratifikaciju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

22 za, nema protiv, nema suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem, da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH dao saglasnost za ratifikaciju Kreditnog i finansijskog sporazuma između Kreditansalt fur Wiederaufbau Frankfurt am Main i BiH, Federacije BiH i RS – sanacija gradskog vodovoda u Unsko-sanskoj regiji.

I, prelazimo na desetu tačku dnevnog reda,

Ad.10. Informacija o izdavanju pasoša i automobilskih tablica sa prijedlogom aktivnosti na razrješenju ovog problema i utvrđivanju odgovornosti za nastalo stanje

Poštovane kolegice i kolege, u pripremi ove tačke dnevnog reda, mene je danas tokom ove pauze od 12 do 13 sati, zvao ministar civilnih poslova, gospodin Safet Halilović koji se nalazi na jednom sastanku vezanom za obrazovanje u Banja Luci i on zbog toga ne može danas doći ovde u Parlament i podnijeti nam informaciju. Rekao mi je da vas obavijestim i ja to činim, da će danas sa nama ovde biti pomoćnik ministra koji je zadužen za tu oblast, koji se zove Miodrag Pandurević i koji je prisutan ovdje u dvorani. I, ukoliko vi želite, gospodin Pandurević može podnijeti izvještaj a ukoliko želite možemo to ostaviti za 27. kada ministar bude ovde prisutan, pa vi kažete šta želite. To je i ministar rekao da ja tako prenesem Parlamentu.

Pa, gospodin Lagumdžija je tržio riječ, ja mu dajem riječ, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, sasvim prirodno, nama nije potrebno da nas informiše neko sa onim što znamo iz novina. Nama je potrebno da se danas alarmira prije svega onaj ko je odgovoran za ovo i da ukoliko već imaju prečeg posla, pravo da vam kažem ja sam sad od vas saznao da je ministar Halilović praktično za to zadužen jer inače oko ovih pasoša vidim da su se izvinjavali ovi iz drugog ministarstva neki dan, iz ovog čini mi se za sigurnost. Zbog ove bruke što su napravila ova djeca, što su ljudi povelili djecu sa rodnim listovima i đačkim knjižicama na more, pa ih od tamo vratili iz Hrvatske jer jadni hrvatski carinici nisu znali da je naše vijeće ministara poslalo vlastiti

narod sa đaćkim knjižicama da idu u drugu zemlju. Tako da ja zaista sad vidim, to se ipak radi o Ministarstvu za civilne poslove, što mene malo zbunjuje. A kad malo bolje razmislim, to je logično, nemam šta biti zbunjen. Očekivao sam da zbog jedne ovakve teme predsjednik Vijeća ministara dođe jer ipak se radi o nekoliko, evo upravo mi je ministar vanjskih poslova rekao, ja vjerujem čovjeku zaista, znajući koja je uloga Ministarstva vanjskih poslova, kaže ja Zlatko s tim nemam nikakve veze.

Dakle, će se ispostaviti da pomoćnik ministra koji je vjerovatno zadužen za neke od tih segmenata, a nas ne interesuje segment, će ovde biti neko kome mi treba da postavimo neka pitanja.

Zato je moj prijedlog gospodine predsjedavajući, da mi danas kao ozbiljni ljudi usvojimo jedan zaključak i ja predlažem zaključak odmah. Zadužuje se Vijeće ministara, svakako ste mi objasnili po onoj prvoj taki, po onom mom predlogu da za 7 dana svakako ima Palrament. Dakle, zadužuje se Vijeće ministara da za 7 dana riješi nastale probleme i izađe pred Parlament sa odgovarajućom informacijom i planom aktivnosti na sistemskom rješavanju pasoša, automobilskih tablica i pratećih dokumenata uz informaciju o sankcionisanju odgovornih zbog nastalog stanja, uključujući i one za koje je potrebna parlamentarna podrška.

E dok takav radi zaključak usvojimo, ne trebamo mi time praktično da prosjeduemo, tamo imamo pomoćnika ministra da ministru odnese ovaj zaključak i da oni ovo jednostavno rješavaju, da shvate da moraju za sedam dana ovo riješiti inače će biti šutirani s noge na nogu svi zajedno od strane ovog parlamenta, za 7 dana ukoliko ljudima ne daju neko razumno obrazloženje šta su radili, ali da ipak riješe ove probleme.

To je moj prijedlog, da ne bi sada pravili neku raspravu koja će nas opet na kraju se svesti na usvajanje jednog ovakvog ili sličnog zaključka. Hvala vam lijepo.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Da, hvala vama. Ko dalje želi da govori na ovu temu?
Gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Ja nisam protiv predloga gospodina Lagjmdžije, međutim ako već imamo pomoćnika ministra ovdje i ako su ljudi pripremili neku informaciju, meni bi bila korisna da čujem i drugu stranu. Znao, pa ja predlažem prije izjašnjavanja o bilo kojem zaključku da čujemo jer smo tražili informaciju, evo ljudi su organizirali se, došli su podnijeti informaciju. Nije prvi put da pomoćnik ministra podnosi informaciju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa. Riječ ima pomoćnik, izvolite, poslovnička intervencija, izvinite gospodine Pandureviću.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle ovde se radi o ne samo jednom segmentu nego se radi o čitavom setu pitanja i pasošima i tablicama i pratećim dokumentima i problemima na granici i sve ono, ukoliko pomoćnik ministra ima da kažem, tako širok pregled igre i ovlasti da o svemu tome nas zajedno informiše, ne vidim ja razloga da ne dobijem neku dodatnu informaciju ali da znate o čemu razgovaramo. Dakle, šta je dnevni red. Ako će čovjek samo nama izaći, samo ono što je rekao na televiziji oko pasoša, da su poručeni da će stići i da smo vidjeli danas u novinama kako neki ljudi nose pasoše, onda nije to tema. Tema je sve ovo zajedno što je malo šire, pa to da razjasnite gospodine predsjedavajući, prije nego,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Lagumdžija, ja sam to razjasnio što se mene tiče. Dakle, ja ću vam sad reć iskreno dakle šta mislim o vašem prijedlogu. Ono što bih ja mogao da prihvatim a da me ne grize savjest, je to da mi odložimo danas raspravu za 27. i zatražimo od Vijeća ministara da nam dostave informaciju. Ali, da danas glasamo o zaključku kojim se utvrđuje neka odgovornost, nečija odgovornost a da nismo ni čuli tog nekoga, ja to nikada nisam prihvatao i ne mogu to prihvatiti, bez obzira što znam da je to veliki problem, što znam da je neko odgovoran zbog tog problema, ali ja želim da čujem, želim da čujem i drugu stranu. I to je potpuno normalno i logično.

I ono o čemu mi možemo ukoliko vi smatrate da je to šire, da je to jedan veći zahvat i jedan veći spektar pitanja je li, od pitanja na koja može odgovarati pomoćnik ministra, ja nemam ništa protiv da mi to pomjerimo i zatražimo informaciju i nakon toga ćemo kad čujemo tu informaciju, donositi odgovarajuće zaključke.

Ali, evo gospodin Gligorić je tražio riječ, gospođa Palavrić, poslovnička intervencija, izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Ja mislim da smo izglasali tačku dnevnog reda iako sam ja glasala protiv nje, kompetentna osoba je tu, ja želim danas čuti informaciju koju je na početku želio čuti gospodin Lagumdžija. Ako nam ne bude dovoljna nastaviti ćemo na narednoj sjednici ali danas ne želim da prekinemo niti da skidamo ovu tačku dnevnog reda jer mislim da stanje nije onakvo kako se želii predstaviti. Zato želim čuti od kompetentne osobe kakvo je stanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodin Gligorić, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih predložio da čujemo mi predstavnika ministarstva ali da ova tačka i dalje ide na narednu sjednicu, da ne bi amenstirali odsustvo ministra, nego da nam se obrati i na taj način završili ovu raspravu i mislim da ste vi u pravu. Nema govora da bilo ko donosi ili utvrđuje nečiju odgovornost a da prethodno nismo čuli drugu stranu.

Prema tome, ja bih ipak molio da možda saslušamo ali da istovremeno to pitanje zaključimo na narednoj sjednici. Mislim da je to korektno rešenje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Nastavljamo sa raspravom.

Gospodin Miodrag Pandurević, pomoćnik ministra civilnih poslova ima riječ, izvolite.

MIODRAG PANDUREVIĆ

Ja ću samo krtko informisati delegate da je stanje u pogledu pasoških obrazaca slijedeće. Naime, prema analizi koju smo napravili i pratimo čitavo, dakle tokom ovog 6. mjeseca, jasno je da zalihe kojima raspolaže Ministarstvo civilnih poslova u potpunosti pokrivaju zahtjeve koji su podneseni.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Malo glasnije Miodrag, da vas čujemo bolje.

MIODRAG PANDUREVIĆ

Dakle, zalihe kojima raspolažemo su u potpunosti pokrivaju podnesene zahtjeve. Mi smo provjeru izvršili da li je došlo eventualno do probijanja roka od 30 dana. Ja moram ponoviti i vama kao što sam nekoliko puta ponovio, građani to ne znaju da je došlo, da prošle godine smo mi donijeli izmjene Zakona o putnim ispravama po kome je rok za izdavanje putnih isprava 30 dana u zemlji, 60 dana u inozemstvu. Osim toga, jednu značajnu novinu smo unjeli prošle godine usvajajući izmjene Zakona o putnim ispravama, obavezali smo da djeca moraju imati pasoše. To je u sklopu te međunarodne tendencije borbe protiv trgovine djecom. I dakle, to je u ovoj sezoni jako povećao broj zahtjeva u odnosu na tekuća 3-4 mjeseca ove godine povećan je broj zahtjeva za 300%.

Dakle mi smo bili svjesni u Ministarstvu da će doći do povećanja broja zahtjeva. I u tom smislu mi smo napravili projekciju budžeta za milion i 800 maraka. Nama je odobreno milion i što je veoma blago povećanje u odnosu na realne potrebe, tako da mi

smo imali u odnosu na prošlu godinu smo imali potrošnju pasoških obrazaca negdje oko 210 hiljada, za odobrena sredstva ove godine, imajući u vidu da moramo platiti platiti carine i sve ono što nažalost nismo mogli ishoditi, osobađanje od carine kao što smo imali u nekim prethodnim periodima, dakle mi ćemo u tim kvantifikacijama negdje dakle, već smo poručili oko 205 hiljada. Dakle, sukcesivno mi preuzimamo količine, tako da uopšte nikakvih bojazni nema da će doći do probijanja roka od 30 dana.

Mi činimo napore uvodeći četverbrigadni sistem u Direkciji CIPS-a da ubrzamo taj proces i da se taj rok skрати. To bi bila u osnovi suština informacije. Nema se ništa novo dodati. Dakle, nema nikakve bojazni. Mislim da je bilo malo pretjeranih dakle izvjaštaja i informacija od strane štampe. Čini mi se da se htjelo malo napraviti određenih problema koji u stvari nisu. To bi u osnovi bila ta informacija.

Što se tiče drugog dijela kada je u pitanju i distribucija registarskih tablica, meni je neposredno pred ovaj, kolega koji radi, dao informaciju da Ministarstvo civilnih poslova je u fazi tendera i da je nadležnost u pogledu ove materije, dakle nabavke distribucija registarskih tablica sada u nadležnosti entiteta do nove godine, kad preuzima Ministarstvo civilnih poslova. To su te informacije koje u ovom trenutku, ako imate eventualno nekih pitanja, spremni smo odgovoriti ali jasno moramo staviti do znanja da ovu problematiku pratimo. Mi zaista sa odobrenim nivoom sredstava u budžetu, zaista nismo zadovoljni, imajući u vidu i te promjene koje nam neposredno slijede a to je usvajanje biometrijskog pasoša, usvajanje tehnologije unosa itd. Dakle, ono što nam neposredno slijedi, tako ovaj nivo sredstava koji nam je odobreno dovoljan je da pokrije ovogodišnje potrebe ali za stvaranje nekih većih zaliha nije bilo prostora. Toliko.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/nije uključen mikrofoni/

Koje godine, ove ili prošle?

MIODRAG PANDUREVIĆ

Za ovu godinu govorim, dakle mi smo tražili u projekciji do kraja ove godine, mi smo u projekciji budžeta za ovu godinu tražili 1 milion i 800, prošle godine smo imali odobrenih 800 hiljada i to je bilo dovoljno da pokrije potrebe za prošlu godinu. Mi smo prošle godine donijeli izmjene zakona po kome su djeca sad obavezna da nose.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/nije uključen mikrofoni/

....entitetskih je do ove godine tablice

MIODRAG PANDUREVIĆ

Pazite, ja imam tu informaciju da je njihova nadležnost do kraja ove godine, to je do kraja ove godine a poslije, dakle iduće godine Ministarstvo civilnih poslova preuzima ove poslove.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala vam gospodine Pandureviću. Možete vi sjest na vaše mjesto. Ko dalje želi da govori?

Gospodin Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Pretpostavljam da vam je sad jasno zašto sam, ja sam se plašio da će upravo biti ovakva informacija. Ja razumijem gospodina Pandurevića. Mislim, on je u poziciji u kojoj se nalazi i jako mi je žao što je doveden u tu situaciju. Mi smo ovde čuli da za putne isprave sve će biti u zakonskom roku za 30 dana će to ljudi dobiti. Štampa je nešto malo napuhala, pretpostavljam svi mediji uključujući ove je li, koji se ne štampaju. Dakle, problema nema što se tiče pasoša, a štampa je nešto malo to kriva. To je što se tiče pasoša.

A što se tiče tablica, to nema veze s nama. To ima veze s nama od nove godine, a ovo su sad krivi entitetski MUP-ovi. Ne trebate biti spektakularno informisani da bi znali da je početkom ove godine i to na šalju saopštenja, bombarduju nas saopštenjima entitetski MUP-ovi koji po zanimanju su ljudi koji traže onoga ko laže i krade. Dakle, valjda ljudi ne lažu i ne krađu. Oni su nam objasnili da je ovo ministarstvo odnosno državni nivo, sad vidim da je to civilnih poslova preuzelo sredinom godine, početkom godine, pa sredinom, pa sad vidim do nove godine. Istovremeno, u okviru državnih institucija je raspisan tender 5. januara ove godine, za nabavku ovih štancalica za tablice i svih ostalih tehnologija i to se već vuče više od pola godine. Dakle, uz puno uvažavanje, ovo što zna elementarno informisan čovjek, je mnogo, mnogo dramatičnije od ovoga što smo ovde čuli.

Ja zaista, gospodine predsjedavajući ne mislim da smo ovim riješili problem, odnosno da smo riješili problem da primimo k znanju, da je štampa nešto malo onaj, naduvala, evo pomaže mi kolega, a što se tiče ovih tablica, od nove godine ćemo mi biti odgovorni a do nove godine odgovoran neko drugi. Ja zato još jednom, evo vam ovde u pisanoj formi, dakle predlažem da se zaduži Vijeće ministara da za 7 dana riješi nastale probleme. Neka nam napiše Vijeće ministara da nema problema. Evo neka nam ovo napiše. I da izađe pred Parlament sa odgovarajućom informacijom planom aktivnosti na sistemskom rješavanju, svjestan sam da stavi u sistemskom, pa u sistemskom može i ovo rješavanje štampe pasoša, automobilskih tablica i pratećih dokumenata, uz iznoformaciju o eventualnom sankcionisanju odgovornih zbog nastalog stanja, ako ih eventualno ima. A eto, nema pa onda neće trebati, onda će reći, sve u redu, malo je štampa napuhala, do novo godine nema ništa i, ali neka nam to napismeno potpiše neko ko je nama odgovoran a ne neko ko je državni službenik. A ako vi mislite zaista s ove sjednice da odemo sa zaključkom da je štampa nešto napuhala, ja neću da učestvujem u tome. Ja zato molim da kolegice Fatima da se izjasnite o ovom mom zaključku, ne budi vam je li, krivo jer ja ne bih htio da ostanem kao čovjek koji je danas otišao zadovoljan činjenicom da je štampa to nešto malo napuhala a da mi nismo odgovorni.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Lagumdžija, nemate potrebe za ovaj, tom vrstom teatralnosti je li, kolege mogu da vam odgovore i molim, ma nema potrebe, ne gledam ja kad su mediji, kad nisu mediji, ja gledam stalno, sjednica je ovo i kad su mediji i kad nisu mediji, mi trebamo biti isti je li.

Da li još neko želi da govori?

Dobro, hvala vam lijepo poštovane kolege, ja zaključujem raspravu. Molio bih prijedlog zaključka gospodina Zlatka Lagumdžije. Ja mislim da ovaj prijedlog zaključka gospodina Lagumdžije ako ja to sada budem mogao pročitati, ja ću se potruditi. Dakle, ovako.

Zadužuje se Vijeće ministara da za 7 dana riješi nastale probleme i izađe pred Parlament sa odgovarajućom informacijom i planom aktivnosti na sistemskom rješavanju pasoša, automobilskih tablica, pratećih dokumenata uz informaciju o eventualnom sankcionisanju odgovornih, zbog nastalog stanja, uključujući i one za čiju odgovornost je potrebna parlamentarna podrška. Ja sam, kako sam pročitao i kako ste čuli, to je to.

Dakle, ovo je prijedlog gospodina Zlatka Lagumdžija i ja ću sada uzeti sebi pravo da diskutiram na ovu temu.

Dakle, poštovane kolegice i kolege, ako mi dozvolite ovde na ovom mjestu gdje sjedim, dakle ja mislim da mi trebamo da se obratimo Vijeću ministara sa zahtjevom da nam se dostavi informacija. Ali također, mislim da kao Parlament bez odgovarajuće informacije, ne trebamo neke stvari da prejudiciramo. Ovdje, uz puno uvažavanje gospodina Lagumdžije, neke stvari se prejudiciraju i ja naravno, bez informacije i bez onoga što treba da dobijem od Vijeće ministra ne bih bio spreman da se upuštam u prejudiciranje.

Ja ću ovo staviti na glasanje i vi ćete se o tome izjasniti. Ja, dakle, ali, ali, dakle, ja predlažem sada također zaključak koji glasi – da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara da u roku od 7 dana do iduće sjednice dakle, ovom domu dostavi informaciju vezanu za aktuelni problem knjižica ili obrazaca za izdavanje putnih isprava, odnosno pasoša i registarskih tablica, tačka. Kad dobijemo tu informaciju, vidjet ćemo šta u njoj piše pa ćemo onda vidjeti šta ćemo onda raditi.

Ali, gospodin Lagumdžija je prvi predložio zaključak i ja ću njegov zaključak staviti na glasanje a nakon toga ćete dobiti i moj prijedlog zaključka na glasanje.

Stavljam prijedlog zaključka gospodina Lagumdžija Zlatka na izjašnjavanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

5 za, 13 protiv, 7 suzdržanih.

Prijedlog zaključka gospodina Lagumdžije nije dobio parlamentarnu podršku.

Stavljam prijedlog svog zaključka na izjašnjavanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

19 za, 6 protiv, 1 suzdržan, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem, da je Predstavnički dom usvojio ovaj zaključak kojeg sam ja predložio.

Hvala vam lijepo.

Gospodine Lagumdžija, tražite riječ?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ne tražim riječ nego njima mašešem listing.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Odlično, hvala vam lijepo. Pa ćemo onda vidjeti kako ćemo riješiti. Molim vas lijepo. Mi smo završili ovu tačku dnevnog reda.

Uvažene kolegice i kolege, ja želim da vam dam nekoliko servisnih informacija dakle, koje su vrlo važne za naš predstojeći rad.

Prvo dakle, mi smo se jutros na Kolegiju dogovorili i o tome ste već obaviješteni, da će naredna 63. sjednica Predstavničkog doma biti 27. ovog mjeseca u 10 sati ovdje u ovoj sali. Za tu sjednicu biće ovaj dnevni red koji je sekretar Doma pripremio, sve dakle što je spremno biće na toj sjednici. Nakon toga dakle, od 1.8. do 20.8. Kolegij je planirao dakle, da poslanici mogu da iskoriste godišnje odmore a od 20.8. naravno, i u periodu od 1. do 20. vaše se adrese moraju znati gdje ste, prijavljene u Sekretarijatu Skupštine, ako bi nam bilo potrebno da sazovemo sjednicu Parlamenta, ali od 20.8. očekujte već rad i parlamentarnih komisija i samog Doma. Ovo posebno vezano za dolazeći set zakona, vezanih za reformu odbrane, ko je je potrebno razmotriti u ovom parlamentu, po našim procjenama najkasnije tamo negdje početkom septembra i najkasnije do 10. septembra.

Ovo su dakle te informacije, hvala vam što ste se danas odazvali. Ja zaključujem 62. sjednicu u 16:37 sati. Vidimo se 27. ovog mjeseca. Hvala vam lijepa.